

LIVRABIL NR. 3

29 Aprilie 2022

Raport privind întocmirea unor documente care vor sta la baza elaborării unor acte legislative privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, (fenomene meteorologice periculoase) și a situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) conform prevederilor OM nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență.

Contract de servicii nr.24 din 03.03.2021

Servicii de consultanță și expertiză pentru elaborarea unei propuneri legislative și a unui studiu de eficientizare administrativă a managementului situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului și stării mediului, în cadrul proiectului "Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului" cod SIPOCA/MySMIS nr. 596/127554"

BENEFICIAR: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor

PRESTATOR: Asociera EPMC CONSULTING SRL (lider asociere) – ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ DE METEOROLOGIE (asociat)

Cuprins

Abrevieri	7
1 ASPECTE GENERALE.....	9
1.1 CONTEXT	9
1.2 METODOLOGIE	11
2 CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE MMAP (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE*).....	13
2.1 CADRUL NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIEI DE URGENȚĂ LA CARE SE REFERĂ INTERVENȚIA LEGISLATIVĂ (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE*).....	13
2.2 SCOP	13
2.3 OBIECTIVELE GESTIONĂRII SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ.....	13
2.4 OBIECT DE REGLEMENTARE	14
2.5 DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI	14
2.5.1 Fenomene meteorologice periculoase	14
2.5.2 Furtuna	14
2.5.3 Viscol.....	15
2.5.4 Căderi de grindină.....	15
2.5.5 Tornade.....	16
2.5.6 Depuneri de gheață	17
2.5.7 Chiciură	18
2.5.8 Înghețuri timpurii sau târzii	18
2.5.9 Polei	18
2.5.10 Caniculă.....	19
2.5.11 Avalanșe.....	19
2.6 TIPURILE DE RISC ȘI RISCURILE ASOCIATE	19
2.7 ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ.....	20
2.8 ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE	32
2.8.1 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ (DISPOZIȚII GENERALE)	32
2.8.2 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: PREVENIRE...36	36
2.8.3 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: RĂSPUNS (COORDONARE OPERAȚIONALĂ ȘI MĂSURI DE SPRIJIN)	37
2.8.4 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT	37
2.8.5 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: REFACERE/REABILITARE	38
2.9 FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV	38
2.10 RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE	42

2.11	STABILIREA MĂSURILOR DE PREVENIRE, PREGĂTIRE, RĂSPUNS, EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT ȘI REFACERE /REABILITARE (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE).....	47
2.11.1	MĂSURI DE PREVENIRE.....	47
2.11.2	MĂSURI DE RĂSPUNS (COORDONARE OPERAȚIONALĂ ȘI MĂSURI DE SPRIJIN)	47
2.11.3	MĂSURI DE EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT	47
2.11.4	MĂSURI DE REFACERE / REABILITARE.....	48
2.12	DEFINIREA PRAGURILOR DE APĂRARE, A NIVELURILOR DE URGENȚĂ ȘI A NIVELURILOR DE GRAVITATE, ÎN FUNCȚIE DE TIPUL DE RISC CARE FACE OBIECTUL REGLEMENTĂRII	48
2.13	CLASIFICAREA ZONELOR ȘI STABILIREA LIMITELOR / DISTANȚELOR PENTRU CARE SE ASIGURĂ MĂSURILE DE RĂSPUNS ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ.....	53
2.14	CORELAREA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE CU ALTE DOCUMENTE NORMATIVE/OPERATIVE/INSTRUCȚIUNI/ORDINE	53
2.15	ASPECTE REFERITOARE LA RĂSPUNDEREA PRIVIND APLICAREA INTERVENȚIEI NORMATIVE	54
2.16	ALTE PRECIZĂRI PRIVIND NECESITATEA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE	55
2.17	IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR INTERVENȚII LEGISLATIVE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CADRULUI NORMATIV DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A CENTRULUI OPERATIV CU ACTIVITATE PERMANENTĂ A MMAP (DISPECERATUL MMAP)	55
2.18	ALTE INTERVENȚII LEGISLATIVE CONSIDERATE NECESARE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A PROPUNERILOR DE MODIFICĂRI LEGISLATIVE (LEGISLATIV ȘI INSTITUȚIONAL).....	55
3	CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI (CALITATEA AERULUI, RADIOACTIVITATE, POLUĂRI ACCIDENTALE)	56
3.1	CADRUL NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI.....	56
3.2	SCOP	59
3.3	CALITATEA AERULUI.....	59
3.3.1	CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - CALITATEA AERULUI	59
3.3.2	DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI	60
3.3.3	FACTORI DE RISC – CALITATEA AERULUI.....	61
3.3.4	ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR PRIVIND CALITATEA AERULUI	62
3.3.5	ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - CALITATEA AERULUI	64
3.3.6	FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV (CALITATEA AERULUI)	77
3.3.7	RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE	84
3.4	RADIOACTIVITATE.....	86
3.4.1	CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - RADIOACTIVITATE	86
3.4.2	DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI	89
3.4.3	FACTORI DE RISC – RADIOACTIVITATE.....	89
3.4.4	ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR PRIVIND RADIOACTIVITATEA	90

3.4.5	ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - RADIOACTIVITATE	92
3.4.6	FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV (RADIOACTIVITATE).....	98
3.4.7	RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE	102
3.5	POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO	105
3.5.1	CADRU NORMATIV GENERAL - GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO	105
3.5.2	DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI	108
3.5.3	FACTORI DE RISC – POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO	108
3.5.4	ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR PRIVIND POLUĂRILE ACCIDENTALE ȘI SEVESO	109
3.5.5	ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE –	112
	IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI – POLUĂRI ACCIDENTALE	112
3.5.6	FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV (POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO)	122
3.5.7	RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE	129
3.6	CORELAREA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE CU ALTE DOCUMENTE NORMATIVE / OPERATIVE / INSTRUCȚIUNI / ORDINE	132
3.7	ASPECTE REFERITOARE LA RĂSPUNDEREA PRIVIND APLICAREA INTERVENȚIEI NORMATIVE	133
3.8.	ALTE PRECIZĂRI PRIVIND NECESITATEA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE	133
4	PROPUNERI DE MODIFICARE A CADRULUI GENERAL NORMATIV PRIVIND OPERAȚIONALIZAREA DISPECERATULUI MMAP PENTRU GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE MMAP (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE*) ȘI A SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI (CALITATEA AERULUI, RADIOACTIVITATE ȘI POLUĂRI ACCIDENTALE, inclusiv accidente SEVESO).....	134
4.1	CADRU NORMATIV GENERAL	134
4.2	STABILIREA PRINCIPALELOR RESPONSABILITĂȚI PRIVIND:	140
4.2.1	ACTIVITATEA PERMANENTĂ A CENTRULUI OPERATIV PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ.....	140
4.2.2	FUNCȚIONAREA FLUXULUI INFORMAȚIONAL – DECIZIONAL PRIVIND SITUAȚIILE DE URGENȚĂ (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE) ȘI SITUAȚII PRIVIND STAREA MEDIULUI (POLUĂRI ACCIDENTALE, SEVESO, RADIOACTIVITATE ȘI CALITATEA AERULUI)	141
4.2.3	TRANSMITEREA ÎN TIMP UTIL A INFORMAȚIILOR, PROGNOZELOR ȘI AVERTIZĂRIILOR	143
4.2.4	TRANSMITEREA INFORMAȚIILOR ASUPRA EFECTELOR SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ ȘI A SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI CĂTRE PRIM-MINISTRUL ROMÂNIEI, INSPECTORATUL GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ, ALȚI FACTORI INTERESAȚI	144
4.2.5	INFORMAREA OPERATIVĂ A FACTORILOR DE DECIZIE DIN MINISTER.....	145
4.2.6	COLABORAREA CU DIRECȚIILE DE SPECIALITATE DIN CADRUL MINISTERULUI	146
4.2.7	COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR TEHNICE DE SPECIALITATE DIN CADRUL UNOR PROIECTE ȘI ALTE RESPONSABILITĂȚI SPECIFICE	147
4.3	IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR INTERVENȚII LEGISLATIVE SAU PROCEDURALE PENTRU OPERAȚIONALIZAREA DISPECERATULUI MMAP	147
4.4	ALTE INTERVENȚII LEGISLATIVE CONSIDERATE NECESARE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A PROPUNERILOR DE MODIFICĂRI LEGISLATIVE (LEGISLATIV ȘI INSTITUȚIONAL).....	148

5 CONCLUZII 149

ANEXE

Anexa nr. 1 Propunere de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră

Anexa nr. 2 - Propunere de Ordin privind aprobarea procedurii de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice și a fluxului informațional operativ

Anexa nr. 3 – Propunere de procedură operațională privind gestionarea situațiilor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate poluări accidentale)

Tabele și figuri

Tabel 1 Sintetizarea transmiterii de informații privind calitatea aerului	84
Tabel 2 Sintetizarea fluxului de informații privind radioactivitatea	102
Tabel 3 Sintetizarea fluxului de informații privind poluările accidentale.....	129

Figura 1 Fluxul optimizat de date – schema generală tipuri de produse	39
Figura 2 Format, tip și transmitere optimizată de produse către DISPECERAT MMAP.....	40
Figura 3 Schema generală informațională optimizată – calitatea aerului	83
Figura 4 Schemă generală informațională optimizată – Radioactivitate.....	101
Figura 5 Schema generală flux optimizat – Poluări accidentale	126
Figura 6 Schema informațională optimizată – SEVESO	128

INFORMAȚII PRIVIND CONTRACTUL

Titlul contractului:	Servicii de consultanță și expertiză pentru elaborarea unei propuneri legislative și a unui studiu de eficientizare administrativă a managementului situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului și stării mediului, în cadrul proiectului <i>”Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului si a situațiilor privind starea mediului”</i> cod SIPOCA/MySMIS nr. 596/127554”
Nr. contract:	24/03.03.2021
Data de începere:	03.03.2021
Data finalizare	03.05.2022 (14 luni)
Beneficiar:	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
În atenția:	Dorina MOCANU, Director Marilena GHIU, Consilier, Manager de Proiect
Adresă:	B-dul Libertății, nr. 12, sector 5, București
Telefon/ Fax:	021/408.96.04, Fax: 021/316.37.04
Consultant/Prestator:	Asocierea EPMC Consulting SRL (lider asociere) - Administrația Națională de Meteorologie (asociat)
Reprezentant legal:	Cristina- Iuliana CORPODEAN – Director general
Lider de echipă:	Radu Mihai Carhaț
Lider de echipă adjunct:	Gabriela Băncilă
Adresă birou:	Cluj-Napoca, str. Fagului, nr. 11, CP 400483, județul Cluj
Telefon/Fax:	0264/411894
E-mail:	office@epmc.ro

LISTA DE CONTROL A DOCUMENTULUI

TITLU CONTRACT	Servicii de consultanță și expertiză pentru elaborarea unei propuneri legislative și a unui studiu de eficientizare administrativă a managementului situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului și stării mediului, în cadrul proiectului "Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului" cod SIPOCA/MySMIS nr. 596/127554"					
TITLU RAPORT	Raport privind întocmirea unor documente care vor sta la baza elaborării unor acte legislative privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, (fenomene meteorologice periculoase) și a situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) conform prevederilor OM nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență.					
DATA PREDĂRII	29.04.2022					
LISTA MODIFICĂRIILOR	Versiunea	Data	Sinteza modificării			
	Draft- versiunea 1	07.04.2022	Versiunea inițială			
	Versiunea 2	26.04.2022	Versiune modificată conform concluziilor întâlnirii online din data de 18.04.2022			
	Versiunea 3- finală	29.04.2022	Versiune modificată conform corespondenței din data de 28.04.2022- versiune finală			
ELABORAT/ CONTRIBUȚII	Radu Carhaț 	Veronica Toza 	Gabriela Băncilă 	Mihaela Cristina Negulescu 	Aurora Octavian 	Florinela Georgescu
	Albert Ember 	Alexandru Dumitrescu 	Rodica Dumitrache 	Zoltan Torok 		
AVIZAT/ APROBAT	Cristina Iuliana CORPODEAN, Director general 					
BENEFICIAR:	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor					
AVIZAT	_____, _____					
APROBAT	_____					

Abrevieri

ANANP	Agencia Națională pentru Aree Naturale Protejate
ANAR	Administrația Națională "Apele Române"
ANDR	Agencia Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive
ANM	Administrația Națională de Meteorologie
ANPM	Agencia Națională pentru Protecția Mediului
ARBDD	Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării"
CECA	Centrul de Evaluare a Calității Aerului
CGMB	Consiliul General al Municipiului București
CJSU	Comitele Județene pentru Situații de Urgență
CLSU	Comitele Locale pentru Situații de Urgență
CMSU	Comitetul Ministerial pentru Situații de Urgență
CNCAN	Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare
CNCCI	Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției
CNCI-DGMO	Centrul Național de Conducere Integrată – Direcția Generală Management Operațional
CNMC	Centrul Național Militar de Comandă
CNSU	Comitetul Național pentru Situații de Urgență
COSU	Centrul Operativ pentru Situații de Urgență
DGRIP	Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului
DMRISB	Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor
DSP	Direcția de Sănătate Publică
DSU	Departamentul pentru Situații de Urgență
EURDEP	European Radiological Data Exchange Platform
GNM-CG	Garda Națională de Mediu Comisariatul General
GNM-CJ	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IGSU-CANUR	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență – Centrul pentru Accidente Nucleare și Urgențe Radiologice
ISU	Inspectoratul pentru Situații de Urgență
LRM-ANPM	Laboratorul Național de Referință pentru Radioactivitatea Mediului din cadrul ANPM
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerului Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
ME	Ministerul Energiei
MEc	Ministerul Economiei
MEP	Meniul Editării Prognozelor
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MS	Ministerul Sănătății
MTI	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
OM	Ordin de Ministru
RNMCA	Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului
RNP Romsilva	Regia Națională a Pădurilor Romsilva

RNSRM	Regulamentul de organizare și funcționare a Rețelei Naționale de Supraveghere a Radioactivității Mediului
ROF-MMAP	Regulamentul de Organizare și Funcționare al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor
SMA	Stație Meteorologică Automată
SNEGICA	Sistemului Național de Evaluare și Gestionare Integrată a Calității Aerului
SNIEPA	Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici
SNMCA	Sistemul Național de Monitorizare a Calității Aerului
SNMSU	Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență
SNUAU	Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență
SR ANPM	Secretariatul de Risc din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului
SR MMAP	Secretariatul de Risc din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor
SSRM	Stații de Supraveghere a Radioactivității Mediului
SVSU	Serviciu Voluntar pentru Situații de Urgență
VL	Valori Limită

1 ASPECTE GENERALE

1.1 CONTEXT

În contextul creșterii frecvenței de producere a fenomenelor meteorologice extreme, în vederea asigurării unei abordări unitare a gestionării situațiilor de urgență, precum și a situațiilor privind calitatea mediului, determinate de factori de risc aflați în competența Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP), la nivelul ministerului a fost identificată nevoia de a dispune de un sistem informatic pentru gestionarea integrată, unitară și coerentă a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, inclusiv poluări în care sunt implicate substanțe periculoase – tip Seveso), cât și pentru eficientizarea procedurilor de constatare și evaluare la nivel local a daunelor produse de evenimentele generate de tipurile de risc specifice. Prezentul Raport, aflat în strânsă corelare și interdependență cu precedentele livrabile subsumate acestui proiect (Livrabilul nr. 1 aferent activității A1 și Livrabilul nr. 2 aferent Activității A3), contribuie la sistematizarea și simplificarea legislației naționale prin formularea unei propuneri de regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomene meteorologice periculoase, altele decât fenomenele hidrometeorologice), respectiv a unei propuneri de procedură operațională pentru gestionarea situațiilor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, inclusiv poluări în care sunt implicate substanțe periculoase – tip Seveso).

Prin derularea acestui proiect, s-a urmărit îndeplinirea obiectivului MMAP cu privire la sistematizarea și simplificarea legislației, adaptarea structurilor, optimizarea proceselor și pregătirea resurselor umane pentru o mai bună gestionare a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP și a situațiilor privind starea mediului, inclusiv îmbunătățirea fluxurilor informaționale.

Cele trei Livrabile asigură, în mod unitar, suportul tehnic necesar autorităților de mediu în vederea îmbunătățirii performanței profesionale a personalului din cadrul autorităților implicate în vederea îndeplinirii permanente a funcțiilor de monitorizare, înștiințare, prealarmare, alertare și coordonare tehnică și operațională în gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv fenomene meteorologice periculoase, precum și în cazul situațiilor privind starea mediului.

Soluțiile cu caracter normativ, instituțional și/sau procedural, după caz, propuse în cuprinsul acestui Raport, asigură fundamentarea deciziilor strategice care să vizeze reducerea riscurilor specifice ministerului și ale situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, inclusiv poluări în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip Seveso, radioactivitate și calitatea aerului), venind, în mod deosebit, în sprijinul direct al legiuitorului român prin prezentarea atât a unor proiecte de acte normative necesare îmbunătățirii cadrului legislativ și instituțional (anexate la raport), cât și a unei proceduri operaționale, după cum urmează:

- Propunere de **Regulament** privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră
- Propunere de **Ordin** privind aprobarea procedurii de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice și a fluxului informațional operativ
- Propunere de **Procedură Operațională** pentru gestionarea situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate, calitatea aerului)

În mod specific, în vederea realizării acestui Raport, am urmărit îndeaproape îndeplinirea **obiectivului specific nr. 4.2.2.** din **Caietul de Sarcini**, respectiv: *"Întocmirea unor documente care vor sta la baza elaborării unor acte legislative privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (fenomenele meteorologice) și a situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) conform prevederilor OM nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență"*.

Raportul de față și-a propus să concretizeze conturarea unei soluții tehnice, legislative, instituționale și procedurale, prin fructificarea oportunităților de optimizare, coordonare și corelare identificate în cadrul Livrabilelor precedente, urmărind aceste direcții principale:

- Identificarea și reglementarea tuturor riscurilor de producere a dezastrelor cauzate de fenomene meteorologice extreme și alte efecte ale schimbărilor climatice, altele decât cele deja reglementate - fenomene hidrometeorologice periculoase;
- Identificarea și reglementarea tuturor riscurilor de producere a situațiilor privind starea mediului determinate de factori de risc aflați în competența MMAP specifici domeniilor calitatea aerului, poluări accidentale, inclusiv poluări în care sunt implicate substanțe periculoase de tip Seveso, radioactivitate;
- optimizarea cadrului instituțional, prin corelarea și coordonarea responsabilităților și rolurilor autorităților și instituțiilor atât la nivel central, cât și la nivel local;
- optimizarea fluxului informațional-decizional de răspuns și intervenție în cazul situațiilor de urgență și a situațiilor privind starea mediului în cadrul sistemului de management al situațiilor de urgență, prin promovarea la nivel legislativ și instituțional a soluției informatice dezvoltate în cadrul acestui proiect.

1.2 METODOLOGIE

Metodologia utilizată în vederea realizării prezentului Raport constă în integrarea soluțiilor de natură juridică, instituțională și tehnică produse în cuprinsul Livrabilelor nr.1 și, respectiv, nr. 2, în vederea asigurării unei abordări integrate, unitare și coerente a gestionării situațiilor de urgență generate de tipurile de riscuri specifice MMAP, respectiv a fenomenelor meteorologice periculoase, cât și a situațiilor privind starea mediului, cu particularizări asupra domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – tip Seveso.

Dacă în ceea ce privește reglementarea managementului situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase, altele decât cele care fac obiectul Regulamentului adoptat prin OM nr. 459/78/2019 există dispoziții clare, ele înscriindu-se în cadrul normativ general cu privire la gestionarea situațiilor de urgență, *în ceea ce privește reglementarea managementului situațiilor de risc generate de către factori de risc aflați în competența MMAP și specifiți domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase - de tip Seveso, actualul cadru legislativ nu asigură o viziune clară, unitară și coerentă privind responsabilitățile și modul de acțiune în aceste situații, managementul situațiilor privind starea mediului neîntrând sub incidența prevederilor cu privire la gestionarea situațiilor de urgență¹ per se.*

În ceea ce privește gestionarea situațiilor de urgență generate de factori de risc ce intră în sfera de competență a MMAP, în mod specific de fenomene meteorologice periculoase, cadrul normativ existent reglementează doar parțial acest proces, în speță fiind reglementat managementul situațiilor de urgență generate de fenomenele hidrometeorologice periculoase, prin OM nr. 459/78/2019. În vederea completării cadrului normativ privind managementul situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, au fost elaborate în contextul proiectului de față două propuneri de act normativ: propunere de *regulament pentru managementul fenomenelor meteorologice periculoase, altele decât cele care fac obiectul OM nr. 459/78/2019* și, respectiv, propunere de *ordin al Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor privind aprobarea procedurii de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice și a fluxului informațional operativ.*

În ceea ce privește gestionarea situațiilor privind starea mediului care fac obiectul acestui proiect (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, inclusiv poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip Seveso), în cadrul secțiunilor din Raport dedicate, s-a avut așadar în vedere faptul că acestea sunt guvernate de reglementări specifice care nu intră, în prezent, sub incidența cadrului normativ privind managementul situațiilor de urgență - în mod deosebit OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență

¹ Cu excepția unor situații expres și limitativ prevăzute de HG nr. 557/2016, spre exemplu cu privire la: producerea de accidente, avarii, explozii, incendii sau alte evenimente în activitățile nucleare sau radiologice sau de risc radiologic

(SNMSU), cu modificările și completările ulterioare, și respectiv HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.

Prin urmare, a fost elaborată o propunere de procedură operațională care să asigure cadrul instituțional și procedural de gestionare de către structurile MMAP și unitățile aflate în subordine, coordonare ori sub autoritatea ministerului, a situațiilor de risc privind starea mediului în ceea ce privește calitatea mediului, radioactivitate ori poluări accidentale. În mod specific, procedura operațională urmărește asigurarea cadrului unitar pentru desfășurarea activităților informatizate de transmitere a datelor și informațiilor referitoare la calitatea aerului, radioactivitate și poluări accidentale, prin utilizarea aplicației informatice propuse în cadrul prezentului proiect, precum și pentru realizarea activităților de informare și colaborare inter-instituțională în vederea gestionării eficiente a situațiilor privind starea mediului.

Referitor la terminologia utilizată precizăm că structurile responsabile pentru gestionarea situațiilor de urgență la nivelul MMAP, conform legislației specifice, sunt Comitetul Ministerial pentru Situații de Urgență (CMSU – MMAP) și Centrul Operativ pentru Situații de Urgență (COSU-MMAP). Întrucât activitatea COSU-MMAP se desfășoară, conform ROF MMAP, în cadrul Compartimentului Dispecerat, pe parcursul documentului am folosit denumirea "COSU – MMAP" ori de câte ori prevederile respective se referă la activitățile specifice situațiilor de urgență sau privind gestionarea situațiilor privind starea mediului efectuate în cadrul Compartimentului Dispecerat, în baza responsabilităților sale de COSU, și termenul "Dispecerat" pentru prevederi referitoare la activitatea curentă, efectuată în condiții normale, a acestei structuri funcționale a MMAP. Noua aplicație informatică ce se dorește a fi implementată la nivelul Dispeceratului MMAP / COSU – MMAP va prelua atât informații privind starea mediului în condiții normale, cât și în condiții în care, datorită producerii unor evenimente, sunt depășite valorile limită stabilite prin lege pentru poluanți (atmosferici ori de altă natură) ori valorile pentru alți parametri reglementați relevanți pentru calitatea aerului, poluări accidentale sau radioactivitate, precum și informații privind situațiile de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase; în acest sens, pentru denumirea aplicației informatice a fost păstrată sintagma "Aplicația Dispecerat", folosită și în Livrabilul 2 aferent Activității 3.

În concluzie, am urmărit în cuprinsul acestui raport asigurarea cadrului normativ, instituțional și procedural unitar, coerent și complet în vederea asigurării atât de către componentele SNMSU, cât și de către autoritățile publice competente pentru protecția mediului (la nivel central și local), a gestionării eficiente a tuturor situațiilor de urgență sau a situațiilor de risc privind starea mediului determinate de factorii de risc aflați în competența MMAP și care fac obiectul acestui Proiect.

Aplicația informatică dezvoltată la nivel conceptual pe parcursul desfășurării acestui proiect contribuie în mod direct la îndeplinirea acestui scop, implementarea ei reprezentând o condiție necesară și suficientă (sine qua non) pentru intrarea în vigoare a propunerilor prezentate.

2 CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE MMAP (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE*)²

2.1 CADRUL NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIEI DE URGENȚĂ LA CARE SE REFERĂ INTERVENȚIA LEGISLATIVĂ (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE*)

Cadrul normativ general privind gestionarea situației de urgență la care se referă intervenția legislativă (fenomene meteorologice periculoase) se bazează pe prevederile art. 21 lit. b) și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind SNMSU, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 8 alin. (1) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea MMAP, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI), aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 SCOP

Prezentul studiu și-a propus asigurarea cadrului normativ de gestionare de către componentele SNMSU a situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase, în conformitate cu prevederile OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, cu modificările și completările ulterioare și HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.

2.3 OBIECTIVELE GESTIONĂRII SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ

Obiectivele gestionării situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase care pot afecta viața sau sănătatea oamenilor și produc pagube materiale, vizează:

- a) consolidarea rezilienței prin eficientizarea activităților de prevenire, pregătire, răspuns, investigare/evaluare și refacere/reabilitare planificate și desfășurate de autoritățile cu rol principal, secundar și de sprijin;
- b) stabilirea atribuțiilor și responsabilităților autorităților cu rol principal, secundar și de sprijin conform domeniilor de competență;
- c) pregătirea personalului autorităților participante la gestionarea riscului precum și a mijloacelor de intervenție, conform atribuțiilor stabilite pe domenii de acțiune;
- d) asigurarea unei capacități optime de acțiune și intervenție pentru gestionarea situației de urgență;

² Pe tot parcursul acestui document, *brevitatis causa*, sintagma "Fenomene meteorologice periculoase*" va avea următorul înțeles: "Fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele care fac obiectul OM nr. 458/78/2019"

- e) prevenirea populației pentru limitarea/diminuarea efectelor și menținerea încrederii acesteia în autoritățile cu rol de gestionare a situației de urgență;
- f) salvarea și protejarea vieților omenești;
- g) protejarea proprietății și a bunurilor în măsura în care este posibil;
- h) revenirea la starea de normalitate prin aplicarea măsurilor de refacere-reabilitare.

2.4 OBIECT DE REGLEMENTARE

Prezentul capitol al raportului are ca scop prezentarea de propuneri de reglementare privind următoarele aspecte:

a) Gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase - activitate de interes național de apărare a comunităților locale, infrastructurii și proprietății care se subsumează asigurării securității interne.

b) Stabilirea atribuțiilor și acțiunilor desfășurate de autoritățile administrației publice centrale și locale pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având în vedere frecvența de producere și dimensiunea efectelor acestor tipuri de risc și a riscurilor asociate.

2.5 DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI

În cadrul propunerii de act normativ sunt utilizați termeni și expresii având înțelesul definit în Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind SNMSU, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, în Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată, cu modificările ulterioare și în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență aprobată prin Legea nr. 453/2004, cu modificările și completările ulterioare, Legea meteorologiei nr. 139/2000, cu modificările și completările ulterioare și în publicații de specialitate.

În înțelesul propunerii de act normativ, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

2.5.1 Fenomene meteorologice periculoase

Fiecare anotimp este caracterizat de apariția unor fenomene meteorologice care, în funcție de intensitatea și persistența acestora pot deveni periculoase, și pot conduce la pierderea de vieți omenești, la pagube materiale și, nu în ultimul rând, pot să afecteze și să perturbe anumite activități economice.

2.5.2 Furtuna

Fenomen meteorologic care constă în ploaie și descărcări electrice (fulgere și trăsnete), însoțite aproape întotdeauna și de vânturi puternice.

2.5.3 Viscol

Dintre toate fenomenele atmosferice specifice sezonului rece care se manifestă în zonele temperate și reci ale planetei, viscolul este fenomenul cu cel mai mare risc meteo-climatic, din cauza potențialului calamitar și a consecințelor deosebit de grave pe care le poate avea, atât asupra mediului, cât și asupra întregii activități a societății omenești.

Fenomenul de viscol a constituit, de-a lungul timpului, obiect al unui mare număr de studii, atât la nivel mondial cât și în România, fiind supus atenției cercetătorilor în domeniu mai ales prin studii de caz ale unor situații deosebite, care au provocat pagube importante. Au fost însă realizate și importante studii climatologice privind evoluția în timp și extinderea spațială a fenomenului cu precizarea teritoriilor celor mai vulnerabile.

Fenomenele meteorologice asociate viscolului - intensificări susținute ale vântului, ninsori adesea abundente ce conduc la depuneri consistente de strat de zăpadă și reducerea drastică a vizibilității - perturbă grav buna desfășurare a activităților societății, atât sub aspect economic și social, cât și al problemelor de mediu.

Potențialul calamitar al viscolelor este concretizat în primul rând prin forța mecanică a vântului, care poate rupe crengile arborilor, poate chiar provoca doborâturi de copaci și, de asemenea, deteriorează conductorii aerieni determinând întreruperea temporară a alimentării cu energie electrică, dislocă acoperișurile clădirilor, provoacă diferite distrugeri ale infrastructurii clădirilor etc. În egală măsură, se constituie în factor de risc depunerea consistentă a zăpezii, fie din ninsoarea eventual asociată, fie din spulberarea celei deja existente și acumularea ei în zone adăpostite, producând mari dificultăți transporturilor rutiere și feroviare.

Totodată, vizibilitatea mult redusă pe timp de viscol afectează grav, la rândul său, transporturile, dar și manevrele de navigație aeriană. Pe de altă parte, spulberarea zăpezii de pe suprafețe agricole întinse duce la dezgolirea solului și la afectarea culturilor de toamnă, lipsite de stratul de zăpadă care le protejează de îngheț și implicit, spre finalul sezonului rece, conduce la diminuarea umezelii necesare parcurgerii fazelor vegetative de primăvară.

Viscolul afectează, așadar, o multitudine de aspecte ale activității economice și sociale, motiv pentru care studierea condițiilor de producere a fenomenului și cunoașterea ariei de manifestare, a distribuției spațiale și temporale, a regiunilor cu vulnerabilitate mare la producerea fenomenului, precum și a caracteristicilor privind intensitatea acestui fenomen, se impun ca o importantă necesitate pentru prevenirea sau diminuarea efectelor sale și a pagubelor pe care le poate produce.

2.5.4 Căderi de grindină

Grindina se formează ca rezultat al înghețării și creșterii ulterioare, în norii convectivi (Cumulonimbus), a unor picături mari de apă suprarăcită. Transportul unor asemenea picături mari, înghețate, de către curenții ascendenți puternici în regiunile superioare ale norului convectiv, unde predomină picăturile de apă suprarăcită, determină creșterea lor. Greloanele de grindină astfel formate, dacă sunt susținute de un curent ascendent puternic ori de o serie de curenți ascendenți, pot crește foarte mult. În timpul căderii lor ulterioare prin nor, particulele de gheață "colectează" și îngheață pe ele picăturile întâlnite în drum, astfel că mărimea lor crește.

Transportul în sus (ascendent) și în jos (descendent) a particulelor de gheață, face ca pe ele să se adauge noi straturi de gheață. Astfel, pot atinge dimensiuni destul de mari, astfel încât curenții ascendenți din interiorul norului nemiaputându-le susține, cad la suprafața Pământului sub formă de bucăți de gheață care constituie grindina.

Căderile de grindină pot avea intensități deosebite atunci când are loc dezlucuirea unei mase de aer tropical de mase de aer polar. În astfel de condiții, datorită, gradientilor termici verticali importanți, apar mișcări ascendente puternice care mențin granulele de gheață mult timp în nor, permițând dezvoltarea grindinei la mari dimensiuni. În mod obișnuit, granulele de gheață au diametre între 0.5 și 50 mm și greutate de la câteva grame la peste 300 grame.

Grindina se produce în perioada caldă a anului, riscul cel mai ridicat de apariție a grindinei fiind, în ordine, în lunile iunie, mai și iulie.

Grindina poate provoca pagube importante când se produce în plin sezon de vegetație, când dimensiunile granulelor depășesc în diametru 10 mm, când durata și densitatea căderii boabelor de grindină este mare, când se depune un strat de gheață persistent, când survine după perioade secetoase și are ca efect eroziunea solului.

2.5.5 Tornade

Tornadele se produc atunci când curenți de aer cald și rece se ciocnesc și creează o zonă de rotație, cu presiune atmosferică scăzută. Aerul dintr-un front cu presiune scăzută are tendința naturală de a se ridica, creând un curent ascendent puternic. Acest curent atrage aerul cald din jurul său, de la nivelul solului, făcându-l să se rotească din ce în ce mai rapid.

Acestea au caracteristicile unor cicloni de proporții mai mici, care se formează pe uscat cu aspect de furtuni violente în condiții de timp, cu convecție foarte puternică. Ei sunt de fapt, cei mai mici cicloni, dar cei mai distrugători. Se manifestă ca un vârtej ciclonic care se învârtă în jurul unei spirale însoțit de vânturi extrem de puternice. Tornadele sunt specifice pentru toate regiunile tropicale și subtropicale de pe glob.

Pe orizontală, tornada ocupă o suprafață redusă cu diametru de 90–460 m, iar pe verticală aceasta poate atinge câțiva km, extinzându-se, uneori, pe tot spațiul norului Cumulonimbus. Ea se formează într-un nor Cumulonimbus, de regulă de la latitudinile subtropicale (30°), ca urmare a vânturilor ce se dezvoltă la partea inferioară și superioară a acestuia, de sens contrar și cu viteze diferite (200 – 700 km/oră), mult mai puternice, care declanșează furtuna. Centrul furtunii se rotește mai rapid, invers acelor de ceasornic, întocmai ca un patinator cu mâinile ridicate în sus. Curenții de aer descendenți fac ca coloana de aer aflată în rotație să se îndrepte spre sol și să se transforme într-un nor cu formă de pâlnie, cu deschiderea în sus și presiune mică la centru.

Tornadele se formează ca părți ale unor puternici nori Cumulonimbus în linia de vijelie (de gren), de înaintare a frontului rece, în zonele de maximă turbulență, cu frecvență maximă primăvara și vara. Cele mai favorabile condiții de formare sunt acelea unde aerul polar (deci un front rece), dislocă aerul tropical din fața sa, cald și umed, condiții care se întâlnesc în lungul frontului polar. Din punct de vedere genetic, ele sunt rezultatul pătrunderii unor limbi de aer rece polar în masa de aer tropical din fața sa, pe care o obligă la o ascensiune forțată în lungul acestui front și în fața frontului rece, în cadrul liniei de gren.

Intensitatea unei tornade se măsoară pe Scara Fujita:

Tornadă F1 - Vântul are viteze între 115 și 180 km/h. Chiar și aceste tornade pot să smulgă țigle de pe acoperișuri și să împingă de pe drum mașinile în mișcare.

Tornadă F2 - Vântul are viteze între 181 și 250 km/h. Tornada poate smulge câteva acoperișuri de case și distruge rulotele (locuințele mobile) întâlnite în drumul său.

Tornadă F3 - Vânturi cu viteze între 251 și 330 km/h. Sunt dezrădăcinați chiar și arbori masivi, iar zidurile și acoperișurile clădirilor solide sunt smulse precum niște bețe de chibrit.

Tornadă F4 - Vânturi cu viteze între 331 și 415 km/h. Locomotive și camioane articulate de 40 tone sunt aruncate în aer ca niște jucării.

Tornadă F5 - Vânturi cu viteze între 416 și 510 km/h. Mașinile sunt aruncate prin aer ca niște pietre, pe distanțe de sute de metri. Clădiri întregi pot fi desprinse de la pământ. Forța tornadei este similară cu cea a unei bombe atomice.

2.5.6 Depuneri de gheață

Cauza principală de formare a depunerilor de gheață o constituie starea atmosferei determinată de circulația maselor de aer și anume înlocuirea unui câmp depresionar cu un câmp anticiclonic în extindere sau invers, înlocuirea unui câmp anticiclonic care se află în retragere, cu un câmp depresionar în extindere, fenomen care provoacă înghețul și sublimarea vaporilor de apă ce dau naștere la diferite tipuri de depunere. Procesul de formare diferă de la un tip de depunere la altul (după cum s-a putut observa anterior) în cadrul contextului sinoptic prezentat.

Dimensiunile și densitatea depunerilor de gheață, care determină greutatea lor, sunt influențate de condițiile meteorologice din timpul depunerii: temperatura și densitatea ploii, lapoviței, densitatea ceții, mărimea picăturilor suprarăcite, direcția vântului etc., ca și de condițiile geografice locale: terenuri adăpostite, depresiuni și culoare de vale, culmi deluroase sau muntoase înalte și zone de litoral umede etc.

Principalii parametri care caracterizează depunerile de gheață sunt:

- datele medii și extreme de apariție;
- datele medii și extreme de dispariție;
- intervalul mediu anual favorabil depunerii de gheață;
- numărul mediu și maxim lunar și anual de zile cu depuneri de gheață;
- numărul mediu lunar și anual de cazuri cu depuneri de gheață;
- durata maximă a unui caz de depunere;
- diametrul maxim al depozitului de gheață;
- durata depozitului de gheață cu diametrul maxim;
- greutatea maximă a depozitului de gheață.

Durata maximă a unui caz cu depunere de gheață poate depăși, în general, 100 ore consecutiv, ceea ce înseamnă peste 4 zile consecutive. Diametrul maxim al unui depozit de gheață pe conductoarele aeriene poate varia între 30 și 60 mm, iar în regiunile muntoase poate depăși 100 – 200 mm.

2.5.7 Chiciură

Depunere de gheață, provenită în general din înghețarea picăturilor de ceață sau de nor, în stare suprarăcită, pe obiecte a căror suprafață are temperatura negativă sau apropiată de 0 grade Celsius. În practică se pot observa trei feluri de chiciură: chiciură moale, chiciură tare și chiciură transparentă.

2.5.8 Înghețuri timpurii sau târzii

În grupa fenomenelor meteorologice nefavorabile agriculturii, înghețurile ocupă un loc important. Ele determină nu numai frânarea dezvoltării plantelor și încheierea prematură a ciclului de vegetație, ci chiar moartea parțială sau totală a acestora. Înghețurile timpurii de toamnă și tardive de primăvară, au în mod frecvent un caracter mixt (adectiv-radiativ) și se produc în condițiile unor temperaturi medii zilnice relativ ridicate. Numai evoluția normală a temperaturilor zilnice în aceste perioade nu poate declanșa răcirea aerului până la 0°C, fenomenul fiind determinat de invazia aerului rece și de răcirea acestuia prin radiație, în nopțile senine. Aceste înghețuri afectează de regulă stratul din imediata apropiere a solului în perioada de vegetație a plantelor, când temperatura medie zilnică a aerului se menține pozitivă.

O mare importanță asupra intensității și repartiției în spațiu a duratei înghețurilor o are relieful. Înghețurile cele mai frecvente și cele mai accentuate se produc pe fundul văilor și depresiunilor și într-o măsură mult mai mică în partea lor superioară. Această situație este determinată atât de acumularea aerului mai rece și mai dens, cât și de influența exercitată de vânt.

2.5.9 Polei

Depunere de gheață, compactă și netedă, în general transparentă, care provine din înghețarea picăturilor de ploaie sau de burniță suprarăcite, pe obiectele a căror suprafață are o temperatură negativă sau puțin mai mare de 0°C.

Poleiul acoperă toate părțile obiectelor expuse precipitațiilor și este în general destul de omogen, morfologic fiind asemănător cu chiciura transparentă. Fenomenul se formează și pe sol și în vecinătatea imediată a solului, atunci când picăturile de ploaie sau burniță traversează un strat de aer suficient de gros și a cărui temperatură este negativă. Prin impactul cu suprafața solului sau a diferitelor obiecte, suprafață care poate avea temperatura ușor pozitivă, picăturile suprarăcite se sparg și se transformă într-o peliculă de gheață. Dacă prin schimbul de căldură dintre pelicula de gheață și suprafața pe care se depune nu se ajunge la o temperatură uniform negativă, depozitul de gheață se topește la scurt timp după formare. În atmosfera liberă, poleiul se formează și se observă pe aeronave sub formă de givraj când acestea traversează zone cu precipitații suprarăcite. Poleiul poate continua să se formeze și să crească în grosime și prin înghețarea lentă a apei rămasă în stare lichidă după încetarea stării de suprarăcire, ceea ce permite acesteia să pătrundă în spațiile libere dintre particulele de gheață formate anterior.

Se mai consideră polei și depunerea de gheață care rezultă din înghețarea picăturilor de ploaie sau burniță nesuprarăcite, în urma lovirii lor de obiectele a căror temperatură este net

negativă. Poleiul de pe sol nu trebuie confundat cu gheața de pe sol, formată prin unul din următoarele procese:

- apa rezultată din precipitații lichide (ploaie sau burniță) care a înghețat ulterior pe suprafața solului;
- apa provenită din topirea parțială sau totală a stratului de zăpadă care a acoperit solul și care a înghețat din nou;
- zăpada care acoperă solul a devenit compactă și tare (bătătorită și alunecoasă) datorită circulației rutiere.

2.5.10 Caniculă

Valori ale temperaturii maxime (din timpul zilei) care depășesc 35 de grade Celsius. Valul de căldură reprezintă intervalul de caniculă mai mare de 3 zile consecutive.

2.5.11 Avalanșe

Nivologia studiază caracteristicile stratului de zăpadă, ce prezintă variații importante și rapide în funcție de condițiile meteorologice și relief, având ca scop final estimarea riscului de producere a avalanșelor la scara unui masiv montan sau a unui grup de masive montane.

Se urmărește obținerea datelor de observație din cât mai multe puncte reprezentative din teren, în vederea supravegherii permanente a stratului de zăpadă și furnizării continue a datelor necesare în activitățile de monitorizare a acestuia, prelucrarea lor ulterioară, simularea în timp și spațiu a unor parametrii caracteristici zăpezii, pentru a obține o estimare a riscului de declanșare a avalanșelor într-un anumit spațiu, pentru o anumită perioadă. Estimarea riscului de avalanșă se face în grade de la 1 la 5, în conformitate cu scala europeană de risc de avalanșă. Scopul activității este scăderea numărului victimelor și a pagubelor datorate avalanșelor, încadrându-se astfel în misiunea Administrația Națională de Meteorologie (ANM) de protecție a vieții și bunurilor.

2.6 TIPURILE DE RISC ȘI RISCURILE ASOCIATE

MMAAP, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 557/2016, art. 4, alin. (1), reprezintă autoritatea responsabilă cu rol principal pentru asigurarea managementului situației de urgență generată de fenomenele meteorologice periculoase, respectiv:

1. Tipul de risc: Furtuni si viscol

Riscuri asociate:

- a) Viscol;
- b) Furtuni (vânt puternic și/sau precipitații masive);
- c) Căderi de grindină.

2. Tipul de risc: Tornado

3. Tipul de risc: Temperaturi extreme

- a) Depuneri de gheață, chiciură, înghețuri timpurii sau târzii;
- b) Polei;
- c) Caniculă.

4. Tipul de risc: Avalanșe

Sunt expuse direct sau indirect acestor tipuri de risc:

- a) viața oamenilor și bunurile acestora, precum și viața animalelor;
- b) obiectivele sociale, administrative, culturale și de patrimoniu;
- c) obiective economice;
- e) căile de comunicații rutiere, feroviare și navale, rețelele de alimentare cu energie electrică, gaze, sursele și sistemele de alimentare cu apă și canalizare, stațiile de tratare și de epurare, rețelele de telecomunicații și altele;
- f) mediul natural (păduri, terenuri agricole, intravilanul localităților, altele).

2.7 ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ

Managementul situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase constau în identificarea, înregistrarea și evaluarea tipurilor de risc și a factorilor determinanți ai acestora, înștiințarea factorilor de decizie cu atribuții în gestionarea situației de urgență, avertizarea, alarmarea și adăpostirea populației și animalelor în scopul limitării/diminuării efectelor negative produse ca urmare a manifestării factorilor de risc.

Măsurile și acțiunile stabilite pentru managementul situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase constituie o obligație pentru toate autoritățile responsabile pe tipuri de risc și pentru toate persoanele juridice și fizice.

MMAP este autoritatea responsabilă principală pentru managementul riscurilor generate de fenomene meteorologice periculoase.

Autoritățile responsabile și domeniile de acțiune pentru tipurile de risc specifice fenomenelor meteorologice periculoase sunt următoarele:

1. Tipul de risc: Furtuni și viscol

A. Riscul asociat: Viscol

Autorități responsabile cu rol secundar: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI)

Autorități responsabile pe domenii de acțiune:

- a) **Prevenire** - MMAP, MTI, Ministerul Economiei (MEC), Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), Ministerul Educației (ME), Ministerul Afacerilor Interne (MAI) și Ministerul Sănătății (MS).

- b) **Răspuns:**

- **Coordonare operațională:** MAI

- **Misiuni de sprijin:** MAI, MS, Ministerul Apărării Naționale (MApN), MTI, MDLPA, autoritățile administrației publice locale, alte organizații și structure conform domeniului de competență.

c) Refacere/Reabilitare:

- **Investigare/Evaluare:** MDLPA, MAI, MMAP, MTI, Ministerul Public (MP) și autoritățile administrației publice locale.
- **Restabilirea stării de normalitate:** MTI, MEc, autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

B. Riscul asociat: Furtuni (vânt puternic și/sau precipitații masive)

Autorități responsabile cu rol secundar: MMAP.

Autorități responsabile pe domenii de acțiune:

- a) **Prevenire** - MMAP, MTI, MEc, MDLPA, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), MEc, MAI, MS.
- b) **Răspuns:**
 - **Coordonare operațională:** MAI
 - **Misiuni de sprijin:** MAI, MS, MApN, MTI, MADR, autoritățile administrației publice locale, alte organizații și structuri conform domeniului de competență.
- c) **Refacere/Reabilitare:**
 - **Investigare/Evaluare:** MDLPA, MAI, MMAP, MTI, MP și autoritățile administrației publice locale.
 - **Restabilirea stării de normalitate:** Ministerul Transporturilor, Ministerul Economiei, autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

C. Riscul asociat: Căderi de grindină

Autorități responsabile cu rol secundar: MDLPA

Autorități responsabile pe domenii de acțiune:

- a) **Prevenire** - MMAP, MTI, MEc, MADR, ME, MAI și MS.
- b) **Răspuns:**
 - **Coordonare operațională:** MAI;
 - **Misiuni de sprijin:** MAI, MS, MAI, MTI, MADR, autoritățile administrației publice locale, alte organizații și structuri conform domeniului de competență.
- c) **Refacere/Reabilitare:**
 - **Investigare/Evaluare:** MDLPA, MAI, MMAP, MTI, MP și autoritățile administrației publice locale.
 - **Restabilirea stării de normalitate:** MTI, MEc, autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

2. Tipul de risc: Tornade

Autorități responsabile cu rol secundar: MDLPA

Autorități responsabile pe domenii de acțiune:

- a) **Prevenire** - MMAP, MTI, MEc, MDLPA, MAI și MS.
- b) **Răspuns:**

- **Coordonare operațională:** MAI;
- **Misiuni de sprijin:** MAI, MS, MApN, MTI, MADR, autoritățile administrației publice locale, alte organizații și structuri conform domeniului de competență.

c) Refacere/Reabilitare:

- **Investigare/Evaluare:** MDLPA, MAI, MMAP, MP și autoritățile administrației publice locale.
- **Restabilirea stării de normalitate:** MDLPA, autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

3. Tipul de risc: Temperaturi extreme

A. Risc asociat: Depuneri de gheață, chiciură, înghețuri timpurii sau târzii

Autorități responsabile cu rol secundar: MMAP

Autorități responsabile pe domenii de acțiune:

- a) **Prevenire** - MMAP, MTI, MEc, MDLPA, MAI și MS.
- b) **Răspuns:**
 - **Coordonare operațională:** MAI și MTI;
 - **Misiuni de sprijin:** MAI, MApN, MEc, MDLPA și autoritățile administrației publice locale.
- c) **Refacere/Reabilitare:**
 - **Investigare/Evaluare:** MDLPA, MAI, MMAP, MP și autoritățile administrației publice locale.
 - **Restabilirea stării de normalitate:** MTI, autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

B. Risc asociat: Polei

Autorități responsabile cu rol secundar: MTI.

Autorități responsabile pe domenii de acțiune:

- a) **Prevenire** - MMAP, MTI, MEc, MDLPA, MAI și MS.
- b) **Răspuns:**
 - **Coordonare operațională:** MAI și MTI.
 - **Misiuni de sprijin:** MAI, MApN, MEc, MDLPA și alte organizații și structuri conform domeniului de competență.
- c) **Refacere/Reabilitare:**
 - **Investigare/Evaluare:** MDLPA, MAI, MMAP, MP și autoritățile administrației publice locale.
 - **Restabilirea stării de normalitate:** MTI, autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

C. Risc asociat: Caniculă

Autorități responsabile cu rol secundar: MDLPA.

Autorități responsabile pe domenii de acțiune:

- a) **Prevenire** - MMAP, MTI, MEc, MDLPA, MAI, MS și MEd.
- b) **Răspuns:**
 - **Coordonare operațională:** MAI și MS.
 - **Misiuni de sprijin:** MAPN, MEc, MDLPA și alte organizații și structuri conform domeniului de competență.
- c) **Refacere/Reabilitare:**
 - **Investigare/Evaluare:** MDLPA, MAI, MMAP, MP, MTI și autoritățile administrației publice locale.
 - **Restabilirea stării de normalitate:** MTI, autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

Componentele SNMSU constituite la nivel național, județean, local și operatorii economici cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase sunt:

- a) Comitetele pentru situații de urgență:
 - Comitetul național pentru situații de urgență (CNSU);
 - Comitetele ministeriale și ale altor instituții publice centrale pentru situații de urgență cu rol principal, secundar sau de sprijin;
 - Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență;
 - Comitetele județene pentru situații de urgență (CJSU);
 - Comitetele locale pentru situații de urgență (CLSU).
- b) Celule de urgență organizate la nivelul:
 - instituțiilor aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea autorităților administrației publice centrale;
 - structurilor deconcentrate/descentralizate teritoriale aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea autorităților administrației publice centrale;
 - operatorii economici.
- c) Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU)
- d) IGSU
- e) Servicii de urgență profesionale și servicii de urgență voluntare
- f) Centre operaționale la nivelul IGSU și al structurilor județene subordonate și centre de conducere și coordonare a intervenției
- g) Centre operative cu activitate permanentă/temporară;

CNSU:

Se află sub conducerea nemijlocită a primului ministru, în calitate de președinte, având 3 vicepreședinți – ministrul cu atribuții în domeniul afacerilor interne, ministrul cu atribuții în domeniul administrației publice, respectiv șeful DSU din cadrul MAI, fiind un organism interinstituțional format din miniștri sau secretari de stat desemnați de aceștia și conducători ai instituțiilor publice centrale sau persoane cu drept de decizie desemnate de aceștia, în funcție de

tipurile de risc gestionate sau funcțiile de sprijin repartizate în competență în cadrul SNMSU. DSU, prin IGSU, asigură secretariatul tehnic permanent al CNSU.

Îndeplinește următoarele atribuții:

- a) analizează și supune spre aprobare Guvernului Regulamentul-cadru de organizare, funcționare și dotare a comitetelor, centrelor operaționale și centrelor operative pentru situații de urgență, precum și fluxul informațional-decizional;
- b) hotărăște, cu acordul primului-ministru, punerea în aplicare a planurilor de evacuare, la propunerea comitetelor ministeriale, județene sau al municipiului București;
- c) propune Guvernului, prin ministrul administrației și internelor, instituirea de către Președintele României a "stării de urgență" în zonele afectate, în baza solicitărilor primite de la comitetele județene sau al municipiului București, și urmărește îndeplinirea măsurilor stabilite în acest sens;
- d) hotărăște, în baza propunerii șefului Departamentului pentru Situații de Urgență, solicitarea/acordarea de asistență internațională în cazul situațiilor de urgență cu impact deosebit de grav, potrivit angajamentelor internaționale asumate de România, cu avizul prim-ministrului și informarea prealabilă a Președintelui României;
- e) coordonează, pe teritoriul național, activitatea forțelor internaționale solicitate pentru rezolvarea situațiilor de urgență, îndeosebi în domeniul înlăturării efectelor distructive ale dezastrelor, în conformitate cu prevederile legii române;
- f) propune Guvernului includerea în bugetul de stat anual a fondurilor necesare pentru gestionarea situațiilor de urgență, inclusiv pentru operaționalizarea Sistemului Național și a structurilor de intervenție în afară frontierelor de stat, în cadrul structurilor specializate ale organismelor internaționale cu atribuții în domeniu;
- g) formulează propuneri privind managementul tipurilor de risc, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;
- h) inițiază elaborarea de acte normative pentru gestionarea situațiilor de urgență și le avizează pe cele elaborate de comitetele ministeriale, județene și al municipiului București;
- i) analizează și supune spre aprobare Guvernului scoaterea de la rezervele de stat a unor produse și bunuri materiale necesare sprijinirii autorităților administrației publice locale și populației afectate de dezastre sau alte situații de urgență;
- j) stabilește modul de cooperare a structurilor Sistemului Național cu alte autorități și organisme ale statului român sau internaționale abilitate în managementul stărilor excepționale;
- k) coordonează informarea opiniei publice privind managementul situațiilor de urgență;
- l) îndeplinește orice alte atribuții stabilite potrivit legii;
- m) propune Guvernului spre aprobare Metodologia unitară de evaluare a pagubelor în situații de urgență/la dezastre, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Comitetele Ministeriale pentru Situații de Urgență

Se constituie la ministere și alte instituții publice centrale cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență. Acestea se constituie și funcționează sub conducerea miniștrilor, respectiv a conducătorilor instituțiilor publice centrale. Comitetele sunt constituite prin ordin al ministrului ori al conducătorului instituției publice centrale și sunt compuse din persoane cu putere de decizie, experți și specialiști din aparatul propriu al ministerului și din unele instituții și unități aflate în subordinea acestuia, cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență, putând fi cooptați și reprezentanți ai altor ministere și instituții cu atribuții în domeniu, la solicitarea ministrului.

Îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) informează Comitetul Național, prin IGSU, privind stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora;
- b) elaborează regulamentele privind gestionarea situațiilor de urgență specifice tipurilor de risc din domeniile de competență ale ministerelor și celorlalte instituții publice centrale cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență și le prezintă spre avizare IGSU și CNSU;
- c) evaluează situațiile de urgență produse în domeniile de competență, stabilesc măsuri specifice pentru gestionarea acestora, inclusiv privind prealarmarea serviciilor de urgență din domeniile de competență ale ministerelor, și propun, după caz, declararea stării de alertă sau instituirea stării de urgență;
- d) analizează și avizează planurile proprii pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare gestionării situațiilor de urgență;
- e) informează CNSU și colegiile ministerelor asupra activității desfășurate;
- f) îndeplinesc orice alte atribuții și sarcini stabilite de lege sau de CNSU.

Comitetele Județene/al Municipiului București pentru Situații de Urgență

Se constituie prin ordin al prefectului și funcționează sub autoritatea acestuia în calitate de președinte. Din comitetul județean/al Municipiului București fac parte președintele consiliului județean, șefi de servicii deconcentrate, descentralizate și de gospodărie comunală și alți manageri ai unor instituții și societăți comerciale de interes județean care îndeplinesc funcții de sprijin în gestionarea situațiilor de urgență, precum și manageri ai agenților economici care, prin specificul activității, constituie factori de risc potențial generatori de situații de urgență.

Îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) informează Comitetul Național, prin IGSU, privind stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora;
- b) evaluează situațiile de urgență produse în unitățile administrativ-teritoriale, stabilesc măsuri și acțiuni specifice pentru gestionarea acestora și urmăresc îndeplinirea lor;
- c) analizează și avizează planurile județene pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare gestionării situațiilor de urgență;
- d) informează Comitetul Național și consiliul județean asupra activității desfășurate;
- e) îndeplinesc orice alte atribuții și sarcini stabilite de lege sau de CNSU.

Comitetele Locale pentru Situații de Urgență

Se constituie prin dispoziție a primarului la nivelul municipiilor, orașelor, sectoarelor Municipiului București și al comunelor și funcționează sub autoritatea acestuia în calitate de președinte. Din comitetul local fac parte un viceprimar, secretarul comunei, orașului, sectorului sau municipiului, după caz, și reprezentanți ai serviciilor publice și ai principalelor instituții și agenți economici din unitatea administrativ-teritorială respectivă, precum și manageri sau conducători ai agenților economici, filialelor, sucursalelor ori punctelor de lucru locale, care, prin specificul activității, constituie factori de risc potențial generatori de situații de urgență.

Îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) informează CJSU, prin Centrul operațional județean, respectiv al municipiului București referitor la efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile operative desfășurate;
- b) evaluează efectele situațiilor de urgență produse pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, stabilesc măsuri și acțiuni specifice pentru gestionarea acestora și urmăresc îndeplinirea lor, informând operativ CJSU conform fluxului informațional - operativ - decizional;
- c) declară, cu acordul prefectului, starea de alertă pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- d) analizează și avizează Planul local pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare gestionării situației de urgență;
- e) folosesc toate mijloacele existente pentru a asigura avertizarea și/sau alarmarea cu prioritate a populației și obiectivelor aflate în zonele de producere a situației de urgență;
- f) asigură mijloacele necesare și stabilește responsabilitățile pentru avertizarea și alarmarea populației;
- g) asigură participarea Serviciilor Voluntare pentru Situații de Urgență (SVSU) la acțiunile operative desfășurate pentru alertarea populației și eliminarea efectelor situației de urgență;
- h) asigură personalul și condițiile necesare pentru instruirea serviciului de permanență, instituie, la ordinul prefectului sau din proprie inițiativă serviciul de permanență la sediul primăriei, în condițiile stabilite de reglementările specifice în vigoare și verifică modul de îndeplinire al acestui serviciu;
- i) organizează anual, și ori de câte ori este nevoie, instruirii ale membrilor CLSU asupra atribuțiilor ce le revin pentru avertizarea/alarmarea populației;
- n) pune în aplicare măsurile adoptate prin hotărârile CJSU/ordin al prefectului la nivelul unității administrativ-teritoriale și cele prevăzute în planul de apărare împotriva fenomenelor meteorologice periculoase;
- o) solicită CJSU suplimentarea forțelor, materialelor și mijloacelor de intervenție în cazul depășirii capacității de intervenție la nivel local;
- p) asigură realizarea dispozitivului de pază a bunurilor materiale prin intermediul comandantului forțelor de ordine;
- r) asigură centralizarea datelor privind efectele fenomenelor meteorologice periculoase,

întocmirea și transmiterea datelor în maxim 24 de ore de la declanșarea evenimentului și nu mai mult de 12 ore de la încetarea fenomenului către Centrul Operațional din cadrul IGSU.

Celula de urgență

Se constituie prin decizie a conducătorului operatorului economic, instituțiilor, structurilor deconcentrate/descentralizate teritoriale aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea autorităților administrației publice centrale. Este constituită din specialiști din cadrul operatorului economic, instituțiilor, structurilor deconcentrate/descentralizate.

Îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) identifică și gestionează tipurile de risc generatoare de situații de urgență ce pot afecta angajații și sediul propriu;
- b) stabilește metode și acțiuni de protecție a angajaților și bunurilor materiale din dotare;
- c) coordonează pregătirea personalului și a echipelor specializate din subordine;
- d) informează CJSU/CLSU și Centrul operațional județean, respectiv al Municipiului București referitor la efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile operative desfășurate;
- e) evaluează efectele situațiilor de urgență și stabilesc măsuri și acțiuni specifice pentru gestionarea acestora și urmăresc îndeplinirea lor, informând operativ CJSU conform fluxului informațional - operativ - decizional;
- f) folosesc toate mijloacele existente pentru a asigura avertizarea și/sau alarmarea angajaților despre producerea situației de urgență;
- g) pun în aplicare măsurile adoptate prin hotărârile CJSU/ordin al prefectului la nivelul unității administrativ-teritoriale și cele prevăzute în planul de apărare împotriva fenomenelor meteorologice periculoase;
- h) asigură centralizarea datelor privind efectele fenomenelor meteorologice periculoase, întocmirea și transmiterea datelor în maxim 24 de ore de la declanșarea evenimentului și nu mai mult de 12 ore de la încetarea fenomenului către Centrul Operațional din cadrul IJSU.

DSU

Structură de specialitate din cadrul Ministerului Afacerilor, asigura coordonarea, în sistem integrat, a acțiunilor de gestionare a situațiilor de urgență.

Îndeplinește următoarele atribuții:

- a) coordonarea, în sistem integrat, a acțiunilor de gestionare a situațiilor de urgență;
- b) informarea operativă a ministrului afacerilor interne, a prim-ministrului României și a președintelui României, după caz, asupra stărilor potențial generatoare de situații de urgență sau a producerii situațiilor de urgență;

- c) monitorizarea, controlul operațional și inspecția activității structurilor aflate în coordonare sau coordonare operațională;
- d) coordonarea activităților, la nivel național, în domeniul rezilienței comunităților;
- e) integrarea acțiunilor de prevenire, pregătire și răspuns în situații de urgență;
- f) implementarea proiectelor cu finanțare externă în domeniul situațiilor de urgență;
- g) implementarea managementului calității în sistemul național de urgență;
- h) colaborarea cu instituțiile abilitate în asigurarea coordonării metodologice și evaluării activităților de formare profesională și de educație continuă în domeniul intervențiilor de salvare montană și în mediul subteran speologic;
- i) coordonarea activităților de acordare, solicitare și/sau primire a asistenței/sprijinului internațional în cazul situațiilor de urgență de amploare;
- j) comunicarea publică în domeniul situațiilor de urgență și al dezastrelor, sub coordonarea ministrului afacerilor interne, potrivit domeniilor de competență ale structurilor aflate în coordonare sau coordonare operațională.

IGSU

Ca organ de specialitate din subordinea MAI, asigură coordonarea unitară și permanentă a activităților de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență.

Îndeplinește următoarele atribuții:

- a) analizează, evaluează și monitorizează tipurile de risc, efectuează prognoze asupra evoluției acestora în scopul identificării stărilor potențial generatoare de situații de urgență, propunând totodată măsuri pentru avertizarea populației și prevenirea agravării situației;
- b) asigură coordonarea aplicării unitare, pe întreg teritoriul țării, a măsurilor și acțiunilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență;
- c) asigură informarea operativă a ministrului afacerilor interne și a instituțiilor interesate asupra stărilor potențial generatoare de situații de urgență sau producerii situațiilor de urgență în teritoriu, printr-un sistem informațional propriu;
- d) coordonează derularea programelor naționale de pregătire în domeniul apărării împotriva dezastrelor;
- e) coordonează activitățile de prevenire și de intervenție desfășurate de serviciile publice comunitare profesionale, precum și constituirea grupelor operative pentru coordonarea și sprijinul răspunsului în situații de urgență în zonele grav afectate;
- f) transmite și urmărește îndeplinirea deciziilor CNSU;
- g) asigură informarea populației prin mass-media despre iminența amenințării ori producerea situațiilor de urgență, precum și asupra măsurilor întreprinse pentru limitarea sau înlăturarea efectelor acestora;
- h) asigură coordonarea tehnică și de specialitate a centrelor operaționale și a centrelor operative și asigură menținerea permanentă a fluxului informațional cu acestea;

- i) avizează și propune CNSU, spre aprobare, planurile de intervenție, de cooperare sau de asistență tehnică cu alte structuri ori organizații internaționale, în vederea îmbunătățirii managementului situațiilor de urgență;
- j) constituie și gestionează baza de date cu privire la situațiile de urgență și pune la dispoziția instituțiilor interesate datele și informațiile solicitate pentru soluționarea situațiilor de urgență;
- k) avizează regulamentele privind gestionarea situațiilor de urgență specifice tipurilor de risc, elaborate de comitetele ministeriale, și le prezintă spre aprobare;
- l) acordă asistență tehnică de specialitate autorităților publice centrale și locale privind gestionarea situațiilor de urgență;
- m) coordonează planificarea resurselor necesare gestionării situațiilor de urgență la nivel național.
- n) elaborează rapoarte și alte documente pentru informarea CNSU, primului ministru, Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Președintelui României și comisiilor de specialitate ale Parlamentului;
- o) cooperează cu celelalte organe ale statului abilitate în managementul stării de urgență, stării de asediu sau al altor stări excepționale;
- p) funcționează ca punct național de contact în relațiile cu organisme și organizațiile internaționale guvernamentale și neguvernamentale cu responsabilități în domeniul situațiilor de urgență;
- q) elaborează Regulamentul-cadru privind organizarea, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor, centrelor operaționale și centrelor operative pentru situații de urgență.

Centre de conducere și coordonare a intervenției

Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției (CNCCI), care asigură suportul decizional pentru comandantul acțiunii la nivel național și pentru Comitetul național. Organizarea, funcționarea și componența CNCCI se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

La nivelul județelor și al municipiului București se înființează centrele de coordonare și conducere a intervenției care asigură analiza, evaluarea situației și coordonarea acțiunilor de intervenție și asigură suportul decizional al comitetelor județene, respectiv al municipiului București. Centrele județene, respectiv al municipiului București de coordonare și conducere a intervenției pentru situații de urgență au în compunere personal din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență, precum și experți și specialiști din cadrul instituțiilor și operatorilor economici de interes local care asigură funcții de sprijin.

În funcție de aria și complexitatea situației intervenite se pot crea centre de coordonare și conducere a intervenției la nivel zonal, prin ordin al ministrului afacerilor interne, la propunerea secretarului de stat, șeful Departamentului pentru situații de urgență.

Centrul Operațional Național

Funcționează la IGSU și îndeplinește permanent funcțiile de monitorizare, evaluare, înștiințare, avertizare, prealarmare, alertare și coordonare tehnică operațională la nivel național a situațiilor de urgență.

Centrul Operațional Județean/al Municipiului București

Funcționează la IJSU și îndeplinesc permanent funcțiile de monitorizare, evaluare, înștiințare, avertizare, prealarmare, alertare și coordonare tehnică operațională la nivel național a situațiilor de urgență.

Centre operative cu activitate permanentă sau temporară

Se constituie la nivelul ministerelor, instituțiilor publice centrale, instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea ministerelor, autorităților administrației publice locale din personalul aparatului propriu al autorității respective, prin ordin al ministrului, conducătorului instituției publice centrale sau prin dispoziție a primarului.

Îndeplinesc funcțiile de monitorizare, evaluare, înștiințare, avertizare, prealarmare, alertare și coordonare tehnică operațională pentru gestionarea situațiilor de urgență din domeniile de competență ale autorității/instituției respective.

Atribuții principale:

- a) centralizează și transmit operativ la centrul operațional al IGSU date și informații privind apariția și evoluția stărilor potențial generatoare de situații de urgență;
- b) monitorizează situațiile de urgență și informează IGSU și celelalte centre operaționale și operative interesate;
- c) urmăresc aplicarea regulamentelor privind gestionarea situațiilor de urgență și a planurilor de intervenție și cooperare specifice tipurilor de riscuri;
- d) asigură transmiterea operativă a deciziilor, dispozițiilor și ordinelor, precum și menținerea legăturilor de comunicații cu centrele operaționale și operative implicate în gestionarea situațiilor de urgență, cu dispeceratele integrate pentru apeluri de urgență și cu dispeceratele proprii serviciilor și forțelor care intervin în acest scop;
- e) centralizează solicitările de resurse necesare pentru îndeplinirea funcțiilor de sprijin pe timpul situațiilor de urgență și fac propuneri pentru asigurarea lor;
- f) gestionează baza de date referitoare la situațiile de urgență.

Serviciile de urgență profesionale

Au următoarele atribuții principale:

- a) organizează și desfășoară activități specifice de prevenire a situațiilor de urgență;
- b) participă la identificarea, înregistrarea și evaluarea tipurilor de risc și a factorilor determinanți ai acestora și întocmesc schemele cu riscurile teritoriale din zonele de competență, pe care le supun aprobării prefectilor;
- c) exercită coordonarea, îndrumarea și controlul tehnic de specialitate al activităților de

- prevenire și gestionare a situațiilor de urgență;
- d) acordă asistență tehnică de specialitate privind gestionarea situațiilor de urgență;
 - e) monitorizează prin centrele operaționale evoluția situațiilor de urgență și informează operativ prefectii și IGSU;
 - f) planifică, organizează și desfășoară pregătirea pentru răspuns, în cazul situațiilor de urgență, a subunităților de intervenție din subordine;
 - g) fac propuneri comitetelor pentru situații de urgență și IGSU privind gestionarea și managementul situațiilor de urgență;
 - h) urmăresc aplicarea regulamentelor privind gestionarea situațiilor de urgență și a planurilor de intervenție și de cooperare specifice tipurilor de riscuri;
 - i) asigură transmiterea operativă a deciziilor, dispozițiilor și ordinelor și urmăresc menținerea legăturilor de comunicații între centrele operaționale și operative implicate în gestionarea situațiilor de urgență, precum și cu dispeceratele integrate pentru apeluri de urgență și cu dispeceratele proprii serviciilor și forțelor care intervin în acest scop;
 - j) centralizează solicitările de resurse necesare pentru îndeplinirea funcțiilor de sprijin pe timpul situațiilor de urgență și le înaintează organismelor și organelor abilitate;
 - k) gestionează baza de date referitoare la situațiile de urgență din zonele de competență;
 - l) îndeplinesc orice alte atribuții și sarcini privind gestionarea situațiilor de urgență, prevăzute de lege sau stabilite de organismele și organele abilitate.

Servicii de urgență voluntare/private

Serviciile de urgență voluntare/private sunt structuri specializate, altele decât cele aparținând serviciilor de urgență profesionale, organizate cu personal angajat și/sau voluntar, în scopul apărării vieții, avutului public și/sau a celui privat împotriva incendiilor și a altor calamități, în sectoarele de competență stabilite cu avizul inspectoratelor.

Organizarea și funcționarea serviciilor de urgență voluntare/private se stabilesc prin regulamente aprobate, după caz, de consiliile locale sau conducerile operatorilor economici și instituțiilor care le-au constituit, cu respectarea criteriilor de performanță.

Serviciile de urgență voluntare/private au următoarele atribuții principale:

- a) desfășoară activități de informare și instruire privind cunoașterea și respectarea regulilor și a măsurilor de apărare împotriva situațiilor de urgență;
- b) verifică modul de aplicare a normelor, reglementărilor tehnice și dispozițiilor care privesc apărarea împotriva incendiilor, în domeniul de competență;
- c) asigură intervenția pentru stingerea incendiilor, salvarea, acordarea primului ajutor și protecția persoanelor, a animalelor și a bunurilor periclitate de incendii sau în alte situații de urgență.

2.8 ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE

2.8.1 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ (DISPOZIȚII GENERALE³)

Autoritate responsabilă cu rol principal:

Atribuțiile MMAP pentru îndeplinirea rolului principal în gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase:

- a) inițiază elaborarea regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase și controlează modul în care sunt respectate prevederile legale și reglementările în acest domeniu;
- b) asigură organizarea și funcționarea la nivelul ministerului a CNSU și a centrului operativ cu activitate permanentă;
- c) coordonează activitatea desfășurată la nivelul instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea ministerului pentru constituirea celulelor operative și a centrelor operative cu activitate temporară;
- d) asigură aprobarea regulamentului prin ordin comun MMAP și MAI;
- e) asigură managementul tipurilor de risc repartizate prin planificarea măsurilor pe următoarele domenii de acțiune: prevenire, pregătire, răspuns, investigare/evaluare post eveniment și refacere/reabilitare;
- f) asigură pregătirea personalului în concordanță cu responsabilitățile ce le revin;
- g) planifică resursele proprii de intervenție și realizează pregătirea acestora prin asigurarea existenței, suficienței și operativității bazei materiale și tehnicii;
- h) elaborează Registrul de capacități asociate funcției de sprijin repartizate pentru tipurile de risc ;
- i) informează CNSU, prin IGSU, privind stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora;
- j) evaluează situațiile de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase, stabilesc măsuri specifice pentru gestionarea acestora, inclusiv privind prealarmarea serviciilor de urgență din domeniile de competență ale ministerelor, și propune, după caz, declararea stării de alertă sau instituirea stării de urgență;
- k) asigură coordonarea și conducerea operațională a capacităților ministerului implicat în acțiunile de intervenție operativă pentru limitarea și înlăturarea efectelor negative;
- l) participă la stabilirea și cuantificarea efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimentelor asociate acestora;
- m) asigură informarea și transmiterea datelor și prognozelor meteorologice către autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în organizarea și desfășurarea acțiunilor

³ Se vor preciza toate structurile din cadrul autorităților publice centrale, a celor din subordinea / coordonarea ori de sub autoritatea acestora, respectiv a structurilor teritoriale, autorităților locale și operatorilor economici care au responsabilități directe ori care asigură sprijin în managementul tipului de risc pe diferite domenii de acțiune – reglementare, prevenire și pregătire, răspuns, evaluare / investigare posteveniment, refacere-reabilitare)

- de prevenire și răspuns;
- n) asigură transmiterea avertizărilor privind fenomenele meteorologice periculoase către autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în organizarea și desfășurarea acțiunilor de prevenire și răspuns;
 - o) asigură supravegherea permanentă a situației meteorologice în scopul prevenirii unor situații de urgență și/sau diminuării riscurilor;
 - p) asigură funcționarea în condiții de siguranță a rețelei naționale de măsurători meteorologice;
 - q) elaborează instrucțiuni de stabilire a pragurilor critice pentru fenomenele meteorologice periculoase și de elaborare și transmitere a avertizărilor și prognozelor privind producerea acestor fenomene, care sunt aprobate prin ordin al ministrului;
 - r) cooperează cu organisme de profil pe plan internațional, pe baza convențiilor la care statul român este parte, privind apărarea împotriva fenomenelor meteorologice periculoase;
 - s) asigură schimbul de date și informații cu Centrele operative ale componentelor SNMSU;
 - t) informează Comitetul Național, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse.

Autoritate responsabilă cu rol secundar/funcții de sprijin:

A. Autorități ale administrației publice centrale și instituții publice centrale

- a) organizarea și funcționarea Comitetelor pentru Situații de Urgență și centrelor operative cu activitate permanentă/temporară;
- b) desemnarea în calitate de consultant a reprezentantului în Comitetului pentru Situații de Urgență al MMAP;
- c) participarea specialiștilor în cadrul Grupurilor de suport tehnic organizate la nivelul CNSU al MMAP;
- d) asigură participarea la managementul tipurilor de risc prin planificarea conform competențelor a măsurilor pe următoarele domenii de acțiune: prevenire, pregătire, răspuns, investigare/evaluare post eveniment și refacere/reabilitare;
- e) elaborează Registrul de capabilități asociate funcției de sprijin repartizate pentru tipurile de risc;
- f) coordonează activitatea desfășurată la nivelul instituțiilor din subordine, coordonare sau sub autoritate pentru participarea la gestionarea situațiilor de urgență la nivel național și teritorial;
- g) conduce și coordonează structurile proprii;
- h) coordonează derularea programelor naționale de pregătire a populației și de instruire a administrației publice locale în domeniul situațiilor de urgență;
- i) verifică nivelul de pregătire a structurilor de management și intervenție;
- j) analizează și avizează planurile proprii pentru asigurarea resurselor umane, materiale și

- financiare necesare gestionării situațiilor de urgență;
- k) asigură îndeplinirea funcțiilor de sprijin repartizate;
 - l) asigură schimbul de date și informații cu Centrele operative ale componentelor SNMSU;
 - m) informează Comitetul Național, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse.
 - n) cooperează cu organisme de profil pe plan internațional pe baza convențiilor la care statul român este parte.

B. Instituția Prefectului

- a) organizează și asigură funcționarea CJSU și Grupurilor de suport tehnic;
- b) asigură participarea la managementul tipurilor de risc prin planificarea conform competențelor a măsurilor pe următoarele domenii de acțiune: prevenire, pregătire, răspuns, investigare/evaluare post eveniment și refacere/reabilitare
- c) elaborează Registrul de capabilități asociate funcției de sprijin repartizate pentru tipurile de risc;
- d) dispune președinților CLSU ca la primirea avertizărilor/atenționărilor privind iminența producerii unor situații de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase să instituie serviciul de permanență la toate primăriile din zonele de risc;
- e) asigură mijloacele necesare și stabilesc responsabilitățile pentru avertizarea și alarmarea populației din zonele de risc amenințate de fenomenele meteorologice periculoase;
- f) coordonează și organizează, cu sprijinul specialiștilor din cadrul Grupului de suport tehnic pentru situații de urgență situațiile generate de fenomene meteorologice periculoase, acțiunile de intervenție operativă la nivelul județului;
- g) coordonează pregătirea populației, în vederea conștientizării asupra riscului pe care îl prezintă fenomenele meteorologice periculoase a măsurilor proprii de protecție și intervenție în situații de urgență, asigurând, în acest sens, prezența cetățenilor la exercițiile de alarmare publică organizate de Inspectoratele Județene/al Municipiului București pentru Situații de Urgență;
- h) asigură întocmirea planurilor județene de apărare împotriva fenomenelor meteorologice periculoase, postarea extraselor din aceste planuri, din care au fost excluse informațiile confidențiale, pe pagina de internet a Instituției Prefectului/Inspectoratului Județean/al Municipiului București pentru Situații de Urgență;
- i) asigură centralizarea datelor privind urmările fenomenelor meteorologice periculoase, întocmirea și transmiterea rapoartelor;
- j) asigură, prin Consiliile județene, fondurile necesare pentru constituirea și completarea stocurilor de materiale și mijloace de apărare împotriva fenomenelor meteorologice periculoase;
- k) avizează procesele verbale de situații de urgență elaborate de comitetele locale pentru situații de urgență pentru alocarea fondurilor necesare acțiunilor de refacere/reabilitare;
- l) numește comisia alcătuită din specialiști pentru evaluarea pagubelor produse în urma

- fenomenelor meteorologice periculoase;
- m) asigură fondurile necesare dotării SVSU cu materiale și mijloace specifice intervenției în situații de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase;
 - n) asigură schimbul de date și informații cu Centrele operative ale componentelor SNMSU;
 - o) informează Comitetul Național, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse.

C. Autorități ale administrației publice locale

- a) organizează și asigură funcționarea CLSU și Grupurilor de suport tehnic;
- b) asigură participarea la managementul tipurilor de risc prin planificarea conform competențelor a măsurilor pe următoarele domenii de acțiune: prevenire, pregătire, răspuns, investigare/evaluare post eveniment și refacere/reabilitare;
- c) elaborează Registrul de capabilități asociate funcției de sprijin repartizate pentru tipurile de risc;
- d) asigură personalul și condițiile necesare pentru instituirea serviciului de permanență și verifică modul de îndeplinire al acestui serviciu;
- e) asigură mijloacele necesare și stabilesc responsabilitățile pentru avertizarea și alarmarea populației din zonele de risc la fenomene meteorologice periculoase;
- f) coordonează și organizează, cu sprijinul specialiștilor din cadrul Grupului de suport tehnic pentru situații de urgență situațiile generate de fenomene meteorologice periculoase, acțiunile de intervenție operativă la nivelul UAT;
- g) coordonează pregătirea populației, în vederea conștientizării asupra riscului pe care îl prezintă fenomenele meteorologice periculoase și a măsurilor proprii de protecție și intervenție în situații de urgență, asigurând, în acest sens, prezența cetățenilor la exercițiile de alarmare publică organizate de Inspectoratele Județene/al Municipiului București pentru Situații de Urgență;
- h) asigură întocmirea planurilor locale de apărare împotriva fenomenelor meteorologice periculoase, postarea extraselor din aceste planuri, din care au fost excluse informațiile confidențiale, pe pagina de internet a Primăriei/Inspectoratului Județean/al Municipiului București pentru Situații de Urgență;
- i) asigură centralizarea datelor privind urmările fenomenelor meteorologice periculoase, întocmirea și transmiterea rapoartelor;
- j) asigură fondurile necesare dotării Serviciilor voluntare pentru situații de urgență cu materiale și mijloace specifice intervenției în situații de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase;
- k) numește comisia alcătuită din specialiști pentru evaluarea pagubelor produse în urma fenomenelor meteorologice periculoase;
- l) avizează procesele verbale pentru alocarea fondurilor necesare acțiunilor de refacere/reabilitare;
- m) asigură schimbul de date și informații cu Centrele operative ale componentelor SNMSU;

- n) informează Comitetul Județean, prin IJSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse.

2.8.2 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: PREVENIRE

Prevenirea situațiilor de urgență este componentă a sistemului de securitate națională și reprezintă un ansamblu integrat de activități specifice cu caracter tehnic și operativ, planificate și executate pentru eliminarea/reducerea riscurilor de producere a dezastrelor în scopul protejării vieții, mediului și bunurilor împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență. Are caracter anticipativ, rezultatul constând în măsuri graduale stabilite pentru prevenirea producerii evenimentelor vizate.

Autoritățile responsabile pentru asigurarea funcției de sprijin în gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase din competența MMAP sunt: MTI, MAI; MAPN, MEc, ME, MS, MADR, MDLPA, Ministerul Afacerilor Externe (MAE), autoritățile administrației publice locale și alte organizații și structuri conform domeniului de competență.

Atribuții pentru îndeplinirea funcției de prevenire:

- a) crearea cadrului legislativ pentru gestionarea situațiilor de urgență;
- b) identificarea și delimitarea zonelor expuse riscului;
- c) monitorizarea factorilor de risc;
- d) întreținerea lucrărilor și amenajărilor de apărare și realizarea unor noi în zonele expuse riscului;
- e) implementarea sistemelor de prognoză, avertizare și alarmare;
- f) întocmirea planurilor de apărare în vederea unei gestionări eficiente a situațiilor de urgență determinate de manifestarea riscului specific;
- g) elaborarea procedurilor de acțiune;
- h) elaborarea hărților de risc pentru zonele/localitățile vulnerabile;
- i) implementarea unor sisteme de asigurări obligatorii pentru locuințele din zonele de risc;
- j) pregătirea populației și a autorităților privind responsabilitățile și modul de acțiune în fazele predezastru, dezastru și postdezastru;
- k) organizarea fluxului informațional-decizional;
- l) elaborarea planurilor anuale și de perspectivă pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare destinate prevenirii și gestionării situațiilor de urgență;
- m) menținerea stării de operativitate a structurilor de intervenție.

2.8.3 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: RĂSPUNS (COORDONARE OPERAȚIONALĂ ȘI MĂSURI DE SPRIJIN)

Structurile cu rol determinant în acțiunile de răspuns sunt: MAI, MTI, MEc, MDLPA, MS, MMAP, MAPN, MADR, autoritățile administrației publice locale și alte organizații și structuri conform domeniului de competență.

MAI coordonează integrat activitatea tuturor forțelor participante la intervenție și a celor care asigură misiuni de sprijin, prin șeful DSU.

Autoritățile administrației publice locale (consilii județene, primării) intervin cu mijloacele proprii pentru limitarea și înlăturarea efectelor situației de urgență.

Atribuții pentru îndeplinirea funcției de răspuns:

- a) transmiterea informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice la scară națională, regională și zonală în cazul producerii de fenomene meteorologice periculoase;
- b) activarea comitetelor pentru situații de urgență/celulelor de urgență;
- c) punerea în aplicare a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase;
- d) transmiterea operativă a datelor și informațiilor privind efectele situațiilor de urgență;
- e) asigurarea schimbului de date și informații;
- f) planificarea și asigurarea în sistem integrat a coordonării operaționale a capacităților implicate în acțiunile de intervenție operativă;
- g) desemnează comandantul acțiunii la nivel național, regional sau zonal;
- h) asigurarea funcțiilor de sprijin conform prevederilor regulamentelor de gestionare a situațiilor de risc prin participarea la limitarea și înlăturarea efectelor;
- i) desemnarea comandanților intervenției pentru conducerea capacităților proprii;
- j) manevra de forțe și mijloace pentru limitarea și înlăturarea efectelor;
- k) transmiterea de informații și rapoarte către structurile de decizie.

2.8.4 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT

Structurile cu rol determinant în acțiunile de evaluare/investigare posteveniment sunt: MAI, MTI, MEc, MDLPA, MMAP, MP și autoritățile administrației publice locale.

Atribuții pentru îndeplinirea funcției de evaluare/investigare:

- a) desemnarea personalului din cadrul autorităților și structurilor în cadrul echipelor implicate în constatarea și evaluarea pagubelor pe timpul manifestării tipurilor de risc;
- b) identificarea acțiunilor/măsurilor ce se impun pentru fiecare autoritate implicată, în scopul estimării pagubelor;
- c) constatarea efectelor/pagubelor, pentru fiecare dintre riscurile asociate, pe timpul manifestării fenomenelor meteorologice periculoase;
- d) elaborarea proceselor-verbale de constatare și evaluare a pagubelor;

e) elaborarea și transmiterea rapoartelor operative de constatare și evaluare a efectelor.

2.8.5 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: REFACERE/REABILITARE

Structurile cu rol determinant în acțiunile de refacere/reabilitare post eveniment sunt: MTI, MEc, MDLPA autoritățile administrației publice locale și operatorii economici.

Atribuții pentru îndeplinirea funcției de refacere/reabilitare:

- a) stabilirea măsurilor de intervenție de primă urgență pentru refacerea zonelor/obiectivelor afectate;
- b) repunerea în funcțiune a rețelelor de comunicații și infrastructurii;
- c) repunerea în funcțiune a rețelelor de telecomunicații;
- d) repunerea în funcțiune a rețelelor de utilități publice afectate (instalații de alimentare cu apă, energie, gaze etc);
- e) repunerea în funcțiune a obiectivelor social-economice afectate;
- f) sprijinirea populației pentru refacerea sau repararea gospodăriilor proprietate personală, avariate sau distruse;
- g) acordarea asistenței psihologice, sociale și religioase populației afectate;
- h) elaborarea și promovarea actelor normative necesare acordării ajutoarelor de urgență, respectiv de aprobare a programelor de refacere.

2.9 FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV

Centrul Național de Prognoze Meteorologice (CNPM) reprezintă sursa de date a informațiilor ce ajung în Dispecerat MMAP cu privire la gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului – fenomenele meteorologice periculoase, de la nivelul ANM, instituție aflată sub autoritatea MMAP.

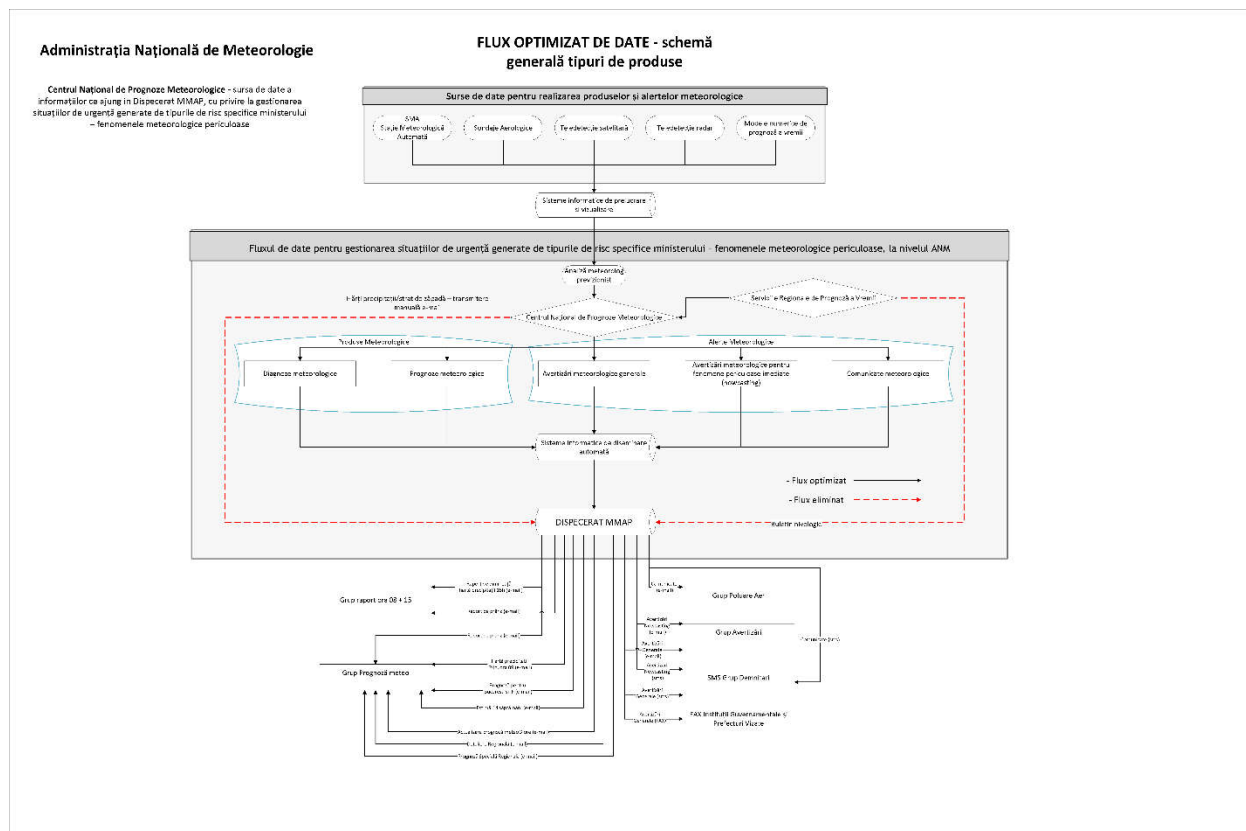

Figura 1 Fluxul optimizat de date – schema generală tipuri de produse

La baza întocmirii produselor și alertelor meteorologice, sursele de date disponibile în cadrul CNPM sunt reprezentate de:

- SMA - Stația Meteorologică Automată – date disponibile la 10 minute
- Sondaje Aerologice – date la 12 ore
- Teledetecție și Meteorologie Satelitară – date la 5 minute
- Teledetecție Radar – date la 6 minute
- Modele numerice de prognoză a vremii – date la 6 ore

Datele provenite de la toate sursele de date prezentate mai sus sunt stocate în baze de date (baza de date stații meteo, baza de date aerologie, baza de date imagini satelitare, baza de date imagini radar, baza de date modele numerice) și de acolo în Data Center care, prin sisteme informatice de prelucrare și vizualizare, sunt analizate de către meteorologii previzionști de la CNPM și de la SRPV. Aceste surse de date se folosesc pentru realizarea produselor meteorologice (diagnoze și prognoze meteorologice) și a alertelor meteorologice (avertizări meteorologice generale, avertizări meteorologice pentru fenomene imediate – nowcasting și comunicate meteorologice), împreună cu hărțile de precipitații/strat de zăpadă, care în mare măsură, prin sisteme informatice de diseminare automată, sunt transmise către Dispecerat MMAR.

Administrația Națională de Meteorologie

Centrul Național de Prognose Meteorologice - sursa de date a informațiilor ce ajung în Dispecerat MMAP, cu privire la gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului - fenomenele meteorologice periculoase

Format, tip și transmitere optimizată de produse către dispecerat

ANM -> Dispecerat	Sursa datelor	Tipuri de date	Formate de fișiere	Frecvență	Volum de date	Modalitate de transmitere
Alerte ANM	Aplicație web specializată	avertizări nowcasting	XML ce conține și coordonatele poligonului zonei vizate	dupa caz, 0 - ~300 fișiere/pe zi	~ 100 KB/fișier	FTP/HTTP
		avertizări generale		dupa caz, ~0... 2 ori pe zi	~ 100 KB/fișier	
		raport dimineață		1 data pe zi	~ 100 KB/fișier	
		raport prânz		1 data pe zi	~ 100 KB/fișier	
Produse ANM	Aplicație web specializată	detalii regionale	XML	dupa caz, ~0... 2 ori pe zi	~ 100 KB/fișier	
		prognoza speciala regionala		dupa caz, ~0... 2 ori pe zi	~ 100 KB/fișier	
		Actualizare regionala 3 ore pe perioada de valabilitate a avertizarii generale		dupa caz, la 3 ore	~ 100 KB/fișier	
		comunicate		dupa caz	~ 1-2 MB/fișier	
		Buletin nivologic	PDF	1 data pe zi, în perioada cu strat de zăpadă la munte	~3-5 MB	
		estimari 4 saptamani		de 2 ori pe saptamana	~3 MB	
		estimari 2 saptamani		1 data pe saptamana	~1 MB	
		harta precipitatii 24h cu date meteo	raster/vector	1 data pe zi	~10 MB	
		harta precipitatii 18h cu date meteo		1 data pe zi	~10 MB	
		harta strat zapada		1 data pe zi	~10 MB	

- Se elimină transmiterea prin e-mail și FAX.
- Se elimină transmiterea manuală de către operator.
- Se înlocuiește formatul anumitor fișiere din pdf/doc în XML.
- Scade dimensiunea anumitor fișiere.

Figura 2 Format, tip și transmitere optimizată de produse către DISPECERAT MMAP

În figura 2 sunt prezentate produsele și alertele meteorologice ANM, sursa datelor acestora, tipurile de date, formatele de fișiere, frecvența, volumul de date și modalitatea de transmitere către DISPECERAT MMAP.

Pentru alertele meteorologice:

- În cazul **AVERTIZĂRILOR METEOROLOGICE PENTRU FENOMENE PERICULOASE IMEDIATE (NOWCASTING):**

➔ sursa datelor o reprezintă aplicația web specializată – SAM (Sistem Avertizări Meteo).

În cadrul CNPM funcționează aplicația de emitere a mesajelor de vreme severă imediată Sistem Avertizări Meteo (SAM). Aceasta este o aplicație care respectă un format tehnic specific domeniului de prognoză a fenomenelor meteorologice periculoase imediate, structura organizatorică a ANM și specificitățile geografice și administrative ale României. Astfel, în baza obligațiilor ce revin ANM, prin activitățile cu specific pentru apărare și securitate națională, pe care le desfășoară, arhitectura aplicației SAM este una de înaltă disponibilitate, care asigură continuitatea în cazul unei defecțiuni hardware sau software, în mod automat, fără intervenție

umană și pentru care s-au dispus măsuri speciale de securitate ale sistemelor informatice și de comunicații. Formatul fișierelor este de tip XML, care conține și coordonatele poligonului zonei vizate. Frecvența de emisie a acestora variază între 0 și aproximativ 300 de fișiere pe zi, în funcție de severitatea fenomenelor meteorologice periculoase prognozate pentru ziua respectivă. Volumul de date este prezentat în figura 2. Acestea se transmit către Dispecerat MMAP prin FTP/HTTP.

- **În cazul AVERTIZĂRILOR METEOROLOGICE GENERALE:**

➔ sursa datelor o reprezintă aplicația web specializată MEP (Meniul Editării Prognozelor).

În scopul automatizării diseminării produselor meteorologice s-a realizat configurarea unei noi versiuni a aplicației de redactare și transmitere a produselor meteorologice „Meniul Editării Prognozelor” (MEP). Prin intermediul acestei aplicații, dar și prin intermediul aplicației SAM, descrisă mai sus, folosite în activitatea operativă de către ANM, s-a automatizat și redus timpul de transmitere la câteva secunde a prognozelor meteorologice, dar mai ales a informărilor/atenționărilor și avertizărilor generale și de vreme severă imediată, iar transmiterea se face la același moment de timp, către pagina web ANM, www.meteoromania.ro, precum și către instituțiile centrale și locale, grupul reprezentanților mass-media (grup dedicat cu adresele de e-mail furnizate de către aceștia).

Formatul fișierelor este de tip XML, care conține și coordonatele poligonului zonei vizate. Pentru avertizările generale frecvența de emisie a acestora se realizează în funcție de numărul de mesaje emise și variază între 0 și aproximativ de două ori pe zi (situațiile în care se emit 2 avertizări într-o zi nu sunt des întâlnite, dar în situații excepționale, avertizarea emisă în prima parte a zilei poate fi actualizată în funcție de evoluția și severitatea fenomenelor meteorologice, în a doua parte a zilei). Volumul de date este prezentat în figura 2. Acestea se transmit către Dispecerat MMAP prin FTP/HTTP.

✓ Pentru produsele meteorologice:

- În cazul

- **RAPOARTELE DE DIMINEAȚĂ ȘI DE PRÂNȚ**
- **DETALIERILOR REGIONALE**
- **PROGNOZELOR SPECIALE REGIONALE**
- **actualizărilor la 3 ore a prognozelor regionale, în situații de avertizare meteorologică,**

➔ sursa datelor o reprezintă aplicația web specializată – MEP. Frecvența de emisie și volumul de date a acestora variază în funcție de produsul meteorologic (fig. 2). Formatul de fișiere este de tip XML, iar modalitatea de transmitere către Dispecerat MMAP se realizează prin FTP/HTTP.

- În cazul:

- **COMUNICATELE METEOROLOGICE**
- **BULETINULUI NIVOLOGIC**
- **ESTIMĂRILOR PE 4 SĂPTĂMÂNI**

- **ESTIMĂRILOR PE 2 SĂPTĂMÂNI**

→ sursa datelor o reprezintă aplicația web specializată – MEP. Frecvența de emitere și volumul de date a acestora variază în funcție de produsul meteorologic (fig. 2). Formatul de fișiere este de tip PDF, iar modalitatea de transmitere către Dispecerat MMAP se realizează prin FTP/HTTP.

- În cazul:

- **HĂRȚII DE PRECIPITAȚII PE 24 DE ORE CU DATE METEO**

- **HĂRȚII DE PRECIPITAȚII PE 18 ORE CU DATE METEO**

- **HĂRȚII DE STRAT DE ZĂPADĂ**

→ sursa datelor este reprezentată de aplicația web specializată – MEP (Meniul Editării Prognozelor). Frecvența de emitere și volumul de date a acestora variază în funcție de produsul meteorologic (fig. 2). Formatul de fișiere este de tip raster/vector. Modalitatea de transmitere către Dispecerat MMAP se realizează prin FTP/HTTP.

Dispeceratul MMAP va prelua alertele și produsele meteorologice (descrise mai sus) în funcție de eveniment, în format XML, rolul acestuia fiind de colectare a datelor (parte operativă) dar și de valorificare a acestora (parte analitică).

În zona de valorificare, datele colectate în mod operativ vor fi extrase, transformate și încărcate în baza de date de tip Warehouse a sistemului Dispecerat MMAP și vor fi prezentate cu ajutorul unor unelte de tip Business Intelligence. Sistemul Dispecerat MMAP va conține un portal prin care utilizatorii vor putea accesa informațiile din partea analitică și operativă a sistemului, precum și a altor sisteme externe, care conțin informații relevante în gestionarea situațiilor de urgență.

Notificările generate de aplicația Dispecerat vor putea fi expuse utilizatorilor și printr-o **aplicație mobilă**. Utilizatorii sistemului Dispecerat vor putea fi gestionați atât centralizat, la nivel de administrator, cât și la nivel self-service.

2.10 RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE

Prin sisteme informatice de diseminare automată, datele provenite de la ANM sub forma unor rapoarte, în funcție de tipul de eveniment meteorologic, ajung în Dispecerat MMAP, apoi sunt transmise către beneficiari, astfel:

- **RAPORTUL DE DIMINEAȚĂ** (situația meteorologică a ultimelor 24 de ore și prognoza meteorologică pentru următoarele 24 de ore - Țară și București și harta de precipitații pe 18 ore) se transmite către reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Director, Direcția Păduri și Dezvoltare Forestieră, Dispecerat, Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării, Direcția Managementul

Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional, Centrul Operațional de Comandă, Centrul de Situații al Guvernului, Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului, Departamentul pentru Situații de Urgență), **ANAR** (Dispecerat, Departamentul Situații de Urgență), **MAE** – (Centrul pentru situații speciale de urgență), **IGSU** (Direcția Prevenirea Dezastrelor, Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **SRI** (Centrul Operațional de Coordonare Anti-Tero), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă), **MADR** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **SPP** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **STS** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență) și ai **Administrației Prezidențiale** (Departamentul Securității Naționale).

- **RAPORTUL DE PRÂNZ** (prognoza săptămânală pentru Țară și București) se transmite reprezentanților departamentelor din cadrul **MMAP** (Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Departamentul pentru Situații de Urgență, Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional), **IGSU** (Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă) și se atașează și la Raportul de la ora 15 care se transmite reprezentanților departamentelor din cadrul **MMAP** (Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Director, Direcția Păduri și Dezvoltare Forestieră, Dispecerat, Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional, Centrul Operațional de Comandă, Centrul de Situații al Guvernului, Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului, Departamentul pentru Situații de Urgență), **ANAR** (Dispecerat, Departamentul Situații de Urgență), **MAE** – (Centrul pentru situații speciale de urgență), **IGSU** (Direcția Prevenirea Dezastrelor, Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **SRI** (Centrul Operațional de Coordonare Anti-Tero), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă), **MADR** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **SPP** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **STS** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență) și ai **Administrației Prezidențiale** (Departamentul Securității Naționale).
- **BULETINUL NIVOLOGIC** are rolul de a monitoriza starea zăpezii și de a estima riscul de avalanșă (pe scara europeană de risc, de la 1 la 5) în zona masivelor Bucegi, Făgăraș, Țarcu-Godeanu, Parâng-Șureanu, Vlădeasa-Muntele Mare, Ceahlău, Călimani și Rodnei. În prezent, programul de nivologie din cadrul ANM acoperă în mare parte zonele expuse riscului de avalanșă din Carpații Românești. Buletinele nivometeorologice conțin: diagnoza fenomenelor meteorologice și analiza stabilității stratului de zăpadă existent,

prognoza meteorologică a zonei monitorizate pentru următoarele 24 de ore, tendința meteorologică pentru următoarele 48 de ore, estimarea evoluției stabilității stratului de zăpadă și a riscului de avalanșă pentru următoarele 24 de ore și o tendință pentru următoarele 48 de ore. Acesta se transmite către reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Departamentul pentru Situații de Urgență, Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional), **IGSU** (Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă).

- **COMUNICATELE METEOROLOGICE** se emit în cazuri de producere a unor evenimente cu impact asupra calității aerului, incendii, poluări ale atmosferei, existența unui nor radioactiv, transport de poluanți pe distanță lungă etc. În cadrul acestora, se precizează configurația circulației aerului deasupra României și în particular deasupra zonei în care a avut loc evenimentul, precum și anumiți parametri (spre exemplu, viteza și direcția vântului, cantitatea și felul precipitațiilor, nebulozitatea, alți parametri, după caz), pe baza simulărilor modelelor numerice de prognoză a vremii rulate în cadrul ANM. Acestea se transmit prin intermediul aplicației "Dispecerat" către Comitetul Ministerial pentru Situații de Urgență (CMSU), precum și către alte instituții, cum ar fi reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (*Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Cabinet Ape, Cabinet Ministru, Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT, Secretar de Stat, Inspekția și Managementul Resurselor Cinegetice*), **MAI** (*Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional, Centrul Operațional de Comandă*), **ANAR** (*Dispecerat, Departamentul Situații de Urgență*), **IGSU** (*Direcția Prevenirea Dezastrelor, Centrul Operațional pentru Situații de Urgență*).
- **AVERTIZĂRILE METEOROLOGICE PENTRU FENOMENE PERICULOASE IMEDIATE – NOWCASTING** - procesul de realizare a unei descrieri detaliate a vremii într-un anumit moment de timp, precum și o serie de prognoze obținute prin extrapolarea în timp a evoluției vremii pentru o perioadă de o oră până la 6 ore – se transmit către reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Cabinet Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT, Secretar de Stat), **MAI** (Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional, Centrul Operațional de Comandă, Centrul de Situații al Guvernului, Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului, Departamentul pentru Situații de Urgență), **ANAR** (Dispecerat, Departamentul Situații de Urgență), **MAE** (Centrul pentru situații speciale de urgență), **IGSU** (Direcția Prevenirea Dezastrelor, Centrul Operațional pentru

Situații de Urgență), **SRI** (Centrul Operațional de Coordonare Anti-Tero), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă), **MADR** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **MS** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **SPP** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **STS** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență) și ai **Administrației Prezidențiale** (Departamentul Securității Naționale).

- **AVERTIZĂRILE METEOROLOGICE GENERALE** – se elaborează în situațiile în care se anticipează fenomene meteorologice periculoase (variații bruște de temperatură, temperaturi extreme, cantități însemnate de precipitații, viscol, intensificări ale vântului, polei etc.). Procedura se aplică în situațiile în care sunt prognozate fenomene atmosferice periculoase a căror evoluție va începe în cel puțin 12 ore și poate dura până la 3-4 zile (scurtă și medie durată) – se transmit către reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Cabinet Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT, Secretar de Stat), **MAI** (Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional, Centrul Operațional de Comandă, Centrul de Situații al Guvernului, Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului, Departamentul pentru Situații de Urgență), **ANAR** (Dispecerat, Departamentul Situații de Urgență), **MAE** (Centrul pentru situații speciale de urgență), **IGSU** (Direcția Prevenirea Dezastrelor, Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **SRI** (Centrul Operațional de Coordonare Anti-Tero), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă), **MADR** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **MS** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **SPP** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), **STS** (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență) și ai **Administrației Prezidențiale** (Departamentul Securității Naționale).
- **HARTA DE PRECIPITAȚII PE 24 DE ORE** conține precipitațiile acumulate la fiecare stație meteorologică în ultimele 24 de ore. **HARTA DE STRAT DE ZĂPADĂ** conține grosimea stratului de zăpadă la fiecare stație meteorologică. Acestea se transmit către reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Departamentul pentru Situații de Urgență, Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional), **IGSU** (Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă).
- **ESTIMĂRILE METEOROLOGICE PE 2 SĂPTĂMÂNI** - estimări privind evoluția valorilor termice și a precipitațiilor pentru următoarele 2 săptămâni (cu actualizare săptămânală), în care sunt prognozate temperaturile maxime și minime, imediate pentru fiecare regiune a țării și adaptate local cu modele statistice și sunt indicate perioadele cu probabilitatea cea mai ridicată de apariție a precipitațiilor. Fenomenele extreme cu o durată scurtă de manifestare nu pot fi prognozate cu ajutorul acestor produse – se transmit către

reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Departamentul pentru Situații de Urgență, Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional), **IGSU** (Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă).

- **ESTIMĂRILE METEOROLOGICE PE 4 SĂPTĂMÂNI** - se actualizează de 2 ori pe săptămână și se estimează media săptămânală a abaterilor temperaturii aerului și a cantităților de precipitații față de media climatologică a perioadei 1993-2016. Fenomenele extreme cu o durată scurtă de manifestare nu pot fi prognozate cu ajutorul acestor produse - se transmit către reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Departamentul pentru Situații de Urgență, Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional), **IGSU** (Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă).
- **DETALIEREA REGIONALĂ, ACTUALIZAREA LA 3 ORE A PROGNOZELOR REGIONALE, ÎN SITUAȚII DE AVERTIZARE METEOROLOGICĂ și PROGNOZĂ SPECIALĂ REGIONALĂ.** Detalierea regională se realizează la nivelul fiecărui SRPV pentru zona aferentă acestuia, dacă aceasta este vizată în avertizările meteorologice generale (SRPV Timișoara pentru Banat-Crișana, SRPV Cluj pentru Transilvania-Nord, SRPV Sibiu pentru Transilvania Sud, SRPV Bacău pentru Moldova, SRPV Craiova pentru Oltenia, SRPV Constanța pentru Dobrogea, respectiv CNPM pentru MUNTENIA). De asemenea, în intervalele de valabilitate a atenționărilor sau a avertizărilor meteorologice care vizează ploi importante cantitativ, descărcări electrice și grindină, ninsori abundente și viscol, prognoza pe regiuni a fenomenului avertizat se actualizează din 3 în 3 ore, pe întreaga perioadă de valabilitate a mesajelor de avertizare meteorologică generală. Atunci când o regiune nu este vizată în avertizarea meteorologică generală se elaborează Prognoze Speciale Regionale, care cuprind informații cu privire la starea vremii pe perioada avertizărilor meteorologice. Acestea se transmit către reprezentanții departamentelor din cadrul **MMAP** (Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), **MAI** (Departamentul pentru Situații de Urgență, Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional), **IGSU** (Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), **MApN** (Centrul Național Militar de Comandă).

2.11 STABILIREA MĂSURILOR DE PREVENIRE, PREGĂTIRE, RĂSPUNS, EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT ȘI REFACERE /REABILITARE (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE)

2.11.1 MĂSURI DE PREVENIRE

- a) crearea cadrului legislativ pentru gestionarea situațiilor de urgență;
- b) identificarea și delimitarea zonelor expuse riscului;
- c) monitorizarea factorilor de risc;
- d) implementarea sistemelor de prognoză, avertizare și alarmare;
- e) elaborarea planurilor de apărare în vederea unei gestionări eficiente a situațiilor de urgență determinate de manifestarea riscului specific;
- f) elaborarea procedurilor de acțiune;
- g) pregătirea populației și a autorităților privind responsabilitățile și modul de acțiune în fazele predezastru, dezastru și postdezastru;
- h) pregătirea personalului de conducere și a celui de suport a deciziei;
- i) pregătirea personalului de intervenție;
- j) pregătirea resurselor necesare acțiunilor de intervenție;
- k) organizarea fluxului informațional-decizional;
- l) elaborarea planurilor anuale și de perspectivă pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare destinate prevenirii și gestionării situațiilor de urgență;
- m) menținerea stării de operativitate a structurilor de intervenție.

2.11.2 MĂSURI DE RĂSPUNS (COORDONARE OPERAȚIONALĂ ȘI MĂSURI DE SPRIJIN)

- a) transmiterea informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice la scară națională, regională și zonală în cazul producerii de fenomene meteorologice periculoase;
- b) înștiințarea, avertizarea și alarmarea autorităților și populației din zona de manifestare a tipului de risc;
- c) activarea comitetelor pentru situații de urgență/celulelor de urgență;
- d) implementarea acțiunilor de răspuns;
- e) coordonarea operațională a acțiunilor;
- f) transmiterea operativă a datelor și informațiilor privind efectele situațiilor de urgență;
- g) asigurarea schimbului de date și informații;
- h) desemnarea comandantului acțiunii la nivel național, regional sau zonal;
- i) asigurarea funcțiilor de sprijin conform prevederilor regulamentelor de gestionare a situațiilor de risc prin participarea la limitarea și înlăturarea efectelor;
- j) desemnarea comandanților intervenției pentru conducerea capabilităților proprii;
- k) transmiterea de informații și rapoarte către structurile de decizie;
- l) organizarea activității de informare publică.

2.11.3 MĂSURI DE EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT

- a) stabilirea autorităților și structurilor implicate în constatarea pagubelor înregistrate și

transpunerea valorică a acestora, potrivit unei metodologii unitare specifice tipului de risc.

- b) desemnarea, pentru fiecare eveniment generator de situație de urgență, prin ordin/dispoziție a președinților Comitetelor pentru Situații de Urgență a personalului/persoanelor din cadrul autorităților și structurilor implicate în constatarea și evaluarea pagubelor pe timpul manifestării tipurilor de risc;
- c) identificarea acțiunilor/măsurilor ce se impun pentru fiecare autoritate implicată, în scopul estimării pagubelor
- d) constatarea la nivelul precum și operatorilor economici a efectelor/pagubelor, pentru fiecare dintre riscurile asociate, pe timpul manifestării fenomenelor meteorologice periculoase și elaborarea rapoartelor operative;
- e) transmiterea rapoartelor operative în termen de maxim 24 ore de la declanșarea evenimentului și nu mai târziu de 12 ore de la încetarea fenomenului (pentru ultimul raport operativ), la Centrul Operațional al Inspectoratului pentru Situații de Urgență competent teritorial și la COSU - MMAP.
- f) rapoartele operative la nivel județean se întocmesc pe baza rapoartelor operative primite de la nivel local.

2.11.4 MĂSURI DE REFACERE / REABILITARE

- a) repunerea în funcțiune a rețelelor de utilități publice (instalații de alimentare cu apă, energie, gaze);
- b) repunerea în funcțiune a rețelelor de comunicații și a infrastructurilor afectate;
- c) stabilirea, implementarea și aplicarea măsurilor sanitar-epidemice;
- d) executarea decontaminării și depoluării;
- e) reluarea activității obiectivelor social-economice afectate;
- f) sprijinul populației pentru refacerea proprietăților avariate sau distruse;
- g) acordarea asistenței psihologice, sociale și religioase populației afectate;

Stabilirea termenelor de emitere și competențele autorităților și instituțiilor în elaborarea și promovarea actelor normative necesare acordării ajutoarelor de urgență, respectiv de aprobare a programelor de refacere.

2.12 DEFINIREA PRAGURILOR DE APĂRARE, A NIVELURILOR DE URGENȚĂ ȘI A NIVELURILOR DE GRAVITATE, ÎN FUNCȚIE DE TIPUL DE RISC CARE FACE OBIECTUL REGLEMENTĂRII

Mesajele de alertă sunt emise în situațiile în care sunt prognozate fenomene atmosferice periculoase a căror evoluție va începe în cel puțin 12 ore și care pot dura până la 3-4 zile (scurtă și medie durată), precum și în cazul fenomenelor atmosferice periculoase imediate sau prognozate pe durată foarte scurtă (anticipație de la 1 până la 6 ore).

În situațiile în care sunt prognozate fenomene meteo periculoase, ANM emite o informare, atenționare sau avertizare meteorologică, după caz, în care se prezintă succint fenomenul, intensitatea, zonele care pot fi afectate, momentul probabil al începerii acestuia și durata.

Informările meteorologice se emit în cazul în care fenomenele meteorologice prognozate au potențial de a deveni temporar periculoase pentru anumite activități, dar altfel sunt obișnuite pentru perioada respectivă.

Atenționările meteorologice sunt însoțite de un **cod de culoare galbenă** folosit în cazul în care fenomenele meteorologice prognozate vor fi temporar periculoase pentru anumite activități, dar altfel sunt obișnuite pentru perioada respectivă sau zona specificată.

Avertizările meteorologice sunt însoțite de **cod portocaliu**, care se aplică acelor fenomene meteorologice prevăzute a fi periculoase, cu un grad de intensitate mare, dar și de **cod roșu**, atunci când se aplică acelor fenomene meteorologice prevăzute a fi periculoase, cu un grad de intensitate foarte mare și cu efecte dezastruoase.

Atenționările și avertizările meteorologice de scurtă și medie durată constau într-un mesaj de tip text, însoțit de o hartă la nivel național, cu menționarea regiunilor/județelor ce urmează să fie afectate, cu precizarea intensității fenomenului pentru fiecare regiune/județ, precum și durata acestuia.

În cazul fenomenelor atmosferice periculoase imediate (anticipație de la o oră până la 6 ore), mesajul de atenționare/avertizare are indicat un cod de culoare, nu este însoțit de hartă, dar vizează o arie delimitată, iar localitățile incluse în această arie sunt enumerate în textul mesajului de atenționare/avertizare.

Mesajele meteorologice de vreme severă sunt elaborate și transmise cu respectarea reglementărilor interne și a legislației în vigoare, respectiv: Legea nr. 139/2000 privind activitatea de meteorologie, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 216/2004 privind înființarea ANM, Hotărârea de Guvern 1405/2004, pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Administrației Naționale de Meteorologie și a Ordinului nr. 2947/2013, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind SNMSU, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005 și Hotărârea de Guvern nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.

Procedurile ANM stabilesc pragurile, pentru fiecare cod de culoare, în care trebuie să se încadreze parametrii meteorologici caracteristici fenomenului avertizat, pragurile de avertizare fiind explicate prin prisma efectelor fenomenelor meteorologice.

În cazul ploilor importante cantitativ (care pot avea și caracter torențial)

Se va emite atenționare cod galben când:

- sunt posibile fenomene hidrologice periculoase pe arii restrânse;
- există risc de deversare din cauza incapacității de preluare, pe timp scurt, a rețelilor de canalizare;
- subsolurile și punctele joase ale locuințelor pot fi inundate rapid;
- pe timp scurt, condițiile de circulație rutieră pot deveni dificile pe drumurile secundare și se pot produce perturbări ale transportului feroviar;

- pe timp scurt și pe arii restrânse, se pot produce întreruperi ale alimentării cu energie electrică.

Avertizarea de cod portocaliu pentru ploi abundente va presupune următoarele:

- sunt posibile fenomene hidrologice periculoase pe arii relativ extinse;
- există risc de deversare din cauza incapacității de preluare a rețelelor de canalizare;
- condițiile de circulație rutieră pot deveni dificile și se pot produce perturbări ale transportului feroviar;
- se pot produce întreruperi ale alimentării cu energie electrică;
- locuințele șubrede și instalațiile improvizate pot suferi pagube importante.

Avertizarea cod roșu pentru ploi în cantități foarte mari se va emite când:

- se anticipează că activitățile socio-economice vor fi puternic afectate pe o durată de câteva zile, iar viața locuitorilor din zonele afectate este în pericol;
- sunt posibile fenomene hidrologice extreme pe arii extinse;
- circulația rutieră și feroviară poate deveni foarte dificilă sau poate fi întreruptă;
- există risc ridicat de deversare din cauza incapacității de preluare a rețelei de canalizare;
- se pot produce întreruperi de durată ale alimentării cu energie electrică.

În funcție de posibilele consecințe ale ninsorilor abundente și/sau viscolului, se vor emite atenționări sau avertizări meteorologice după cum urmează:

Atenționare cod galben:

- pe timp scurt, condițiile de circulație rutieră pot deveni dificile pe drumurile secundare și se pot produce perturbări ale transportului feroviar;
- pe timp scurt și pe arii restrânse, se pot produce întreruperi ale alimentării cu energie electrică;
- ninsorile abundente și/sau viscolite pot provoca unele pagube în gospodării.

Avertizare cod portocaliu:

- condițiile de circulație rutieră pot deveni foarte dificile și se pot produce perturbări ale transportului feroviar, ducând la izolarea unor comunități;
- se pot produce întreruperi ale alimentării cu energie electrică;
- ninsorile abundente și/sau viscolul pot provoca pagube în gospodării;
- se pot produce pagube importante în sectorul forestier;
- unele distrugerii pot afecta rețelele de electricitate și de telecomunicații.

Avertizare cod roșu:

- circulația riscă să devină impracticabilă, pe durată lungă, în întreaga rețea (rutieră, feroviară, maritimă și aeriană, afectând grav activitățile umane și viața economică);
- numeroase localități pot fi izolate, punând în pericol viața locuitorilor;
- se pot produce pagube materiale foarte importante;

- se pot produce pagube majore în sectorul forestier;
- rețelele de electricitate și de telecomunicații pot suferi distrugeri importante, timp de mai multe zile.

În funcție de posibilele consecințe ale vântului puternic, se vor emite atenționări sau avertizări meteorologice după cum urmează:

Atenționare cod galben:

- sunt posibile întreruperi ale curentului electric și ale legăturilor de comunicații pe durate scurte;
- acoperișurile și coșurile clădirilor pot fi avariate;
- se pot rupe ramuri, crengi de copaci;
- circulația rutieră poate fi perturbată, îndeosebi pe rutele secundare și în zonele forestiere;
- funcționarea infrastructurii zonelor de schi și transport pe cablu poate fi perturbată.

Avertizare cod portocaliu:

- sunt posibile întreruperi ale curentului electric și ale legăturilor de comunicații pe durate relativ importante;
- acoperișuri și coșuri ale clădirilor vor fi avariate;
- circulația rutieră va fi perturbată, îndeosebi pe rutele secundare în zonele forestiere;
- se vor produce căderi de copaci;
- funcționarea infrastructurii zonelor de schi și transport pe cablu poate fi perturbată sau întreruptă.

Avertizare cod roșu:

- întreruperile de electricitate și de comunicații pot fi de lungă durată;
- se anticipează că activitățile socio-economice vor fi puternic afectate pe o durată de câteva zile, iar viața locuitorilor din zonele afectate este în pericol;
- se pot produce pagube numeroase și importante pentru locuințe, parcuri și zone agricole;
- zonele împădurite pot fi puternic afectate;
- circulația rutieră poate fi întreruptă pe zone extinse;
- transportul aerian, feroviar și maritim poate fi întrerupt;
- funcționarea infrastructurii zonelor de schi și transport pe cablu poate fi întreruptă.

În funcție de posibilele consecințe ale temperaturilor extreme (minime sau maxime), se vor emite atenționări sau avertizări meteorologice după cum urmează:

Atenționare cod galben:

- valorile de temperatură provoacă disconfort persoanelor care efectuează activități în exterior;

- poate fi înrăutățită starea bolnavilor cu afecțiuni cronice, cardiovasculare, hepatice, renale, pulmonare, de circulație sau mentale.

Avertizare cod portocaliu:

- valorile de temperatură pot pune în pericol persoanele în vârstă, persoanele cu handicap, persoanele care suferă de maladii cronice sau tulburări mentale, persoanele care iau medicamente cu regularitate, precum și persoanele izolate;
- persoanele care lucrează în aer liber pot fi puse în pericol în anumite perioade;
- pot exista probleme în alimentarea cu electricitate;
- poate fi afectată viața animalelor;
- în cazul temperaturilor maxime extreme, există pericol de incendiu;
- traficul rutier și feroviar poate fi afectat;
- în cazul temperaturilor minime extreme, transportul fluvial și maritim poate fi afectat.

Avertizare cod roșu:

- temperaturile extreme afectează toate persoanele, chiar și cele cu o stare de sănătate bună;
- temperaturile extreme reprezintă un risc vital pentru persoanele care suferă de diverse maladii sau pentru persoanele izolate;
- persoanele care lucrează în aer liber trebuie să-și întrerupă activitatea;
- pot exista probleme majore în alimentarea cu electricitate;
- poate fi afectată viața animalelor;
- în cazul temperaturilor maxime extreme, există pericol de incendiu major și pe arii extinse;
- traficul rutier și feroviar poate fi puternic afectat;
- în cazul temperaturilor minime extreme, transportul fluvial maritim poate fi puternic afectat.

În mod similar, ca răspuns al regimului hidrologic la fenomenele atmosferice, se emit atenționări/avertizări hidrologice în următoarele situații:

- creșteri însemnate de niveluri și debite (inundații/viituri);

În funcție de posibilele consecințe ale poleiului sau ceții, se vor emite atenționări sau avertizări meteorologice după cum urmează:

Atenționare cod galben:

- pe timp scurt, condițiile de circulație rutieră pot deveni dificile pe drumurile secundare și se pot produce perturbări ale transportului feroviar și aerian;
- în cazul ceții, transportul fluvial și maritim poate fi afectat pe timp scurt;
- persoanele din zonele afectate pot suferi accidentări;
- în cazul poleiului, depunerile pe conductori pot afecta pe timp scurt rețelele de

electricitate și de telecomunicații.

Avertizare cod portocaliu:

- se anticipează că activitățile socio-economice vor fi puternic afectate pe o durată de câteva zile;
- persoanele din zonele afectate pot suferi accidente sau viața lor poate fi în pericol;
- transportul rutier, feroviar, fluvial, maritim și aerian este foarte dificil sau întrerupt pe o durată îndelungată;
- în cazul poleiului, depunerile pe conductori pot provoca avaria puternică a rețelelor de electricitate și de telecomunicații.

2.13 CLASIFICAREA ZONELOR ȘI STABILIREA LIMITELOR / DISTANTELOR PENTRU CARE SE ASIGURĂ MĂSURILE DE RĂSPUNS ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ

Clasificarea zonelor de manifestare a fenomenelor meteorologice periculoase se realizează prin:

- informări meteorologice – în care sunt prezentate zonele ce pot fi afectate;
- atenționări și avertizări meteorologice de scurtă și medie durată - prin utilizarea codurilor de culori materializate pe o hartă a teritoriului național pe care sunt menționate regiunile/județele, iar în mesajul text zonele ce vor fi afectate;
- atenționări și avertizări pentru fenomene meteorologice periculoase imediate – în care este indicat codul de culoare, este delimitată aria de manifestare și sunt menționate toate localitățile din aceasta care vor fi afectate.

Limitele/distanțele pentru care se asigură măsurile de răspuns sunt stabilite de componentele SNMSU de la nivel județean și local pentru întreaga zonă de competență teritorială și sunt implementate în funcție de efectele înregistrare:

- în aria de manifestare menționată în atenționări și avertizări meteorologice de scurtă și medie durată ;
- în localitățile menționate în atenționările și avertizările pentru fenomene meteorologice periculoase imediate.

2.14 CORELAREA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE CU ALTE DOCUMENTE NORMATIVE/OPERATIVE/INSTRUCȚIUNI/ORDINE

Propunerea de intervenție legislativă este în corelare cu următoarele acte normative care reglementează managementul situațiilor de urgență la nivel național:

- a) Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind SNMSU, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare;
- c) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență aprobată cu modificări prin Legea nr. 453/2004;

- d) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu incidență în domeniul managementului situațiilor de urgență și al protecției civile;
- e) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență "RO-ALERT";
- f) Hotărârea Guvernului nr. 762/2008 pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență, cu modificările și completările ulterioare
- g) Hotărârea Guvernului nr. 371/1993 privind acordarea în prima intervenție, a ajutoarelor umanitare populației sinistrate, ca urmare a unor situații excepționale;
- h) Hotărârea Guvernului nr. 1.491/2004 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- i) Hotărârea Guvernului nr. 1.492/2004 privind principiile de organizare, funcționarea și atribuțiile serviciilor de urgență profesionale, cu modificările și completările ulterioare;
- j) Hotărârea Guvernului nr. 547/2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de protecție civilă;
- k) Hotărârea Guvernului nr. 548/2008 pentru aprobarea Strategiei naționale de comunicare și informare publică pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare
- l) Hotărârea Guvernului nr. 1.152/2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică (CNCAOP);
- m) Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- n) Hotărârea Guvernului nr. 642/2005 pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile, în funcție de tipurile de riscuri specifice;
- o) Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 886/2005 pentru aprobarea Normelor tehnice privind Sistemul național integrat de înștiințare, avertizare și alarmare a populației;
- p) Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 1.184/2006 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și asigurarea activității de evacuare în situații de urgență;
- q) Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 1.259/2006 pentru aprobarea Normei privind organizarea și asigurarea activității de înștiințare, avertizare, prealarmare și alarmare în situații de protecție civilă;
- r) Ordinul ministrului mediului și pădurilor și ministrului administrației și internelor nr. 3.403/245/2012 pentru aprobarea procedurii de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice și hidrologice;
- s) Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 844/2021 privind aprobarea componentei nominale a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență cu activitate permanentă.

2.15 ASPECTE REFERITOARE LA RĂSPUNDEREA PRIVIND APLICAREA INTERVENȚIEI NORMATIVE

Componentele SNMSU constituite la nivelul autorităților cu rol principal, secundar și de sprijin în gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase vor asigura aplicarea intervenției normative.

La intrarea în vigoare a propunerii Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase autoritățile cu rol principal, secundar și de sprijin vor elabora la nivelul comitetelor pentru situații de urgență (ministerial, județean și local) planuri de apărare și proceduri proprii de implementare.

2.16 ALTE PRECIZĂRI PRIVIND NECESITATEA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE

Propunem modificarea HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc prin actualizarea ministerelor cu responsabilități în asigurarea funcțiilor de sprijin conform componenței actuale a Guvernului României.

La momentul actual Ministerul Energiei (ME), autoritate cu responsabilități în asigurarea acțiunilor de restabilire a componentelor sistemului energetic afectat, nu este prevăzut în cadrul HG.nr. 557/2016. În anul 2016 componenta energetică era parte integrantă a Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri.

2.17 IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR INTERVENȚII LEGISLATIVE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CADRULUI NORMATIV DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A CENTRULUI OPERATIV CU ACTIVITATE PERMANENTĂ A MMAP (DISPECERATUL MMAP)

- a) Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin ordin nr. 459/78/2019.
- b) Completare ROF MMAP
- c) Completare Ordin MMAP nr. 844/2021.

2.18 ALTE INTERVENȚII LEGISLATIVE CONSIDERATE NECESARE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A PROPUNERILOR DE MODIFICĂRI LEGISLATIVE (LEGISLATIV ȘI INSTITUȚIONAL)

Elaborarea unui Ordin de Ministru care să reglementeze definirea pragurilor de apărare, a nivelurilor de urgență și a nivelurilor de gravitate în funcție de tipul de risc specifice fenomenelor meteorologice periculoase și a fluxului informațional operativ, în acord cu reglementările existente în cadrul legislativ actual privind elaborarea și transmiterea mesajelor meteorologice de vreme severă (**ANEXA nr.2**) .

3 CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI (CALITATEA AERULUI, RADIOACTIVITATE, POLUĂRI ACCIDENTALE)

3.1 CADRUL NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI

Având în vedere importanța menținerii unei medii nepoluate, care să asigure sănătatea și bunăstarea populației și conservarea biodiversității, urmărirea calității factorilor de mediu și identificarea timpurie a fenomenelor și situațiilor care pot conduce la degradarea acestuia este o obligație permanentă a autorităților din domeniul protecției mediului.

Cadrul normativ general privind organizarea gestionării situațiilor privind starea mediului este stabilit în **OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului**⁴, cu modificările și completările ulterioare (OUG nr. 195/2005), acesta fiind actul normativ cadru care reglementează protecția mediului. Fără a relua constatările cuprinse în Livrabilul nr. 1 (în mod deosebit, Secțiunea 3.3.1. Cadrul legislativ național cu referire la situațiile privind starea mediului (tipuri de risc specifice MMAP), reținem că acest act normativ reglementează obligația generală stabilită la art. 6 care dispune că *”protecția mediului constituie obligația și responsabilitatea autorităților administrației publice centrale, precum și a tuturor persoanelor fizice și juridice”*, identificând în articolele următoare entitățile responsabile pentru coordonarea, reglementarea și implementarea legislației privind protecția mediului, respectiv pentru controlul respectării măsurilor de protecție a mediului.

De asemenea, art. 75-94 ale OUG nr. 195/2005 detaliază atribuțiile și responsabilitățile specifice ce revin autorităților pentru protecția mediului, ale altor autorități centrale și locale, precum și ale persoanelor fizice și juridice.

În particular, domeniile privind starea mediului care fac obiectul prezentului studiu, respectiv calitatea aerului, radioactivitatea și poluările accidentale, sunt reglementate de acte normative specifice, dintre care amintim Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, Legea-cadru privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare nr. 111/1996, Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale și Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase și actele normative subsecvente acestora.

Trebuie precizat că, din punctul de vedere al managementului situațiilor de urgență, legislația specifică, respectiv OUG nr. 21/2004, și, pe cale de consecință, HG nr. 557/2016 sau OM nr. 202/2016, nu dispune includerea situațiilor privind starea mediului din domeniile calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale (inclusiv poluări în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip Seveso) printre tipurile de risc pentru care se impune elaborarea și aplicarea de măsuri de gestionare specifice, cu anumite excepții limitativ prevăzute de legislația privind gestionarea situațiilor de urgență.

⁴ OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului (M.Of.nr.1196/30.12.2005), aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare

Ca urmare, pentru aceste situații nu este aplicabilă prevederea art. 8 par. (1) al HG 557/2016 privind ”obligația de a emite regulamente de gestionare a situațiilor de urgență specifice tipului de risc repartizat, detaliate pe toate domeniile de acțiune prevăzute de actul normativ” și în consecință nu sunt aplicabile nici prevederile OM nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență.

Deși nu sunt considerate situații de urgență în sine, se poate constata că evenimentele care pot avea efecte asupra stării mediului (calitatea aerului, radioactivitatea mediului, poluările accidentale ale aerului sau solului) pot fi corelate cu tipuri de risc prevăzute de HG 557/2016, ele fiind consecințe ale unor fenomene sau evenimente cu efecte asupra mediului incluse deja în tipurile de risc la care se face referire în actul normativ respectiv și pentru care sunt prevăzute reglementări care să asigure un management adecvat. Astfel, degradări ale calității aerului se pot produce ca urmare a manifestării unor fenomene meteorologice periculoase, a incendiilor de orice tip, a accidentelor/avariilor industriale sau provenind din sectorul de transporturi, poluările accidentale pot fi puse în legătură cu producerea unui accident industrial, în transporturi sau la manipularea substanțelor periculoase, dar și ca urmare a unor dezastre naturale/accidente ecologice de tipul cutremurelor sau alunecărilor de teren, iar creșterea radioactivității mediului este o consecință a unor evenimente produse în activitățile nucleare sau radiologice

De asemenea, recunoscând potențialul impact asupra mediului al tipurilor de risc prevăzute de HG nr. 557/2016, Anexele 1 și 3 ale actului normativ menționează MMAP și autoritățile din subordine/coordonare sau de sub autoritate printre autoritățile cu multiple funcții de sprijin, pentru cea mai mare parte a riscurilor analizate, asigurând astfel participarea autorităților pentru protecția mediului în toate situațiile în care starea mediului este pusă în pericol. În legătură cu cele 3 domenii privind starea mediului analizate, MMAP și structurile din subordinea acestuia sunt implicate cu rol secundar în activități desfășurate în cadrul unor funcții de sprijin cum sunt:

- Înștiințare, avertizare și alarmare
- Recunoaștere și cercetare
- Comunicații și informatică
- Neutralizarea materialelor periculoase/explozive/ radioactive
- Efectuarea depoluării și decontaminării CBRN
- Restabilirea stării provizorii de normalitate

Din punctul de vedere al managementului riscului, conform HG 557/2016, MMAP este menționată ca autoritate cu rol principal în gestionarea altor tipuri de risc (cum sunt fenomenele meteorologice periculoase, inundațiile, incidentele/accidentele la construcții hidrotehnice, poluări accidentale ale cursurilor de apă și marine), iar pentru gestionarea acestor riscuri au fost emise acte normative specifice managementului situațiilor de urgență, respectiv OM nr. 910/2010 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CMSU și a COSU, Ordinul comun MMAP/MAI nr. 459/78/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind

gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră, și propunerea de regulament elaborată în cadrul acestui proiect privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin ordin nr. 459/78/2019, însă nici una dintre aceste reglementări nu se referă la situațiile privind starea mediului.

Trebuie precizat totuși că OM nr. 910/2010 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CMSU și a COSU prevede la art. 2 al Regulamentului, printre situațiile care constituie obiectul de activitate al CMSU, alături de situațiile deja menționate și "poluări ale solului și aerului."

Totodată, considerând atribuțiile generale ale MMAP și ale structurilor subordonate, aflate în coordonare ori sub autoritate, în diferite etape ale managementului situațiilor de urgență ori de câte ori există riscul producerii unor efecte negative asupra factorilor de mediu, indiferent dacă riscurile identificate sunt incluse în HG 557/2016 sau depășesc sfera de aplicare a acestui act normativ, a fost elaborat și aprobat **Ordinul MMAP nr. 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional-decizional** de avertizare-alarmare în cazul producerii unor situații de urgență generate de riscurile specifice MMAP. *Pentru realizarea obiectivului prezentului proiect referitor la eficientizarea administrativă a managementului situațiilor de urgență, în cadrul livrabilului 2 a fost prezentată o variantă optimizată a fluxului informațional - decizional prin implementarea unei aplicații informatice.*

Asimilând abordarea utilizată în managementul riscului privind domeniile de acțiune în cazul evenimentelor care au ca efect degradări ale calității aerului, a nivelului de radioactivitate a mediului sau în cazul poluărilor accidentale ale aerului sau solului, se observă că autoritățile pentru protecția mediului sunt implicate în primul rând în activități de *prevenire*, prin monitorizarea permanentă a calității aerului și a radioactivității mediului și *identificarea din timp a posibilelor surse de afectare* a mediului sau *reglementarea desfășurării activităților* în domeniul industrial, în construcții sau transporturi astfel încât să se asigure evitarea oricăror pericole, iar în cazul producerii unor evenimente, în *determinarea mărimii, gravității și intensității* efectelor acestora asupra factorilor de mediu, în *evaluarea consecințelor imediate și pe termen lung* ale evenimentului, în *eliminarea efectelor și restabilirea stării de normalitate*, precum și în etapele de *analiză finală*, inclusiv în ceea ce privește *evaluarea daunelor* produse mediului și *recuperarea* prejudiciului.

Având în vedere cele prezentate mai sus, reglementarea procesului de organizare și gestionare a situațiilor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări ce implică substanțe periculoase – de tip Seveso) nu va putea urma în totalitate prevederile HG nr. 557/2016 și OM nr. 202/2016, dar se va umări în cadrul raportului pe cât posibil tratarea subiectului într-un mod apropiat de cel prevăzut pentru situațiile de

urgență generate de tipurile de risc menționate de HG 557/2016. Astfel, se asigură o abordare unitară privind managementul riscului la nivelul MMAP, posibilitatea corelării directe cu reglementările legislative elaborate de alte autorități, cu rol principal în gestionarea tipurilor de risc prevăzute de HG 557/2016 care pot fi asociate cu degradări ale calității mediului sau evenimente de poluare accidentală, precum și conformarea cu cerințele caietului de sarcini.

Din punctul de vedere al propunerilor legislative, raportul va prezenta un document sub forma unei Proceduri operaționale care stabilește fluxul de transmitere a informațiilor între autoritățile și persoanele responsabile pentru situațiile privind starea mediului, prin utilizarea aplicației informatice "Dispecerat", al cărei rol este tocmai acela de a facilita, centraliza și eficientiza atât procesul de colectare, validare și transmitere a datelor și informațiilor privind starea mediului pentru domeniile aferente proiectului de față (calitatea aerului, poluări accidentale, radioactivitate), atât pentru situațiile în care sunt respectate valorile limită sau alți parametri reglementați, cât și pentru situațiile în care apar depășiri ale acestora, precum și pentru facilitarea informării eficiente și luării deciziei de către factori de decizie într-un mod operativ. De asemenea, procedura stabilește autoritățile implicate, responsabilitățile acestora, precum și modul de acțiune în situațiile privind starea mediului care fac obiectul acestui proiect, care să poată fi atașată unui proiect de act normativ, sau unui set de acte normative, ce pot fi promovate ulterior.

3.2 SCOP

Raportul urmărește elaborarea unor proceduri pentru reglementarea modului de acțiune al MMAP și al structurilor și autorităților din subordine sau aflate sub autoritate, în situații curente și în situații excepționale care reprezintă tipuri de risc care pot afecta starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale). Noile proceduri sunt necesare ca urmare a implementării la nivelul Dispeceratului MMAP a unei aplicații informatice de optimizare a managementului privind prevenirea și gestionarea situațiilor generate de tipurile de risc specifice MMAP.

3.3 CALITATEA AERULUI

3.3.1 CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - CALITATEA AERULUI

Principalul act normativ care stabilește cadrul legislativ și instituțional pentru menținerea sau, după caz, îmbunătățirea calității aerului, în vederea protejării sănătății oamenilor și a mediului ca întreg o constituie **Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător**⁵, prin care se asigură transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivelor 2008/50/CE și 2004/107/CE.

⁵ Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător (M.Of.nr.452/28.06.2011)

Legea prevede măsuri la nivel național pentru toți poluanții reglementați de cele 2 directive, urmărind:

- Definirea și stabilirea obiectivelor pentru calitatea aerului destinate să evite și să prevină producerea unor evenimente dăunătoare și să reducă efectele acestora asupra sănătății populației și a mediului ca întreg;
- Evaluarea calității aerului pe întreg teritoriul pe baza unor metode și criterii comune, stabilite la nivel european;
- Obținerea informațiilor privind calitatea aerului în vederea combaterii poluării aerului și a disconfortului creat de acesta, precum și a monitorizării pe termen lung a tendințelor și efectelor măsurilor aplicate;
- Punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind calitatea aerului;
- Menținerea sau îmbunătățirea calității aerului în funcție de nivelurile de poluanți rezultate în urma evaluării.

În ceea ce privește cadrul instituțional, punerea în aplicare a dispozițiilor Legii privind calitatea aerului înconjurător se realizează prin intermediul Sistemului Național de Evaluare și Gestionare Integrată a Calității Aerului (SNEGICA), care constituie cadrul organizatoric, instituțional și legal de cooperare între autoritățile și instituțiile publice cu competențe în domeniu, în scopul evaluării și gestionării calității aerului înconjurător, în mod unitar, pe întregul teritoriu al țării.

În cadrul SNEGICA, funcționează ca părți integrante două sisteme:

- Sistemul Național de Monitorizare a Calității aerului (SNMCA), ca are asigură cadrul organizatoric, instituțional și legal pentru desfășurarea activităților de monitorizare a calității aerului înconjurător, în mod unitar, pe teritoriul României;
- Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici (SNIEPA), care asigură cadrul organizatoric, instituțional și legal pentru realizarea inventarelor privind emisiile de poluanți în atmosferă, în mod unitar, pe teritoriul național.

3.3.2 DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI

În cadrul propunerii de act normativ sunt utilizați termeni și expresii având înțelesul cuprins în legislația privind calitatea aerului, în speță Legea nr. 104/2011 și a legislației subsecvente în vigoare.

Legea nr. 104/2011 stabilește următoarele:

- *poluant* – orice substanță prezentă în aerul înconjurător și care poate avea efecte dăunătoare asupra sănătății umane și / sau a mediului ca întreg;
- *nivel* – concentrația unui poluant în aerul înconjurător sau depunerea acestuia pe suprafețe într-o perioadă de timp dată;
- *valoare limită* – nivelul stabilit pe baza cunoștințelor științifice, în scopul evitării și prevenirii producerii unor evenimente dăunătoare și reducerii efectelor acestora asupra sănătății umane și a mediului ca întreg, care se atinge într-o perioadă dată și care nu trebuie depășit odată ce a fost atins;

- *nivelul critic* – nivelul stabilit pe baza cunoștințelor științifice, care dacă este depășit se pot produce efecte adverse directe asupra anumitor receptori, cum ar fi copaci, plante sau ecosisteme naturale, dar nu și asupra oamenilor;
 - *valoare țintă* – nivelul stabilit, în scopul evitării și prevenirii producerii unor evenimente dăunătoare și reducerii efectelor acestora asupra sănătății umane și a mediului ca întreg, care trebuie atins pe cât posibil într-o anumită perioadă de timp;
 - *prag de alertă* – nivelul care, dacă este depășit, există un risc pentru sănătatea umană la o expunere de scurtă durată a populației, în general, și la care trebuie să se acționeze imediat;
 - *prag de informare* – nivelul care, dacă este depășit, există un risc pentru sănătatea umană la o expunere de scurtă durată pentru categorii ale populației deosebit de sensibile și pentru care este necesară informarea imediată și adecvată.
- În cadrul acestui proiect se va folosi doar termenul *valoare limită*, în care vor fi cuprinse și sensurile termenilor *valoare țintă* și *nivelul critic*.

3.3.3 FACTORI DE RISC – CALITATEA AERULUI

Așa cum s-a menționat anterior, din punctul de vedere al al legislației privind situațiile de urgență, situațiile în care este afectată starea de calitate a aerului nu intră sub incidența acestor prevederi și nu sunt stabilite responsabilități specifice gestionării situațiilor de urgență pentru autoritățile responsabile, în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență. Cu toate acestea degradarea calității aerului și poluările accidentale ale aerului au efecte directe asupra sănătății oamenilor și ecosistemelor, putând afecta semnificativ calitatea vieții și constituie factori de risc care trebuie urmăriți și ținuti sub control, iar în cazul depășirii anumitor limite trebuie acționat de urgență, pe baza de proceduri și responsabilități bine definite.

Afectarea calității aerului se produce atât ca urmare a degajării în atmosferă a unor cantități mari de substanțe nocive, emise din diferite tipuri de surse, cu creșterea periculoasă a nivelului de poluanți din aer, cât și a existenței unor condiții meteorologice nefavorabile dispersiei în urma cărora se pot produce acumulări de poluanți în anumite zone.

Din punctul de vedere al surselor de poluare ale aerului se pot identifica:

- a) Surse naturale, cum sunt erupțiile vulcanice, incendiile de pădure, eroziunea solului produsă de curenții de aer, întinderile de deșert etc. Aceste emisii sunt rezultate ca urmare a unor fenomene naturale, care nu pot fi controlate, dar pentru care pot fi întreprinse măsuri de protecție ale populației, printr-o informare permanentă și un sistem de intervenție eficient.
- b) Surse antropice, dintre care cele mai importante sunt activitățile industriale sau din agricultură, traficul, încălzirea rezidențială, creșterea animalelor, gestiunea deșeurilor, activități casnice etc. Pentru menținerea unui nivel satisfăcător al calității aerului au fost elaborate și implementate reglementări prin care se asigură limitarea emisiilor produse de aceste tipuri de surse.

Cel mai frecvent, calitatea aerului poate atinge niveluri care pot afecta sănătatea oamenilor sau a mediului prin combinarea celor două tipuri de surse în urma producerii de acumulări de poluanți rezultați din activitățile umane, în anumite zone cu particularități de relief sau climă specifice, ca urmare a unor condiții atmosferice nefavorabile. Astfel de situații apar în general în zone depresionare, văi sau canioane, dar și în aglomerările urbane în care circulația aerului este împiedicată de construcții. Fenomenele naturale care pot împiedica dispersia poluanților, sunt calmul atmosferic, limitarea circulației verticale a curenților de aer (inversiune termică), dar și alte fenomene meteorologice precum vânt puternic care favorizează eroziunea solului și resuspensia particulelor în aer, nivelul radiației solare favorabil producerii de poluanți în urma reacțiilor fotochimice din atmosferă, etc., ele fiind favorizate de structura topografică a zonei.

Poluanții atmosferici care caracterizează calitatea aerului sunt particulele în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}), oxizii de azot (NO, NO₂, NO_x), dioxidul de sulf (SO₂), monoxidul de carbon (CO), compușii organici volatili, (benzenul), ozonul (O₃), metale grele (As, Cd, Ni, Pb, Hg), hidrocarburi aromatice polinucleare. De asemenea, din cauza efectelor pe care le pot avea asupra calității aerului sunt urmărite emisiile de amoniac (NH₃) și cărbune (black carbon).

Din punctul de vedere al efectelor asupra sănătății umane, poluanții atmosferici, afectează în primul rând sistemul respirator, iar populația cea mai vulnerabilă este cea care suferă de diferite afecțiuni pulmonare precum și categoriile de populație sensibile cum sunt copii și cei din grupa de vârstă de peste 65 de ani. Principalii indicatori de sănătate care pot fi influențați de poluarea aerului se referă la bolile respiratorii și cardiovasculare, mortalitatea fiind indicatorul cel mai fidel în evaluarea unui anumit proces. Mortalitatea generală este un indicator care nu este foarte specific, dar care ne poate oferi informații comparative la nivel de oraș, județ sau țară.

Studiile întreprinse au arătat că atât decesele cauzate de afecțiuni respiratorii, cât și cele cauzate de către afecțiuni cardio-vasculare, estimate la aproape 400.000 de persoane/an, ocupă un procent destul de ridicat din mortalitatea generală totală. În unele zone s-a constatat că decesele cauzate de afecțiunile cardio-vasculare ocupă un procent mai ridicat față de cele cauzate de afecțiunile respiratorii.

De asemenea, prin efectele de acidifiere și eutrofizare, poluarea aerului are efecte nocive asupra vegetației și ecosistemelor naturale.

3.3.4 ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR PRIVIND CALITATEA AERULUI

Deși nu sunt cuprinse în tipurile de risc care impun aplicarea prevederilor legislative privind gestionarea situațiilor de urgență, situațiile care au ca efect degradarea calității aerului pot afecta sănătatea populației și a mediului înconjurător și pot produce disconfort unor grupe semnificative de oameni, fiind necesare acțiuni imediate pentru remedierea situației și asigurarea unei calități satisfăcătoare a aerului. Deoarece în general evoluția fenomenelor atmosferice nu poate fi controlată, pentru gestionarea situațiilor în care este afectată calitatea aerului accentul se pune în principal pe acțiunile de prevenire, măsurile de intervenție efectivă limitându-se doar la sistarea activităților care produc emisii în atmosferă, pentru a nu crește suplimentar nivelul de poluanți existent și la măsuri de protejare a populației și a grupurilor sensibile.

Conform Legii nr. 104/2011 organizarea activităților privind calitatea aerului se realizează în scopul protejării sănătății umane și a mediului ca întreg urmând două direcții principale:

- Evaluarea calității aerului, prin care se stabilesc măsuri pentru obținerea informațiilor privind calitatea aerului înconjurător pentru a sprijini procesul de combatere a poluării aerului și a disconfortului cauzat de acesta.
- Gestionarea calității aerului, prin care se stabilesc măsuri pentru menținerea calității aerului acolo unde aceasta este corespunzătoare și/sau îmbunătățirea acesteia în celelalte cazuri.

Principalul mijloc de evaluare a calității aerului în țara noastră este RNMCA, sistem de instrumente de prelevare și măsurare în puncte fixe, echipamente de laborator și echipamente necesare colectării, prelucrării, transmiterii datelor și informării publicului privind calitatea aerului prin care este asigurată monitorizarea continuă, automată a calității aerului pe întreg teritoriul național. RNMCA este în administrarea MMAP, iar operarea echipamentelor și colectarea și interpretarea datelor se realizează la nivel local de APM județene și la nivel central de ANPM – CECA și MMAP.

Din punctul de vedere al managementului riscului, prin desfășurarea activităților de monitorizare permanentă RNMCA asigură realizarea activităților de prevenire și furnizează informațiile necesare aplicării măsurilor de intervenție pentru îmbunătățirea calității aerului, după caz.

În urma evaluării calității aerului se identifică, în funcție de valorile parametrilor de calitate ai aerului măsurați mai multe situații, care determină moduri de acțiune specifice:

- A. Datele de calitate a aerului măsurate sunt mai mici decât valorile limită și mai mici decât valorile de avertizare – situație curentă, care trebuie menținută, fără aplicarea unor măsuri de îmbunătățire a calității aerului
- B. Datele de calitate a aerului măsurate sunt mai mici decât valorile limită dar mai mari decât valorile de avertizare – situație ocazională care poate produce disconfort populației și în special persoanelor sensibile sau copiilor și pentru care trebuie asigurate condiții de informare în vederea aplicării de către aceștia a măsurilor de protecție adecvate.
- C. Datele de calitate a aerului măsurate sunt mai mari decât valorile limită dar mai mici decât pragurile de alertă – situație care, dacă se repetă, poate produce efecte nocive pe termen lung asupra sănătății populației și mediului și pentru care trebuie stabilite măsuri de gestionare a calității aerului și elaborate planuri de calitate a aerului prin care să se realizeze îmbunătățirea calității aerului.
- D. Datele de calitate a aerului măsurate sunt mai mari decât pragurile de alertă – situație în care sunt puse în pericol pe termen scurt sănătatea populației și a mediului și pentru care trebuie luate măsuri imediate de reducere a nivelului de poluanți în aer și elaborate, după caz, planuri de acțiune pe termen scurt.

În urma eficientizării activităților structurilor implicate în gestionarea situațiilor de urgență și a implementării unui sistem digital de colectare, prelucrare, transmitere și stocare a informațiilor propuse prin acest proiect se creează condiții pentru optimizarea procesului decizional utilizat aplicabil, cu mici adaptări și în situațiile privind starea mediului în care este

afectată calitatea aerului. În consecință, trebuie revizuite și actualizate actele normative care reglementează colaborarea interinstituțională în acest caz.

Legislația din domeniul calității aerului nu menționează structurile specifice situațiilor de urgență (CMSU, COSU, CJSU, CLSU) ca fiind implicate în gestionarea situațiilor privind starea mediului – calitatea aerului, făcându-se doar referire la organizațiile administrative în care aceste structuri își desfășoară activitatea (grup de demnitari și persoane cu funcții de conducere, dispecerat, instituția prefectului, primari). În același timp însă, atât OM 910/2010 cât și OM 2759/2012 consideră poluările accidentale ale aerului, ca fiind evenimente din sfera de acțiune a structurilor de gestionare a situațiilor de urgență CMSU și respectiv COSU.

Având în vedere tema acestui proiect precum și pentru a nu se produce confuzii și a se asigura o abordare unitară în cadrul acestui raport cu privire la denumirea structurilor implicate în situațiile privind starea mediului, se vor folosi în toate situațiile denumirile structurilor specifice situațiilor de urgență, ori de câte ori structurile prevăzute de actele normative din domeniul calității aerului pot fi asimilate cu acestea.

3.3.5 ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - CALITATEA AERULUI

Gestionarea situațiilor de urgență produse de evenimente cu impact asupra calității aerului presupune participarea mai multor autorități, instituții și structuri, iar coordonarea activității acestora trebuie să se producă astfel încât să existe un răspuns operativ și eficient, cu implicarea unui minim de resurse.

Entitățile implicate și atribuțiile acestora în domeniile de acțiune specifice managementului situațiilor de urgență se prezintă astfel:

3.3.5.1 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: – REGLEMENTARE- CALITATEA AERULUI

MMA este autoritatea responsabilă pentru:

- emiterea actelor de reglementare privind evaluarea și gestionarea calității aerului;
- reglementarea monitorizării calității aerului, asigurarea calității datelor provenite din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) și asigurării informării autorităților competente și a publicului cu privire la calitatea aerului înconjurător;
- elaborarea și aprobarea normelor și reglementărilor privind controlul și măsurarea emisiilor de poluanți în aerul înconjurător.

ANPM - instituție aflată în subordinea MMA:

- emite, pentru nivelul său de competență, acte de reglementare a activităților cu impact potențial asupra mediului în care stabilesc limite pentru cantitățile de poluanți emiși în atmosferă precum și modul de control și raportare a acestora;
- elaborează proceduri și instrucțiuni de operare privind colectarea și validarea datelor de calitate a aerului furnizate de RNMCA și pentru controlul și măsurarea emisiilor în aer.

APM, instituții teritoriale aflate în subordinea ANPM:

- emite, pentru nivelul său de competență, acte de reglementare a activităților cu impact potențial asupra mediului în care stabilesc limite pentru cantitățile de poluanți emiși în atmosferă precum și modul de control și raportare a acestora;
- inițiază și încheie protocoale de colaborare cu autoritățile competente și titularii de activități generatoare de emisii în vederea punerii în aplicare a măsurilor cuprinse în Planurile de acțiune pe termen scurt.

GNM, instituție aflată în subordinea MMAP, prin structurile sale teritoriale:

- dispune, în condițiile legii, încetarea sau limitarea activităților generatoare de emisii de poluanți în aer în caz de poluare a factorilor de mediu și/sau în cazul producerii de disconfort populației.

MS și structurile sale teritoriale:

- elaborează metodologii de evaluare a riscului asupra stării de sănătate a populației ca urmare a expunerii la poluanți atmosferici;
- dispun măsuri imediate și preventive pentru protecția sănătății populației în general și a grupurilor sensibile, inclusiv copii, în cazul identificării riscului de depășire a pragurilor de alertă privind calitatea aerului.

MTI:

- stabilește condiții tehnice pentru mijloacele de transport în vederea diminuării impactului emisiilor asupra calității aerului;
- elaborează norme privind transportul mărfurilor periculoase care pot afecta calitatea aerului înconjurător.

MEc:

- exercită funcții de reglementare și control privind proiectarea și operarea instalațiilor, echipamentelor și utilajelor care pot afecta calitatea aerului înconjurător;
- elaborează norme privind calitatea combustibililor și manipularea acestora, ținând cont de necesitatea reducerii și limitării poluării atmosferei.

Primăriile/ Consiliile județene/Consiliul General al Municipiului București:

- elaborează planuri de calitate a aerului/planuri de menținere a calității aerului și le aprobă prin hotărâre a consiliului local/județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București (CGMB);
- pot dispune reglementări pentru punerea în aplicare a măsurilor din planurile de calitate a aerului și din planurile de acțiune pe termen scurt aflate în sfera lor de responsabilitate.

MAI, prin Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR):

- emite dispoziții pentru fluidizarea și dirijarea circulației rutiere, inclusiv, la solicitarea primarilor, restricționarea acesteia în anumite zone, dacă situația calității aerului o impune.

3.3.5.2 ATRIBUȚII AUTORITĂȚII / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: PREVENIRE- CALITATEA AERULUI

1. MMAP are următoarele atribuții:

- administrează RNMCA și baza de date privind calitatea aerului (calitateaer.ro) și asigură suportul financiar necesar funcționării acestora;
- asigură furnizarea de informații privind calitatea aerului în timp real în urma monitorizării continue a calității aerului cu ajutorul RNMCA;
- asigură informarea publicului cu privire la calitatea aerului;
- urmărește respectarea plafoanelor naționale de emisii și a obiectivelor de reducere a emisiilor anumitor poluanți în atmosferă;
- urmărește aplicarea de către autoritățile și organismele competente sau instituțiile specializate a măsurilor pentru gestionarea calității aerului cuprinse în Planurile de calitate a aerului și în Planurile de menținere a calității aerului;
- asigură funcționarea CMSU și a COSU-MMAP cu activitate permanentă;
- asigură, pe bază de protocol interinstituțional, colaborarea cu Serviciul de apeluri de urgență 112 pentru redirectionarea apelurilor aflate în competența de soluționare a MMAP.

2. ANPM instituție aflată în subordinea MMAP:

- asigură suportul tehnic și științific pentru activitatea de monitorizare a calității aerului înconjurător și de măsurare a emisiilor;
- stabilește și îmbunătățește continuu metodele de determinare a concentrațiilor de poluanți în aer;
- pune la dispoziția autorităților publice interesate (autoritățile publice pentru sănătate, agricultură, silvicultură, etc) datele certificate de calitate a aerului în scopul identificării și evaluării riscurilor pentru sănătatea umană, pentru starea vegetației și a pădurilor;

- stabilește, prin actele de reglementare pentru autorizarea activităților cu impact potențial asupra mediului emise, cantitățile maxime de poluanți emiși în atmosferă, modul de control și raportare a acestora;
- asigură autorizarea activităților cu impact potențial asupra mediului doar în condițiile în care sunt evidențiate posibilele riscuri ale activității asupra calității aerului, mijloacele existente pentru prevenirea și controlul emisiilor în atmosferă și măsurile aplicabile în cazul producerii unor poluări accidentale ale aerului;
- informează COSU-MMAP și autoritățile administrației publice locale cu privire la înregistrarea unor niveluri ale concentrațiilor de poluanți în aer care, la expuneri de scurtă durată, prezintă riscuri privind sănătatea populației în general sau a unor grupuri sensibile, inclusiv copii;
- elaborează și participă la programe de măsurări indicative;
- asigură exactitatea măsurărilor de calitate a aerului, trasabilitatea măsurărilor la etaloanele și materialele de referință certificate, verifică calitatea analizelor, testelor și determinărilor rezultate în activitățile de măsurare a emisiilor în aer.

3. APM-uri, instituții teritoriale aflate în subordinea ANPM:

- desfășoară activități de monitorizare a calității aerului înconjurător la nivel teritorial;
- stabilesc zonele de reprezentativitate ale stațiilor de monitorizare amplasate pe teritoriul județului;
- participă la elaborarea planurilor de menținere a calității aerului și a planurilor de calitate a aerului și monitorizează aplicarea măsurilor cuprinse în acestea;
- înștiințează ANPM, în cazul apariției riscului de depășire a pragului de alertă și/sau a pragului de informare;
- asigură resursele materiale și umane necesare efectuării de măsurări ale concentrațiilor de poluanți în amplasamente în care nu există date de monitorizare a calității aerului;
- asigură păstrarea în stare de funcționare a autolaboratoarelor și echipamentelor mobile de măsurare și aprovizionarea acestora cu materialele de referință și consumabilele necesare determinărilor.

4. GNM-CG, instituție aflată în subordinea MMAP, prin structurile sale teritoriale:

- controlează respectarea măsurilor de protecție a mediului prevăzute în actele de reglementare emise de autoritatea competentă pentru protecția mediului;
- controlează măsurile luate de operatorii economici privind prevenirea poluărilor accidentale ale aerului;
- controlează respectarea obligațiilor ce revin titularilor de activități privind emisiile industriale și protecția atmosferei, urmăresc îndeplinirea măsurilor prevăzute în programele de reducere a emisiilor, în planurile de menținere a calității aerului și în planurile de calitate a aerului;
- asigură resursele materiale, organizatorice și de personal astfel încât să poată răspunde permanent solicitărilor COSU-MMAP.

5. ANM, instituție aflată în coordonarea MMAP:

- Realizează diagnoze și prognoze meteorologice și transmite periodic către COSU-MMAP buletine de informare privind starea vremii și prognoza evoluției acesteia la nivel național și pe regiuni.

6. MS și structurile sale teritoriale:

- evaluează riscurile asupra stării de sănătate a populației, vizând și protecția grupurilor sensibile ale populației, inclusiv copii, corelate cu datele de calitate a aerului înconjurător;
- informează populația cu privire la riscurile pentru sănătate în relație cu calitatea aerului înconjurător.

7. Consiliile județene sau CGMB:

- realizează măsurile din planurile de menținere a calității aerului și din planurile de calitate a aerului care intră în responsabilitatea lor și asigură fonduri financiare în acest scop.

8. Primării:

- pun în aplicare măsurile prevăzute în planurile de calitate a aerului/planurile de menținere a calității aerului care intră în responsabilitatea lor și asigură fonduri financiare în acest scop;
- iau toate măsurile pentru amplasarea punctelor fixe de măsurare a calității aerului și a punctelor de măsurare indicative astfel încât să respecte criteriile de amplasare prevăzute de lege;
- asigură informarea publicului cu privire la calitatea aerului înconjurător, la nivel local.

9. Titularii de activități economice:

- respectă condițiile prevăzute în autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu;
- asigură puncte de prelevare și control al emisiilor de poluanți în aer, monitorizează emisiile de poluanți în aerul înconjurător, utilizând metodele și echipamentele prevăzute de legislație, și transmit rezultatele autorității publice teritoriale pentru protecția mediului;
- Informează autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului în cazul depășirii valorilor-limită de emisie impuse prin actele de reglementare și iau imediat măsurile necesare pentru a restabili în cel mai scurt timp posibil conformitatea cu condițiile autorizate;
- participă la elaborarea planurilor de calitate a aerului și a planurilor de acțiune pe termen scurt și aplică măsurile de reducere a emisiilor de poluanți în aer, cuprinse în planurile de calitate a aerului.

10. Operatorul economic cu activitate de transport:

- asigură respectarea normelor privind transportul mărfurilor periculoase care pot afecta calitatea aerului înconjurător.

11. Deținătorii de autovehicule:

- asigură respectarea dispozițiilor legale privind condițiile tehnice ale autovehiculelor și a reglementărilor privind circulația rutieră în vederea diminuării impactului emisiilor asupra calității aerului.

3.3.5.3 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: RĂSPUNS (COORDONARE OPERAȚIONALĂ ȘI MĂSURI DE SPRIJIN) – CALITATEA AERULUI

Modul efectiv de intervenție și autoritățile participante sunt diferențiate în funcție de cauza producerii unui nivel nesatisfăcător al calității aerului.

A). Degradarea calității aerului are loc ca urmare a unor cauze naturale, precum condiții meteorologice defavorabile dispersiei, inversiune termică, condiții topografice care pot genera fluxuri crescute sau acumulări de poluanți etc.

1. MMAP prin CMSU și COSU are rol coordonator și desfășoară următoarele activități:

a) CMSU – MMAP

- la cunoștință despre situația constatată, și, în funcție de tipul și gravitatea acesteia informează, CNSU și alte autorități/ instituții care pot efectua acțiuni de sprijin;
- În funcție de tipul și gravitatea fenomenului convoacă membrii CMSU și consultanții cu expertiză în domeniu;
- Analizează și aprobă măsurile stabilite de autoritățile locale responsabile din zona afectată (reprezentanții APM, GNM-CJ, IJSU, consilii județene, primarii localităților afectate);
- Urmărește evoluția situației și dispune, după caz, obținerea de informații suplimentare cum ar fi efectuarea de măsurări ale unor parametri de calitate a aerului în puncte critice sau elaborarea de prognoze de calitate a aerului în zonele afectate;
- Aprobă comunicatele de informare a populației și cele transmise prin mass-media cu privire la fenomenul care afectează calitatea aerului.

b) COSU-MMAP:

- asigură fluxul informațional prezentat la cap. 3.3.6
 - primește informarea transmisă de APM și o redirecționează către GNM-CJ;
 - în cazul în care informația este primită prin 112 sau provine din alte surse o transmite spre confirmare APM județean;
 - primește confirmarea situației privind degradarea calității aerului și a faptului că aceasta este produsă de cauze naturale, precum și informațiile privind aria de

manifestare a fenomenului și transmite informațiile autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, GNM-CJ, ANM, Direcția de Sănătate Publică județeană (DSP), consiliul județean, primăriile localităților afectate de fenomen);

- primește comunicatele și prognozele ANM și le pune la dispoziția autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, DSP județeană, consiliul județean, primăriile localităților afectate de fenomen);
- primește informații privind măsurile aplicate pentru limitarea efectelor fenomenului și protecția populației și a mediului înconjurător și le transmite autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, IJSU, DSP județeană, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește rapoarte privind evoluția fenomenului și le pune la dispoziția autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, DSP județean, consiliul județean, primăriile localităților afectate de fenomen);
- primește informarea privind revenirea la starea de normalitate pe toată aria afectată de fenomen și o redirecționează către autoritățile interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, DSP județeană, consiliul județean, primăriile localităților afectate de fenomen).

Prin implementarea aplicației care face obiectul acestui proiect, fluxul informațional trebuie să se realizeze automat, reprezentantul COSU-MMAP având obligația să urmărească realizarea fiecărei etape și să intervină prin apeluri telefonice dacă apar disfuncțiuni.

2. ANPM:

- Verifică informația privind degradarea calității aerului din cauze naturale și identifică aria de manifestare a fenomenului; transmite către COSU-MMAP informațiile privind localitățile/ariile din interiorul localităților posibil afectate;
- Analizează comunicatele și prognozele transmise de ANM și estimează evoluția fenomenului din punctul de vedere al ariilor posibil afectate; în funcție de gravitatea fenomenului, la decizia CMSU-MMAP, pentru identificarea ariilor afectate se pot contacta experți cooptați în grupurile de suport tehnic pentru efectuarea unor estimări utilizând modele de dispersie a poluanților;
- În cazul în care se dispune efectuarea de măsurări suplimentare ale calității aerului, acordă asistență tehnică APM în stabilirea punctelor de prelevare și măsurare și în efectuarea determinărilor;
- Confirmă revenirea la starea de normalitate în toată aria afectată de fenomenul care a produs degradarea calității aerului.

3. APM

- Constată/verifică informația privind degradarea calității aerului și informează COSU-MMAP;
- Participă la stabilirea cauzei apariției fenomenului și transmite informațiile COSU-MMAP;

- Analizează comunicatele și prognozele transmise de ANM și estimează evoluția fenomenului;
- Stabilește, împreună cu autoritățile administrației publice locale și reprezentanții GNM-CJ măsurile aplicabile pentru reducerea emisiilor antropice în aer în zonele afectate de fenomenul natural care afectează calitatea aerului și le transmit COSU-MMAP;
- Urmărește starea calității aerului și informează periodic COSU-MMAP în acest sens;
- Poate efectua, la solicitarea CMSU-MMAP, activități de măsurare a parametrilor de calitate a aerului în puncte critice, în care nu există echipamente de monitorizare continuă și informează COSU-MMAP cu privire la rezultatele determinărilor;
- Identifică momentul revenirii la starea de normalitate privind calitatea aerului în zona monitorizată și informează COSU-MMAP în acest sens.

4. GNM-CJ:

- Participă la stabilirea cauzei apariției fenomenului și transmite informațiile COSU-MMAP;
- Stabilește împreună cu autoritățile administrației publice locale și reprezentanții APM măsurile aplicabile pentru reducerea emisiilor antropice în aer în zonele afectate de fenomenul natural care afectează calitatea aerului;
- Urmărește evoluția fenomenului și informează periodic COSU-MMAP în acest sens;
- Urmărește aplicarea măsurilor de reducere a emisiilor aplicate și informează COSU-MMAP în acest sens.

5. ANM:

- La primirea informației privind producerea unei degradări a calității aerului transmite către COSU-MMAP un comunicat privind condițiile meteorologice locale din zona în care s-a raportat degradarea calității aerului;
- Elaborează și transmite COSU-MMAP prognoze meteorologice pe următoarele 6 și 24 de ore pentru zona în care s-a raportat evenimentul.

6. DSP județeană:

- La solicitarea autorităților administrației publice locale (consilii județene/CGMB, primarii localităților afectate) elaborează și transmit COSU-MMAP propuneri de măsuri și recomandări imediate și preventive pentru protecția sănătății populației și a grupurilor sensibile.

7. Consiliile județene/CGMB, primarii localităților afectate:

- Stabilesc, împreună cu reprezentanții APM și GNM-CJ măsurile aplicabile pentru reducerea emisiilor antropice în aer în zonele afectate de fenomenul natural care afectează calitatea aerului;
- pun în aplicare măsurile de reducere a emisiilor antropice în aer care intră în responsabilitatea lor și urmăresc îndeplinirea lor;

- asigură informarea populației cu privire la situația calității aerului, cauzele producerii fenomenului, evoluția prognozată;
- transmite populației posibil afectate mesaje și recomandări cu privire la acțiunile de urmat și crează condiții pentru aplicarea lor.

8. Sistemul de apeluri de urgență 112

- Primește apeluri privind degradarea calității aerului și le redirecționează către COSU-MMAP.

În mod curent, transmiterea informațiilor, rapoartelor, comunicatelor către COSU-MMAP de către instituțiile participante la intervenție se realizează automat cu ajutorul aplicației instalată în urma acestui proiect, care permite totodată participanților să vizualizeze toate informațiile transmise de celelalte entități implicate.

B). Degradarea calității aerului este o consecință a unei poluări accidentale, rezultate în urma unor degajări semnificative, involuntare și necontrolate de poluanți în aer

1.MMAP, prin CMSU și COSU, are rol coordonator și desfășoară următoarele activități:

a)CMSU – MMAP

- la cunoștință despre situația constatată și în funcție de tipul și gravitatea acesteia informează CNSU și alte autorități care pot efectua acțiuni de sprijin;
- În funcție de tipul și gravitatea evenimentului convoacă membrii CMSU și consultanții cu expertiză în domeniu;
- Analizează și avizează Planurile de acțiune pe termen scurt;
- Analizează și avizează măsurile stabilite de operatorul economic și autoritățile locale responsabile din zona afectată (reprezentanții APM, GNM-CJ, IJSU, consilii județene, primarii localităților afectate);
- Urmărește evoluția situației și dispune, după caz, obținerea de informații suplimentare cum ar fi efectuarea de măsurări ale unor parametri de calitate a aerului în puncte critice sau elaborarea de prognoze de calitate a aerului în zonele afectate;
- Aprobă comunicatele de informare a populației și cele transmise prin mass-media cu privire la evenimentul de poluare produs.

b)COSU – MMAP

- asigură fluxul informațional prezentat la cap. 3.3.6
 - primește informarea transmisă de APM privind constatarea unei degradări a calității aerului și o redirecționează către GNM-CJ;
 - în cazul în care informația este primită prin 112 sau provine din alte surse o transmite spre confirmare APM județean;

- primește confirmarea situației privind degradarea calității aerului și a faptului că aceasta este produsă în urma unei poluări atmosferice;
- primește informații privind sursa, locul, tipul și amploarea poluării, precum și informațiile privind aria afectată și transmite informațiile autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, GNM-CJ, ANM, IJSU, DSP județean, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește comunicatele și prognozele ANM și le pune la dispoziție autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, IJSU, DSP județean, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește informații privind măsurile aplicate pentru oprirea poluării, limitarea efectelor acestora și protecția populației și a mediului înconjurător și le transmite autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, IJSU, DSP județean, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește rapoarte privind evoluția evenimentului în urma măsurilor aplicate și le pune la dispoziție autorităților interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, IJSU, DSP județean, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește informarea privind revenirea la starea de normalitate și o redirecționează către autoritățile interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, IJSU, DSP județean, consiliul județean, primăriile localităților afectate).

Prin implementarea aplicației care face obiectul acestui proiect, fluxul informațional trebuie să se realizeze automat, reprezentantul COSU-MMAP având obligația să urmărească realizarea fiecărei etape și să intervină prin apeluri telefonice, dacă apar disfuncțiuni.

2. ANPM:

- Verifică informația privind degradarea calității aerului ca urmare a unei poluări accidentale și identifică aria afectată de norul de poluant; transmite către COSU-MMAP informațiile privind localitățile/ariile din interiorul localităților posibil afectate;
- Analizează comunicatele și prognozele transmise de ANM și estimează evoluția norului de poluant din punctul de vedere al concentrațiilor și ariilor posibil afectate; în funcție de gravitatea situației, la decizia CMSU-MMAP, pentru identificarea ariilor afectate se pot contacta experți cooptați în grupurile de suport tehnic pentru efectuarea unor estimări utilizând modele de dispersie a poluanților;
- În cazul în care CMSU-MMAP dispune efectuarea de măsurări suplimentare ale calității aerului, acordă asistență tehnică APM în stabilirea punctelor de prelevare și măsurare și în efectuarea determinărilor;
- Confirmă revenirea la starea de normalitate în toată aria afectată de fenomenul care a produs degradarea calității aerului.

3. APM:

- Constată/verifică informația privind degradarea calității aerului, participă la identificarea sursei de poluare și transmite informațiile COSU-MMAP;
- Analizează comunicatele și prognozele transmise de ANM și estimează evoluția evenimentului;
- Întocmește Planuri de acțiune pe termen scurt în situația în care există riscul depășirii pragurilor de alertă privind calitatea aerului și declanșează aplicarea lor și informează COSU-MMAP în acest sens;
- Stabilește împreună cu operatorul economic responsabil de producerea poluării, cu autoritățile administrației publice locale și cu reprezentanții GNM-CJ măsurile aplicabile pentru reducerea emisiilor în aer și limitarea efectelor poluării și le transmit COSU-MMAP, în situațiile de poluare a aerului în care nu există riscul depășirii pragurilor de alertă;
- Urmărește starea calității aerului și informează periodic COSU-MMAP în acest sens;
- Poate efectua, la solicitarea CMSU-MMAP, activități de măsurare a parametrilor de calitate a aerului în puncte critice, în care nu există echipamente de monitorizare continuă și informează COSU-MMAP cu privire la rezultatele determinărilor;
- Identifică momentul revenirii la starea de normalitate privind calitatea aerului în zona monitorizată și informează COSU-MMAP în acest sens.

4. GNM-CJ:

- Participă la identificarea sursei de poluare și transmite către COSU-MMAP informațiile primare privind numele operatorului economic responsabil, locul producerii poluării, tipul de poluant, amploarea evenimentului;
- Stabilește împreună cu operatorul economic responsabil, autoritățile administrației publice locale și reprezentanții APM măsurile aplicabile pentru reducerea emisiilor în aer, limitarea efectelor poluării și protejarea populației și mediului înconjurător și informează COSU-MMAP în acest sens;
- Efectuează activitățile din Planul de acțiune pe termen scurt aflate în sfera sa de responsabilitate în situația în care există riscul depășirii pragurilor de alertă;
- Urmărește aplicarea măsurilor de reducere a emisiilor stabilite și informează COSU-MMAP în acest sens;
- Urmărește evoluția evenimentului în urma măsurilor aplicate și informează periodic COSU-MMAP în acest sens.

5. ANM:

- La primirea informației privind producerea unui eveniment de poluare a aerului, transmite către COSU-MMAP un comunicat privind condițiile meteorologice locale din zona în care s-a raportat degradarea calității aerului;
- Elaborează și transmite către COSU-MMAP prognoze meteorologice pe următoarele 6 și 24 de ore pentru zona în care s-a raportat evenimentul.

6. DSP județeană:

- Efectuează activitățile din Planul de acțiune pe termen scurt aflate în sfera sa de responsabilitate în situația în care există riscul depășirii pragurilor de alertă;
- La solicitarea autorităților administrației publice locale (consilii județene/CGMB, primarii localităților afectate) elaborează și transmite COSU-MMAP propuneri de măsuri și recomandări imediate și preventive pentru protecția sănătății populației și a grupurilor sensibile.

7. Consiliile județene/CGMB, primarii localităților afectate:

- Efectuează activitățile din Planul de acțiune pe termen scurt aflate în sfera lor de responsabilitate în situația în care există riscul depășirii pragurilor de alertă;
- Stabilesc, împreună cu reprezentanții operatorului economic responsabil, ai APM și GNM-CJ măsurile aplicabile pentru reducerea emisiilor, limitarea efectelor poluării și protecția populației și mediului înconjurător;
- pun în aplicare măsurile de reducere a emisiilor în aer și măsurile de protecție a populației care intră în responsabilitatea lor și urmăresc îndeplinirea lor;
- asigură informarea populației cu privire la situația calității aerului, cauzele și sursa poluării, evoluția prognozată a calității aerului;
- transmite populației posibil afectate mesaje și recomandări cu privire la acțiunile de urmat și crează condiții pentru aplicarea lor.

8. Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112 (SNUAU):

- Primește apeluri privind degradarea calității aerului și le redirectionează către COSU-MMAP.

9. Operatorul economic responsabil de producerea evenimentului de poluare

- la măsuri urgente și eficace de reducere a emisiilor de poluanți în aer astfel încât concentrația acestora în aerul înconjurător să fie redusă până la atingerea nivelului valorii-limită, inclusiv prin oprirea temporară a activității, dacă este cazul;
- Efectuează activitățile din Planul de acțiune pe termen scurt aflate în sfera sa de responsabilitate în situația în care există riscul depășirii pragurilor de alertă;
- Informează prin mass-media, audio-video și prin publicarea pe pagina sa de internet despre declanșarea Planului de acțiune pe termen scurt.

În mod curent, transmiterea informațiilor, rapoartelor, comunicatelor către COSU-MMAP de către instituțiile participante la intervenție se realizează automat cu ajutorul unei aplicații informatice, care permite totodată participanților să vizualizeze informații transmise de celelalte entități implicate.

3.3.5.4 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT (DUPĂ CAZ) – CALITATEA AERULUI

1. MMAP:

a) CMSU – MMAP

- Analizează rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ, analizează măsurile aplicate și eficiența lor;
- Analizează cauzele producerii evenimentului, frecvența cu care acesta se poate repeta și identifică măsurile de prevenție adecvate;
- Analizează modul de gestionare a situației și stabilește măsuri pentru prevenirea producerii unor situații similare și pentru îmbunătățirea și eficientizarea răspunsului;
- Dispune actualizarea normelor/procedurilor de gestionare a situațiilor similare cu includerea concluziilor și informațiilor obținute în urma evenimentului;
- Solicită, după caz, autorităților din domeniul agriculturii, silviculturii, ariilor protejate, evaluări ale eventualelor efecte produse asupra vegetației și ecosistemelor și propuneri de măsuri pentru protejarea biodiversității la producerea unor evenimente similare;
- Analizează eventualele prejudicii produse mediului și susține demersurile pentru recuperarea daunelor și revenirea la normal.

b) COSU - MMAP:

- Primește rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ și informează toate autoritățile interesate (CMSU, ANPM, GNM, ANM, IGSU, DSP județean, consiliul județean, primăriile localităților afectate) despre încheierea evenimentului;
- Arhivează toate rapoartele, comunicatele informațiile legate de eveniment și îl păstrează pentru eventuale solicitări ulterioare.

2. ANPM:

- Analizează rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ, analizează modul de operare și măsurile aplicate și folosesc informațiile obținute pentru îmbunătățirea activității privind gestionarea calității aerului;
- Actualizează normele/procedurile de monitorizare, control și intervenție în situații în care este afectată calitatea aerului.

3. APM:

- Elaborează un raport privind desfășurarea și finalizarea evenimentului, menționând măsurile aplicate și eficiența lor precum și propuneri de măsuri pentru prevenirea apariției unor situații similare și pentru îmbunătățirea gestionării acestora și îl transmite COSU-MMAP.

4.GNM - CG:

- Analizează rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ, analizează modul de operare și măsurile aplicate și folosesc informațiile obținute pentru îmbunătățirea activității privind gestionarea calității aerului;
- Actualizează normele/procedurile de control și intervenție în situații în care este afectată calitatea aerului.

5.GNM-CJ:

- Elaborează un raport privind desfășurarea și finalizarea evenimentului, menționând măsurile aplicate și eficiența lor precum și propuneri de măsuri pentru prevenirea apariției unor situații similare și pentru îmbunătățirea gestionării acestora și îl transmite COSU-MMAP;
- Identifică sursa de poluare a atmosferei, persoanele/instituțiile responsabile și aplică sancțiunile prevăzute de lege;
- Constată eventualele prejudicii produse mediului și susține demersurile pentru recuperarea daunelor de la persoanele responsabile.

6. Consiliile județene/CGMB, primarii localităților afectate

- Analizează rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ, analizează modul de operare și măsurile aplicate și folosesc informațiile obținute pentru îmbunătățirea activității privind gestionarea calității aerului;
- Participă la constatarea eventualele prejudicii produse mediului și susțin demersurile pentru recuperarea daunelor de la persoanele responsabile.

3.3.5.5 *ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: REFACERE/REABILITARE– CALITATEA AERULUI*

Evenimentele care pot produce degradări ale calității aerului nu generează efecte care să facă necesare acțiuni ulterioare de refacere – reabilitare a mediului. După ce situația privind calitatea aerului a revenit la normal, eventualele restricții privind desfășurarea unor activități generatoare de emisii în aer sunt suspendate, toate activitățile desfășurându-se în condițiile existente înaintea producerii evenimentului.

3.3.6. FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV (CALITATEA AERULUI)

Pentru eliminarea disfuncționalităților precum și pentru optimizarea activităților de gestionare a tuturor situațiilor legate de calitatea aerului au fost elaborate propuneri de optimizare prin care s-a urmărit creșterea eficienței funcționării sistemului prin utilizarea de aplicații informatice.

Unul dintre obiectivele prezentului studiu se referă la crearea unei baze de date și informații la nivelul Dispeceratului MMAP care să ofere decidenților și altor instituții interesate

un acces rapid și facil la informațiile de mediu actualizate, prin intermediul unei aplicații informatice. Aplicația va funcționa și va furniza informații atât în situații normale, prin colectarea și afișarea datelor curente de monitorizare a calității aerului, prin actualizarea informațiilor cuprinse în diferite buletine și rapoarte, dar și în situații excepționale în care se produc evenimente cu impact negativ asupra mediului.

Întrucât legislația actuală nu precizează care este instituția de mediu responsabilă cu procesarea datelor și raportarea informațiilor, pentru a nu exista suprapuneri de activități, prezenta propunere de procedură diferențiază competențele privind deschiderea/închiderea cazurilor în Aplicația Dispecerat MMAP în funcție de tipul evenimentului și precizează instituțiile participante și rolul lor în gestionarea unor situații de urgență. Pentru situațiile în care se constată deprecieri ale calității aerului, APM este instituția care sesizează situația în urma monitorizării calității aerului și derulării procedurilor de validare a datelor. Totodată, APM participă la identificarea cauzelor care produc deprecieri ale calității aerului, urmărește desfășurarea acțiunilor de răspuns pentru limitarea și îndepărtarea efectelor acestora și este instituția responsabilă cu elaborarea, urmărirea și transmiterea rapoartelor operative/ informative în cazul tuturor celor 4 situații care vizează calitatea aerului.

Toate datele validate obținute de la stațiile automate de monitorizare a calității aerului sunt incluse, în funcție de valorile înregistrate în una dintre cele 4 situații prezentate mai jos, și sunt tratate în continuare în mod specific conform fluxului prezentat mai jos.

a) Datele se încadrează în valorile limită și nu depășesc valorile de avertizare (situația normală)

În situația în care, după verificarea și validarea datelor din baza de date calitateaer.ro, se constată că valorile se încadrează în valorile limită (VL) prevăzute în Legea 104/2011 privind calitatea mediului înconjurător, atunci operatorul APM modifică statusul datelor în baza de date și elaborează Buletinul zilnic de informare a publicului și Raportul lunar de informare a publicului sau alte rapoarte solicitate.

Aceste buletine/rapoarte se elaborează pe baza indicilor de calitate a aerului, atât cei generali cât și cei specifici care sunt atribuiți în funcție de datele măsurate și aflate în baza de date calitateaer.ro. Indicele de calitate a aerului atribuit va fi considerat ca fiind reprezentativ pentru stația de monitorizare numai dacă datele pe baza căruia a fost stabilit sunt verificate, sunt corecte și sunt validate.

Buletinul zilnic de informare a publicului și Raportul lunar de informare a publicului după aprobarea lor de către directorul executiv al APM se postează pe site-ul agenției în format pdf. Site-urile APM sunt integrate în platforma ANPM, astfel că, toate buletinele/raportările pe care autoritățile responsabile trebuie să le elaboreze se află la dispoziția publicului.

Prin conectarea platformei ANPM la Aplicația Dispecerat MMAP, operatorii din Dispecerat vor fi informați imediat cu privire la publicarea buletinelor/rapoartelor atât de ANPM cât și de toate APM-urile județene. Astfel, vor putea accesa informațiile de care au nevoie pentru elaborarea propriilor rapoarte sau pentru difuzarea în continuare a acestora către utilizatori

agreați cum ar fi de ex. GNM, CJ, DSP, DSV sau primăria din localitatea unde se constată depășiri. La cerere Dispeceratul poate redirecționa informațiile și către alte instituții.

b) Datele depășesc valorile de avertizare, dar nu depășesc valorile limită (situația de avertizare)

În acest moment, legislația existentă în țara noastră nu prevede nicio obligație privind atenționarea/avertizarea populației în cazul depășirii valorilor limită/valorilor țintă și nici nu există referiri privind nivelul de la care aceste valori produc efecte nocive asupra populației pe termen scurt. Deoarece considerăm că avertizarea populației în cazul existenței riscului de afectare a sănătății umane sau de producere a unui disconfort populației este importantă, propunem și analiza oportunității introducerii, într-o dezvoltare ulterioară a unei funcțiuni pentru avertizarea populației privind calitatea aerului.

Valorile de avertizare sunt stabilite pe baza indicilor de calitate ai aerului, ca fiind valorile concentrațiilor de poluanți care marchează pragul de trecere de la indicele "acceptabil", pentru care nu există riscuri pe termen scurt pentru sănătatea populației la indicele "moderat" pentru care grupele sensibile ale populației pot fi afectate și trebuie să se ia măsuri de prevenire. O discuție mai largă privind valorile și mesajele de avertizare a fost realizată în capitolul 5 din Livrabilul 2.

Aceste depășiri ale valorilor de avertizare vor fi anunțate de autoritățile responsabile prin mesaje preformulate în funcție de gravitatea situației conform anexei.

Operatorul APM va fi primul care va sesiza riscul pe care calitatea aerului îl are asupra sănătății populației în general și a sănătății populației sensibile în special.

După verificarea suplimentară a datelor privind calitatea aerului din baza de date calitateaer.ro, ANPM va lua la cunoștință de depășirea valorilor de avertizare de la una sau mai multe stații, va identifica zonele afectate și în funcție de gravitatea situației în fiecare zonă, va decide emiterea de mesaje de avertizare și va deschide în aplicația Dispecerat MMAP un caz (tichet) pentru inițierea mesajului. Deci în acest context ANPM este instituția responsabilă cu deschiderea și închiderea cazului (tichet) în Aplicația Dispecerat.

ANPM va transmite aplicației informații legate de indicii de calitate a aerului stabiliți și stațiile cărora le-au fost atribuiți și informații legate de zona afectată ținând seama de tipul stației automate de monitorizare a calității aerului și de aria de reprezentativitate a acesteia. Pentru fiecare zonă identificată se va emite un mesaj tip în funcție de gravitatea situației și populația căreia i se adresează. La deschiderea cazului în Aplicația Dispecerat operatorii APM și ANPM vor urmări ca la elaborarea Buletinului zilnic de informare a publicului să fie incluse și mesajele de avertizare corespunzătoare.

Dispeceratul MMAP, prin intermediul Aplicației Dispecerat, va transmite mesajul către instituțiile interesate prestabilite pe baza unor convenții/protocoale interinstituționale. Acestea pot fi: primăriile pe teritoriul cărora există zone afectate, Instituția Prefectului, instituțiile descentralizate ale autorităților pentru sănătate, silvicultură, agricultură, Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate (ANANP).

După transmiterea mesajului către instituțiile interesate, aplicația va atenționa ANPM că mesajul a fost transmis. În acest moment ANPM va închide evenimentul.

Informațiile vor rămâne în baza de date/informații a aplicației de unde vor putea fi accesate de cei interesați. Într-o etapă viitoare, mesajele pot fi completate cu prognoze privind calitatea aerului, elaborate de Centrul de Evaluare a Calității Aerului (CECA) pe baza prognozelor meteorologice furnizate de ANM tot prin intermediul aplicației.

c) Datele depășesc valorile limită dar nu există riscul depășirii pragurilor de alertă (situația de alertă)

Dacă datele nu se încadrează în Valori Limită (VL) se va trece la identificarea cauzei (factorului perturbator) care a generat depășirile înregistrate. Dacă factorul perturbator poate fi identificat datele rămân în baza de date marcate cu un comentariu privind cauza care a generat depășirile.

Dacă factorul perturbator nu poate fi identificat, se consideră că există un episod de poluare. În acest caz, APM deschide în regim de urgență, (în maximum 2 ore) un caz (tichet) în portalul informatic al Dispeceratului MMAP și urmărește confirmarea primirii informării de către dispeceratul MMAP. La deschiderea cazului operatorul APM va trebui să introducă cel puțin următoarele informații: APM-ul care transmite informațiile, numele persoanei care transmite, stația de monitorizare unde s-au constatat depășiri, poluantul/poluanții pentru care s-au constatat depășiri, ziua și ora la care au început să fie înregistrate valori mai mari decât VL, posibilele surse de emisii și, în măsura în care există și sunt relevante, date privind factorii meteorologici locali. În cazul în care primirea informării nu este confirmată în cel mult 15/30 minute de la anunț, operatorul APM va contacta telefonic Dispeceratul MMAP pentru a se asigura de primirea mesajului.

Aplicația va selecta automat în funcție de natura, amploarea și sursa poluării acele instituții care au atribuții în rezolvarea respectivului caz de poluare accidentală și le va notifica prin SMS sau e-mail, transmițând informațiile furnizate de reprezentantul APM prin raportul inițial. Aplicația va anunța membrii CMSU al MMAP și, în funcție de tipul poluării, membrii grupului de suport tehnic cu expertiză în domeniu. După caz și în măsura în care nu fac parte din CMSU, aplicația va transmite informații privind poluarea constatată către autoritățile subordonate (ANM, ANPM, GNM-CG, GNM-CJ, ARBDD, ANANP, Regia Națională a Pădurilor Romsilva (RNP Romsilva), Administrația Națională "Apele Române" (ANAR), către direcțiile tehnice cu atribuții privind calitatea aerului din MMAP și ANPM, Direcția de comunicare din cadrul MMAP.

Totodată aplicația va sesiza Comitetul local/județean pentru situații de urgență, Instituția prefectului și orice altă instituție care poate interveni la nivel local pentru diminuarea poluării accidentale (IGSU, IJSU, Poliția Română, DSP, Direcțiile județene pentru agricultură, operatori economici, etc.). Dacă pe lângă instituțiile setate automat să fie anunțate este necesară și prezența altor instituții sau persoane, acestea pot fi adăugate manual de către un dispecer din cadrul Dispeceratului MMAP.

După deschiderea cazului de către APM, aplicația Dispecerat sau, dacă procesul nu este automat, dispecerul de serviciu din Dispeceratul MMAP va informa ofițerul de serviciu al GNM-CJ care va iniția investigarea situației și va dispune, după caz, deplasarea în teren și identificarea posibilelor cauze ale depășirii valorilor limită privind calitatea aerului.

În maximum 6 ore de la identificarea evenimentului de poluare APM și GNM-CJ vor transmite către Aplicația Dispecerat MMAP informațiile suplimentare necesare pentru caracterizarea evenimentului. Acest prim raport privind evenimentul va conține: date despre localizarea exactă a poluării, datele privind caracteristicile factorilor de mediu disponibile anterior evenimentului de poluare, ca date de referință, cauza producerii evenimentului de poluare, modul de manifestare a fenomenului, rezultatul măsurărilor, acțiunile întreprinse de poluator/autorități pentru limitarea și înlăturarea efectelor poluării, tendința evenimentului de poluare. Raportarea se face prin înscrierea acestor informații în aplicație. Aplicația va permite persoanei care transmite informații să vizualizeze dacă acestea au fost primite și însușite de Dispeceratul MMAP. În cazul în care nu există confirmarea recepționării mesajului, emitentul va contacta Dispeceratul MMAP telefonic și se vor lua măsurile necesare pentru activarea sistemului automat generat de aplicație.

Totodată, ANM va transmite un comunicat privind evoluția parametrilor meteorologici în zona de producere a evenimentului și îl va transmite către Dispecerat MMAP. Raportul informativ al ANM va fi încărcat în aplicație și pus la dispoziția instituțiilor și persoanelor implicate în managementul și gestionarea evenimentului. În cazul în care nu este certificată primirea raportului din teren sau a comunicatului emis de ANM, acestea vor fi transmise Dispeceratului MMAP prin SMS sau e-mail. De asemenea, APM, ANPM sau oricare dintre instituțiile sau persoanele participante la gestionarea situației de urgență care dețin informații care pot fi utile în limitarea și înlăturarea efectelor poluării le pot adăuga în aplicație pentru a putea fi folosite în cursul intervenției operative.

În cazul în care instituțiile responsabile, GNM-CJ, APM și respectiv ANM, nu transmit în termen de 6 ore rapoartele/comunicatele prevăzute de procedură, aplicația va atenționa Dispeceratul MMAP care va contacta telefonic persoana responsabilă și va solicita actualizarea informațiilor.

GNM-CJ și APM precum și, după caz, alte structuri din subordinea MMAP participante la eveniment (ARBDD, ANAR, RNP Romsilva) vor monitoriza permanent atât implementarea măsurilor propuse în vederea diminuării efectelor produse de poluarea accidentală cât și evenimentul în ansamblu până la închiderea acestuia. În funcție de situație, ANM va actualiza comunicatul privind evoluția parametrilor meteorologici în zona de producere a evenimentului și-l va retransmite către Dispecerat MMAP.

Instituțiile implicate vor transmite cu o periodicitate de 24 de ore informații actualizate despre evenimentul de poluare, pe domeniul propriu de acțiune. După limitarea emisiilor de poluanți care au condus la deteriorarea calității aerului și înlăturarea efectelor poluării, instituția cu rol operativ, în intervenția privind îndepărtarea poluării va transmite prin aplicația Dispecerat informația privind finalizarea acțiunilor de răspuns în cazul evenimentului produs. Informația va

fi accesibilă tuturor persoanelor și instituțiilor care au fost implicate în gestionarea evenimentului.

După finalizarea acțiunilor de înlăturare a efectelor poluării, Aplicația Dispecerat MMAP va primi în maximum 3 zile câte un raport informativ final de la APM și de la GNM-CJ care vor conține informații despre: localizarea și descrierea evenimentului produs, modul în care a fost afectată calitatea aerului, date de identificare a poluatorului, măsurile adoptate pentru înlăturarea efectelor poluării, inclusiv măsuri propuse pentru prevenirea producerii în viitor a unor evenimente similare. Rapoartele finale vor fi încărcate în aplicație și dacă se dorește pot fi transmise și în format pdf sau prin e-mail.

Aplicația va sesiza dispeceratul MMAP în situația în care nu primește rapoartele finale în termenul prevăzut, iar dispecerul de serviciu va atenționa instituția restantă să completeze materialele necesare pentru închiderea cazului.

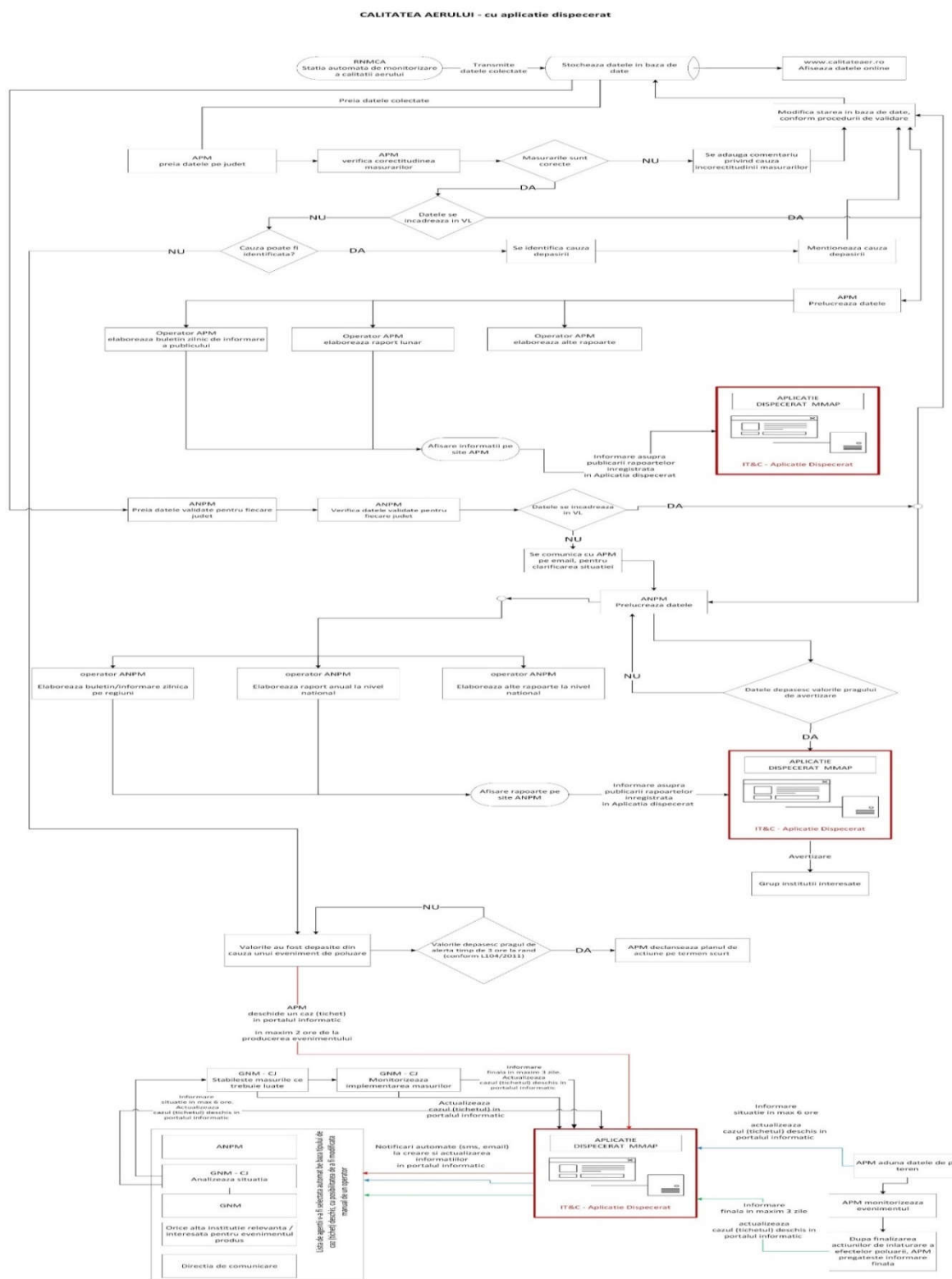
După primirea rapoartelor finale Dispeceratul MMAP le va transmite cu ajutorul aplicației tuturor instituțiilor și persoanelor implicate în gestionarea evenimentului. După primirea de la Dispeceratul MMAP a rezoluției privind finalizarea evenimentului, APM-ul care a deschis cazul în Aplicația Dispecerat MMAP va efectua operațiile necesare pentru închiderea cazului.

În cazul în care în urma investigațiilor inițiale ale reprezentantului GNM-CJ nu se confirmă existența unor evenimente de poluare iar depășirea valorilor limită este produsă de emisii difuze din surse liniare sau de suprafață (de ex. de trafic sau încălzire rezidențială) în condiții meteorologice nefavorabile dispersiei, Aplicația Dispecerat va anunța autoritățile administrației publice locale, ANPM și APM județean pentru a lua măsurile necesare limitării generării de emisii în zonele afectate și avertizării populației. În acest caz se va proceda conform situației prezentate la pct. b, prin emiterea și afișarea pe site-urile ANPM și APM a mesajelor de avertizare corespunzătoare. APM va monitoriza în continuare situația și va închide cazul în momentul în care valorile parametrilor de calitate a aerului înregistrați de stația de monitorizare revin la valorile normale.

d) Există riscul depășirii pragurilor de alertă;

Legislația în domeniu prevede valori ale concentrațiilor de poluanți care dacă sunt depășite reprezintă un risc pentru sănătatea umană chiar și la o expunere de scurtă durată și pentru care trebuie luate măsuri imediate și inițiate planuri de acțiune pe termen scurt. Aceste valori, numite praguri de alertă sunt stabilite pentru poluanții SO₂, NO₂ și O₃.

În cazul în care datele furnizate de stațiile automate de monitorizare a calității aerului depășesc 3 ore consecutiv 90% din valoarea pragului de alertă atunci APM va declanșa planul de acțiune pe termen scurt. În acest caz avem un eveniment de poluare foarte grav, iar APM are obligația de a decide un caz (tichet). Metodologia de elaborare și condițiile de aplicare ale planurilor de acțiune pe termen scurt sunt stabilite prin HG 257/2015 privind aprobarea Metodologiei de elaborare a planurilor de calitate a aerului, a planurilor de acțiune pe termen scurt și a planurilor de menținere a calității aerului, iar modul de acțiune în aceste situații, având în vedere complexitatea acțiunilor derulate și varietatea instituțiilor implicate, vor face obiectul unui alt studiu.

3.3.7 RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE

În cadrul fluxului informațional prezentat se vor genera și transmite rapoarte și informații. Pentru uniformizarea și standardizarea acestora se prezintă în continuare responsabilitățile, termenele și conținutul acestora în cadrul gestionării situațiilor privind calitatea aerului.

Tabel 1 Sintetizarea transmiterii de informații privind calitatea aerului

Nr. Crt.	Instituția care informează Dispeceratul MMAP	Situația existentă	Timp de raportare	Conținutul raportării	Demnitari/Instituții informate de Dispeceratul MMAP	Tipul informației
1	APM, ANPM	normală	zilnic	Buletin zilnic de informare a publicului	La solicitare/pe baza de convenții interinstituționale	pdf
2	APM, ANPM	normală	lunar	Raport lunar de informare a publicului	La solicitare/pe baza de convenții interinstituționale	pdf
3	APM, ANPM	normală	aleator	Alte rapoarte	La solicitare/pe baza de convenții interinstituționale	pdf
4	ANPM	avertizare	De câte ori sunt depășite valorile de avertizare, dar nu sunt depășite valorile limită	Buletin zilnic de informare a publicului și mesaj de avertizare	Autorități ale administrației publice locale: - DSP - Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (DSVSA) -Primării	pdf
5	APM	alarmare	După constatarea în maxim 2 ore	Raportul informativ va cuprinde: - APM-ul care transmite informațiile -locul unde s-a înregistrat depășirea (Stația de monitorizare) - ziua și ora la care au început să fie înregistrate valori mai mari decât VL, -poluantul pentru care s-a depășit valoarea limită -perioada în care au fost înregistrate depășiri ale VL	1.Comitetul ministerial pentru situații de urgență 2.Comitetul local/județean pentru situații de urgență Instituții: 3. Alte instituții cu responsabilități conform deciziei CMSU	Aplicație/ SMS

				-tipul și natura evenimentului; -posibile surse de emisii (cauze naturale sau poluatorul posibil implicat; -numele și funcția persoanei care raportează.		
6	APM,	Informare	În maxim 6 ore de la producerea evenimentului	Raportul informativ va cuprinde: -date anterioare deprecierii calității aerului ca date de referință; -cauza înrăutățirii parametrilor de calitate a aerului -date actualizate privind parametrii de calitate a aerului -tendința indicatorilor monitorizați.	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în max. 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ SMS sau e-mail
7	GNM CJ	Informare (după caz)	În maxim 6 ore de la producerea evenimentului	Raportul de informare din care rezultă că nu se confirmă existența unor evenimente de poluare accidentală iar depășirea valorilor limită este produsă de acumularea emisiilor ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile	1.Comitetul ministerial pentru situații de urgență 2.Comitetul local/județean pentru situații de urgență Instituții: 3. Alte instituții cu responsabilități conform deciziei CMSU	
8	GNM CJ	Informare (după caz)	În maxim 6 ore de la producerea evenimentului	Raportul informativ va cuprinde: -date despre localizarea exactă a sursei de poluare; -cauza producerii evenimentului de poluare; -modul de manifestare a fenomenului; -acțiunile întreprinse de poluator/autorități pentru limitarea și înlăturarea efectelor -tendința de evoluție a evenimentului	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în max. 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ SMS sau e-mail
9	ANM	informare – comunicat meteorologic	În max. 6 ore de la producerea	Comunicat privind situația meteorologică locală și tendința de evoluție	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis	Aplicație/ SMS sau e-mail

			evenimen tului		în max. 2 ore de la producerea evenimentului	
10	Alte instituții care dețin informații de interes	informare	În max. 6 ore de la producer ea evenimen -tului	Informații suplimentare utile în realizarea intervenției	Pot fi vizualizate de toate persoanele/ instituțiile informate prin raportul inițial emis în max. 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ SMS sau e-mail
11	APM, GNM CJ ANM	informare	La fiecare 24 ore	- informații noi legate de evenimentul de poluare	Pot fi vizualizate de toate persoanele/ instituțiile informate prin raportul inițial emis în max. 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație sau SMS
12	APM, GNM CJ	informare	În maxim 3 zile de la finalizarea acțiunilor de înlăturare a efectelor poluării	Raportul final va cuprinde: -informații privind finalizarea intervenției (data și ora la care a fost reinstaurată starea de normalitate -localizarea și descrierea evenimentului produs; -modul în care a fost afectată calitatea aerului; -date de identificare a poluatorului; -măsurile adoptate pentru înlăturarea efectelor poluării; -măsuri propuse pentru prevenirea producerii în viitor a unor evenimente similare.	1.Comitetul ministerial pentru situații de urgență 2.Comitetul local/județean pentru situații de urgență Instituții: 3. Alte instituții cu responsabilități conform deciziei CMSU	Aplicație /pdf sau e-mail

3.4 RADIOACTIVITATE

3.4.1 CADRU NORMATIV GENERAL PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - RADIOACTIVITATE

Cadrul legislativ național cu privire la radioactivitate este complex, incluzând **Strategia Națională de securitate și siguranță nucleară**, care stabilește cadrul instituțional pentru îndeplinirea obiectivelor strategice prevăzute în Strategie, menționând, alături de principalii actori instituționali, CNCAN, Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive (ANDR), MAI, ME, MApN și Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor cu instituțiile din subordinea sau sub autoritatea acestuia, respectiv ANPM, ANM.

Legea-cadru privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare nr. 111/1996, stabilește condițiile privind reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare desfășurate în scopuri exclusiv pașnice și a altor activități care conduc la expunerea la radiații ionizante, astfel încât să se îndeplinească cerințele de securitate nucleară, de securitate radiologică, de protecție împotriva radiațiilor ionizante a personalului expus profesional, a pacientului, a mediului, a populației și a proprietății, cu riscuri minime, în conformitate cu reglementările și cu respectarea obligațiilor ce decurg din convențiile și acordurile internaționale la care România este parte, precum și cu privire la toate situațiile de expunere la radiații ionizante planificate, existente sau de urgență, așa cum reiese din cuprinsul art.1. Același articol stabilește autoritatea competentă în domeniu, respectiv CNCAN, ca fiind organul de specialitate al administrației publice centrale cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului prin Secretariatul General al Guvernului.

Prin raportare la obiectul studiului de față, reținem dintre atribuțiile principale stabilite în sarcina CNCAN, următoarele (articolul 35):

- aprobă, în procesul de autorizare și pe toată durata perioadei de funcționare, planurile de răspuns la urgență radiologică și nucleară ale titularului de autorizatie – lit.c);
- colaborează cu autoritatea centrală pentru protecția mediului și controlează desfășurarea activităților rețelei de supraveghere a radioactivității mediului - lit. d);
- cooperează cu alte organisme care au, potrivit legii, atribuții în domeniul funcționării în condiții de siguranță a instalațiilor nucleare și radiologice, în corelație cu cerințele de protecție a mediului și a populației - lit. j);
- asigură informarea publicului asupra aspectelor aflate în competența CNCAN – lit.k)
- asigură furnizarea informațiilor din domeniul său de competență necesare pentru informarea populației susceptibile de a fi afectată, respectiv informarea imediată a populației efectiv afectate, cu privire la detaliile urgenței, la măsurile care trebuie luate, după caz, în cadrul SNMSU prevăzut de lege, în cazul unei urgențe radiologice sau nucleare – lit. k1);
- constituie punct național de contact pentru controlul reglementat al protecției împotriva radiațiilor ionizante, securității nucleare și radiologice, gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, garanțiilor nucleare, protecției fizice a materialelor, instalațiilor nucleare și radiologice, prevenirii și combaterii traficului ilicit de materiale nucleare și radioactive, precum și al urgențelor radiologice și/sau nucleare – lit. m).

Detalierea atribuțiilor CNCAN este realizată în HG nr. 729/2018 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, care stabilește la art. 6 și respectiv 7 constituirea prin ordin al președintelui CNCAN a Comitetul pentru situații de urgență și reorganizarea COSU existent și înființarea Centrul Operativ pentru Situații de Urgență și Continuitatea Guvernării pe perioada crizelor, cu atribuții și funcții de sprijin complexe în prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență.

Gestionarea situațiilor de urgență nucleară sau radiologică se realizează în baza Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic

aprobat prin ordinul comun al ministrului afacerilor interne și al președintelui CNCAN nr. 61/113/2018.

Regulamentul stabilește cerințele pentru asigurarea managementului tipurilor de risc:

- accidente, avarii, explozii, incendii sau alte evenimente în activitățile nucleare sau radiologice pentru care, autoritatea responsabilă cu rol principal este CNCAN, iar autorități responsabile cu rol secundar sunt desemnate MAI, MEc, MS, MAPN.
- norme prin care reglementează activitățile nucleare și radiologice. Dintre acestea relevante pentru activitatea privind gestionarea situațiilor de urgență sunt:
 - o Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne și al președintelui CNCAN nr. 61/113/2018
 - o Normele privind prevenirea, pregătirea și răspunsul în caz de situații de urgență pentru categoria de pregătire pentru urgența I, categoria de pregătire pentru urgența II și categoria de pregătire pentru urgența III, aprobate prin Ordinul CNCAN nr. 146/2018
 - o Normele privind prevenirea, pregătirea și răspunsul în caz de situații de urgență pentru categoria de pregătire pentru urgența IV și categoria de pregătire pentru urgența VI, aprobate prin Ordinul CNCAN nr. 147/2018.

Deși Regulamentul nr. 61/113/2018 nu menționează autoritățile pentru protecția mediului ca având un rol principal sau secundar în gestionarea situațiilor de urgență privind tipurile de risc nuclear sau radiologic, printre atribuțiile specifice aflate în sarcina autorității publice centrale pentru protecția mediului – în speță Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, inclusiv prin instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, după caz, se regăsesc:

- îndeplinește obligațiile privind supravegherea radioactivității prin intermediul ANPM, în acest sens organizează, potrivit legii, Rețeaua Națională de Supraveghere a Radioactivității Mediului pe teritoriul României, adoptând OM nr. 1978/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Rețelei Naționale de Supraveghere a Radioactivității Mediului (RNSRM), rețea care face parte din sistemul integrat de supraveghere a poluării mediului pe teritoriul României, aflată în subordinea MMAP și în coordonarea ANPM și administrat de către agențiile teritoriale de protecție a mediului;
- asigură fluxul informațional necesar sistemului integrat de monitorizare a parametrilor mediului;
- acordurile și autorizațiile de mediu, prevăzute de lege, se vor emite de către autoritatea centrală pentru protecția mediului, pe baza criteriilor de autorizare și de control prevăzute de lege, completate cu criteriile de autorizare și de control specifice, cu consultarea CNCAN și a MS, referitor la supravegherea și raportarea evacuărilor de efluenți radioactivi în mediu, precum și a contaminării radioactive a factorilor de mediu;
- acordul de mediu, este condiție prealabilă pentru eliberarea de către Comisie a autorizației de amplasare. Autorizația de mediu se va elibera după obținerea de la CNCAN a autorizației de funcționare de probă, respectiv după eliberarea autorizației de funcționare, pentru

situațiile când Comisia eliberează autorizația de funcționare fără ca în prealabil să fi eliberat o autorizație de funcționare de probă;

- autoritatea centrală pentru protecția mediului informează, ori de câte ori este necesar, CNCAN și MAI asupra celor constatate în activitatea de supraveghere exercitată și colaborează cu acestea în vederea stabilirii măsurilor necesare;
- CNCAN, în colaborare cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și alte autorități competente în domeniu, elaborează strategia de identificare a amplasamentelor contaminate, aprobată prin hotărâre a Guvernului;
- RNSRM cuprinde Laboratorul Național de Referință pentru Radioactivitatea Mediului (LRM)- din cadrul ANPM, 37 de Stații de Supraveghere a Radioactivității Mediului (SSRM) și 86 de stații automate de monitorizare a debitului dozei gama din aer.

Ordinul nr. 1978/2010 aprobă, între altele: Structura organizatorică și de coordonare, fluxul de date și procedura de notificare (Secțiunea 1), Programele de supraveghere a radioactivității mediului, cu programul de lucru inclus (Secțiunea 2), respectiv Procedura generală pentru situațiile de urgență (Secțiunea 3).

3.4.2 DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI

Legea-cadru nr. 111/1996 definește **situațiile de urgență și urgență nucleară sau radiologică**, înscriind dimensiunea aplicării prevederilor acestei legi, după cum urmează:- *urgența* – reprezintă ” o situație sau un eveniment excepțional care necesită o intervenție rapidă, pentru a limita consecințele negative grave sau riscul de apariție a acestora asupra sănătății și a securității ființelor umane, asupra calității vieții, a proprietății sau a mediului înconjurător sau orice risc care ar putea genera asemenea consecințe negative grave; termenul se referă atât la urgențe nucleare și radiologice, cât și la urgențe convenționale precum incendii, eliberări de substanțe chimice periculoase, furtuni sau seisme; se referă inclusiv la situațiile în care acțiunile prompte garantează limitarea efectelor unui risc;

- *urgența nucleară sau radiologică* privește ”o situație de urgență în care există sau poate exista un pericol cauzat de: a)energia emisă în urma reacției de fisiune nucleară sau ca urmare a dezintegrării produșilor de fisiune; sau b)expunerea la radiații ionizante”.

3.4.3 FACTORI DE RISC – RADIOACTIVITATE

Înregistrarea unui nivel ridicat al radioactivității se poate produce din cauze naturale (de ex. prezența unui nor radioactiv) sau ca urmare a unor activități umane în care sunt implicate materiale radioactive (accident nuclear, ape radioactive din spitalele de oncologie, situații radiologie, etc).

Contaminarea radioactivă este un eveniment care poate avea implicații grave asupra sănătății populației și de aceea se acordă o atenție deosebită managementului tipurilor de risc specifice acestui domeniu.

HG nr. 557/2016 identifică în domeniul nuclear și radiologic două tipuri de riscuri, respectiv riscul de accidente avarii, explozii, incendii sau alte evenimente în activitățile nucleare și radiologice și riscul radiologic, stabilind ca autoritate responsabilă cu rol principal în ambele situații CNCAN (Anexa 1 pct. 14).

În aceste condiții trebuie avute în vedere atât prevenirea, pregătirea și răspunsul la astfel de evenimente, investigarea/evaluarea post-evenimente dar și refacerea/reabilitarea zonelor afectate în orice situație de urgență nucleară sau radiologică, survenită pe teritoriul sau în afara teritoriului României, cauzată de activități autorizate sau neautorizate ce utilizează surse de radiații.

Optimizarea fluxului de răspuns în cazul situațiilor de urgență, își propune conștientizarea autorităților locale, județene și naționale precum și a titularului de autorizație, asupra faptului că trebuie să existe mecanismele necesare implementării măsurilor de protecție în cazul situațiilor de urgență în vederea diminuării consecințelor, salvării de vieți omenești, protejării populației, proprietății și mediului înconjurător.

3.4.4 ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR PRIVIND RADIOACTIVITATEA

În ceea ce privește tipurile de risc menționate anterior pe lângă CNCAN, autoritate cu rol principal, mai sunt desemnate ca autorități responsabile cu rol secundar: MAI, MEc, și MS pentru riscul de accidente avarii, explozii, incendii sau alte evenimente în activitățile nucleare, iar în situațiile privind riscul radiologic, autoritățile responsabile cu rol secundar desemnate sunt MAI, MApN și MS.

MMAp este menționat ca participant în activitățile de prevenire, răspuns, refacere/reabilitare (investigare și evaluare și restabilirea stării de normalitate) având însă doar funcții de sprijin.

În calitate sa de autoritate responsabilă cu rol principal în gestionarea situațiilor de urgență nucleară sau radiologică și în baza art. 8 alin (1) al HG 557/2016, CNCAN a elaborat în colaborare cu MAI, Regulamentul din 13 iunie 2018 privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic, aprobat prin ordinul comun al ministrului afacerilor interne și al președintelui CNCAN nr. 61/113/2018.

Regulamentul stabilește cerințele pentru asigurarea managementului și gestionarea tipurilor de risc nuclear sau radiologic, precizând atribuțiile și responsabilitățile autorităților cu rol principal, cu rol secundar și cu funcții de sprijin, evidențiind și rolul titularului de autorizație în gestionarea unei situații de urgență de acest tip.

Referitor la autoritățile cu funcții de sprijin, cum este cazul MMAp, Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic precizează la art. 17 alin (1) că " Autoritățile publice ce îndeplinesc funcții de sprijin, pentru situațiile de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic, trebuie să stabilească o organizație de răspuns la urgență pe baza conceptului Sistemului de comandă și control".

Aceasta presupune ca organizația de răspuns la urgență înființată în cadrul MMAp să poată asigura componente pentru planificare, operații, logistică și financiar/administrative și să dispună

de spații special destinate și întreținute corespunzător precum și de personal suficient, cu competențe decizionale în domeniile relevante. Dintre domeniile relevante se evidențiază ca făcând parte din sfera de activitate a MMAP efectuarea de măsurători, colectare de eșantioane din mediul înconjurător și analiza datelor obținute.

Organizația de răspuns la urgență care funcționează în MMAP trebuie să respecte principiile de bază ale sistemului de comandă și control, respectiv:

- terminologie comună, care asigură standardizarea termenilor utilizați de către toți participanții la răspuns;
- flexibilitate care oferă posibilitatea de a se adapta la toate tipurile de evenimente, în orice moment;
- integrarea sistemului de comunicații;
- asigurarea controlului comenzilor, cu linii clare de raportare și ierarhii între diferitele structuri și persoane cu un singur comandant, în orice moment;
- asigurarea resurselor materiale adecvate furnizării unui răspuns eficient;
- gestionare optimă a resurselor.

Analizând criteriile pe care trebuie să le îndeplinească Organizațiile de răspuns la urgență în situațiile de risc nuclear sau radiologic se constată că structurile sistemului de gestionare a situațiilor de urgență care funcționează deja în cadrul MMAP, respectiv CMSU și COSU, corespund acestor cerințe și pot fi considerate ca reprezentând Organizația de răspuns la urgență în situațiile de risc nuclear sau radiologic a MMAP.

Pentru a putea fi considerate și din punct de vedere formal ca fiind organizații de răspuns la urgență în situațiile de risc nuclear sau radiologic, în actele normative de organizare și funcționare ale structurilor sistemului de urgență funcționale în MMAP (CMSU-MMAP și COSU-MMAP), trebuie incluse prevederi privind extinderea obiectului de activitate astfel încât să cuprindă și domeniul situațiilor de urgență generate de risc nuclear sau radiologic și menționarea domeniului nuclear/radiologic în activitățile generale ale CMSU și COSU.

Din punctul de vedere al gestionării situațiilor de urgență produse de riscuri nucleare sau radiologice, actualul proiect urmărește eficientizarea activităților structurilor pentru situații de urgență care funcționează în MMAP, în principal prin :

- flexibilitatea sistemului astfel încât să poată acționa în orice moment, adecvat și eficient, în situații de risc nuclear sau radiologic;
- optimizarea și integrarea sistemului de comunicații cu sistemul național de comunicații în situații de urgență;
- optimizarea fluxului informațional, cu linii clare de raportare și ierarhii bine stabilite între diferitele structuri și persoane.

3.4.5 ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - RADIOACTIVITATE

În calitate de autorități responsabile pentru coordonarea, reglementarea și implementarea în domeniul protecției mediului, în conformitate cu OUG 195/2005 privind protecția mediului, MMAP și structurile din subordine au următoarele atribuții cu privire la activități din domeniul nuclear sau radiologic:

- organizează monitorizarea radioactivității mediului pe întregul teritoriul țării;
- supraveghează, controlează și dispune luarea măsurilor ce se impun în domeniul activităților nucleare, pentru respectarea prevederilor legale privind protecția mediului;
- colaborează cu organele competente în apărarea împotriva dezastrelor, protecția sănătății populației și a mediului.

Din punctul de vedere al răspunsului la situații de urgență generate de risc nuclear sau radiologic, MMAP face parte dintre autoritățile cu funcții de sprijin, reglementările în domeniu menționând printre atribuțiile specifice domeniului său de activitate:

- punerea în aplicare a acțiunilor de protecție pentru populație, mediu și proprietate;
- instituirea, dezvoltarea și menținerea capabilității de răspuns;
- punerea în aplicare a acțiunilor de protecție și a altor acțiuni de răspuns, în conformitate cu Planul național de răspuns la situații de urgență nucleară sau radiologică;
- participarea la exercițiile și activitățile de pregătire pentru a verifica măsura în care capacitățile proprii de răspuns sunt operaționale, relevante, interoperabile și actualizate;
- furnizarea informațiilor relevante în timpul situațiilor de urgență către CNCAN și MAI pentru a fi comunicate publicului.

Coroborând cele două roluri ale autorităților pentru protecția mediului se pot identifica atribuțiile MMAP și ale autorităților din subordine sau aflate sub autoritatea sa privind modul de gestionare a situațiilor de urgență produse de risc nuclear sau radiologic, pe domenii de acțiune.

3.4.5.1 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE REGLEMENTARE-RADIOACTIVITATE

1. MMAP este autoritatea responsabilă pentru:

- emiterea de acte de reglementare privind organizarea sistemului de monitorizare a radioactivității mediului;
- elaborarea și aprobarea normelor și reglementărilor privind monitorizarea radioactivității mediului;
- elaborarea proiectelor de acte normative pentru reglementarea din punctul de vedere al protecției mediului a activităților din domeniul nuclear.

2. ANPM are atribuții privind:

- elaborarea de proceduri și instrucțiuni de operare privind controlul și măsurarea radioactivității mediului în situații normale (de rutină) și în situații de urgență.

*3.4.5.2 ATRIBUȚII AUTORITĂȚII / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE
FUNȚIEI DE: PREVENIRE- RADIOACTIVITATE*

1. MMAP are următoarele atribuții:

- asigură funcționarea CMSU și a COSU cu activitate permanentă;
- asigură legătura permanentă cu CNSSU, Centrul Național de Coordonare și Conducere al Operațiunii (CNCCI)/ Centrul Operativ pentru Situații de Urgență și Continuarea Guvernării, Centrul pentru Accident Nuclear și Urgențe Radiologice (CANUR) și SNUAU 112
- crează condițiile pentru menținerea și dezvoltarea capabilităților de răspuns în situații de risc nuclear sau radiologic
- organizează exerciții în situații de urgență nucleară sau radiologică, pentru pregătirea personalului și verificarea capacității de răspuns

2. ANPM instituție aflată în subordinea MMAP:

- asigură funcționarea LRM-ANPM
- asigură prin LRM-ANPM coordonare, îndrumare științifică, metodologică, asistență tehnică și instruire laboratoarelor agențiilor pentru protecția mediului;
- verifică datele furnizate de laboratoarele APM și SSRM teritoriale și transmite COSU-MMAP informații cu privire la radioactivitatea mediului în situații normale (de rutină) și în situații de urgență;
- transmite instituțiilor responsabile naționale (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență – Centrul pentru Accidente Nucleare și Urgențe Radiologice (IGSU-CANUR), CNCAN, MAPN) și internaționale (UE – platforma EURDEP - European Radiological Data Exchange Platform), rapoarte cu privire la radioactivitatea factorilor de mediu în situații normale (de rutină) și în situații de urgență;
- informează populația cu privire la radioactivitatea mediului;
- asigură personal calificat și în număr corespunzător pentru desfășurarea activității LRM și realizarea programului de lucru;
- derulează exerciții de intercomparare a laboratoarelor din cadrul RNSRM;
- participă, potrivit legii, la procesul de elaborare și aprobare a planurilor de intervenție în caz de urgență în afara amplasamentului instalațiilor nucleare; elaborează planurile proprii de intervenție;
- organizează și derulează exerciții de simulare a unei urgențe radiologice la nivelul RNSRM;
- asigură instruirea și testarea periodică a personalului RNSRM.

3. APM, instituții teritoriale aflate în subordinea ANPM:
 - desfășoară activități de monitorizare a radioactivității mediului la nivel teritorial cu ajutorul SSRM din RNSRM conform programului stabilit și transmite datele obținute LRM-ANPM în situații normale (de rutină) și în situații de urgență;
 - înștiințează LRM-ANPM, în cazul apariției riscului de depășire a limitelor de atenționare/avertizare/alarmare;
 - asigură resursele materiale și umane necesare efectuării de măsurări ale radioactivității mediului în program de lucru extins (11 ore/zi, 7 zile/săptămână) sau permanent (24/7);
 - asigură păstrarea în stare de funcționare a SSRM, a echipamentelor de măsurare și a standardelor utilizate pentru determinarea radioactivității mediului.
4. ANM, instituție aflată sub autoritatea MMAP:
 - Realizează diagnoze și prognoze meteorologice și transmite periodic către COSU-MMAP buletine de informare privind starea vremii și prognoza evoluției acesteia la nivel național și pe regiuni.

3.4.5.3. ATRIBUȚII AUTORITĂȚII / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNȚIEI DE: RĂSPUNS (MĂSURI DE SPRIJIN) – RADIOACTIVITATE

În situațiile de risc nuclear sau radiologic, MMAP și instituțiile din subordine sau aflate sub autoritatea sa nu au rol de coordonare operațională, executând doar activități de sprijin prin colectare de eșantioane din mediul înconjurător, efectuarea de măsurători insitu sau în laboratoarele proprii și transmiterea rezultatelor determinărilor.

1. MMAP, prin structurile de urgență CMSU și COSU desfășoară următoarele activități ca autoritate cu rol de sprijin în gestionarea situației de urgență:

a) CMSU–MMAP:

- la cunoștință despre situația constatată și în funcție de tipul și gravitatea acesteia decide informarea CNCCI și a autorităților cu rol principal în gestionarea situațiilor de risc nuclear sau radiologic (IGSU- CNCCI/CANUR, CNCAN, MEc, MS, MAPN);
- Decide introducerea/încetarea stării de prealarmare/alarmare în RNSRM;
- Analizează și dispune aplicarea măsurilor din planurile de răspuns la urgență nucleară sau radiologică și a dispozițiilor CNCCI;
- Aprobă comunicatele de informare a populației cu privire la modificarea radioactivității mediului;

b) COSU-MMAP:

- asigură fluxul informațional prezentat la cap. 3.3.8;
 - primește notificarea transmisă de LRM-ANPM și o redirecționează către instituțiile/persoanele responsabile (CNCCI/CANUR, CNCAN, MEc, MS, MAPN, CMSU-MMAP);

- primește comunicatele și prognozele ANM și le pune la dispoziție autorităților/persoanelor responsabile (CNCCI/CANUR, CNCAN, MEc, MS, MApN, CMSU-MMAP);
- primește datele măsurărilor privind nivelul de radioactivitate al mediului rezultate în urma aplicării programului de supraveghere stabilit și le transmite autorităților/persoanelor responsabile (CNCCI/CANUR, CNCAN, MEc, MS, MApN, CMSU-MMAP).

Prin implementarea aplicației care face obiectul acestui proiect, fluxul informațional trebuie să se realizeze automat, reprezentantul COSU-MMAP având obligația să urmărească realizarea fiecărei etape și să intervină prin apeluri telefonice, dacă apar disfuncțiuni.

2. ANPM:

- Verifică informațiile transmise de APM-SSRM privind creșterea nivelului de radioactivitate a mediului, emite Notificarea pentru introducerea stării de prealarmare/alarmare și transmite informațiile COSU-MMAP și APM-SSRM;
- Stabilește programul de lucru al SSRM pe perioada stării de prealarmare/alarmare și îl transmite APM și COSU-MMAP; după caz poate dispune modificarea programului de lucru sau efectuarea unor măsurări suplimentare de către alte SSRM din RNSRM;
- Validează datele furnizate de laboratoarele APM și SSRM teritoriale și le transmite COSU-MMAP în regim de urgență;
- Realizează activitățile și măsurile din planurile de răspuns la urgență nucleară sau radiologică aflate în responsabilitatea sa.

3. APM:

- La constatarea depășirii valorilor limită de avertizare/alarmare, sau la primirea unei sesizări în acest sens, verifică informația, verifică ultimele determinări și transmite un mesaj de avertizare/alarmare către LRM;
- La confirmarea de către LRM-ANPM a stării de prealarmare/alarmare:
 - Informează IJSU cu privire la introducerea stării de prealarmare/alarmare;
 - Asigură protecția spațiilor de lucru împotriva unei eventuale contaminări radioactive;
 - Pune în funcțiune sistemele de măsurare de rezervă și le pregătește pentru determinări;
 - Execută programul de lucru special stabilit de LRM-ANPM și transmite acestuia rezultatele măsurărilor.
- În timpul intervenției în caz de urgență radiologică sau accident nuclear:
 - efectuează recoltări de probe de aer, apă, sol, vegetație din teren, efectuează măsurările specifice, conform dispozițiilor transmise de LRM prin programul special;

- prelucrează datele obținute și le transmite pentru validare LRM-ANPM

4. ANM:

- La primirea informației privind producerea unei contaminări radioactive transmite către COSU-MMAP și către CNCCI/CANUR - IGSU un comunicat privind condițiile meteorologice locale din zona în care s-a raportat contaminarea;
- Elaborează și transmite periodic, la intervale stabilite de conducătorul acțiunii, către COSU-MMAP și CNCCI/CANUR-IGSU prognoze meteorologice pentru zona în care s-a raportat evenimentul.

3.4.5.4. ATRIBUȚII AUTORITĂȚII/INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: EVALUARE/INVESTIGARE POSTEVENIMENT – RADIOACTIVITATE

1. MMAP, prin structurile de urgență CMSU și COSU desfășoară următoarele activități

a) CMSU–MMAP:

- Analizează împreună cu autoritățile responsabile cu rol principal modul de gestionare a situației și stabilește măsuri pentru eficientizarea răspunsului;
- Dispune actualizarea normelor/procedurilor de gestionare a situațiilor similare cu includerea concluziilor și informațiilor obținute în urma evenimentului;
- Participă împreună cu autoritățile responsabile cu rol principal în gestionarea situațiilor de risc nuclear sau radiologic la identificarea și evaluarea prejudiciilor aduse mediului.

b) COSU-MMAP:

- primește rapoarte privind revenirea la starea de normalitate și modul în care s-a desfășurat intervenția și le redirecționează către autoritățile/persoanele responsabile (CNCCI/CANUR, CNCAN, MEc, MS, MAPN, CMSU-MMAP);
- Arhivează toate rapoartele, comunicatele, informațiile legate de eveniment și le păstrează pentru eventuale solicitări ulterioare.

2. ANPM:

- După revenirea parametrilor privind radioactivitatea mediului la valori normale, notifică încetarea stării de prealarmare/alarmare privind radioactivitatea mediului și stabilește programul de lucru al SSRM pentru situații de rutină și informează COSU-MMAP în acest sens;
- Elaborează un raport privind activitățile desfășurate de LRM-ANPM și în total de RNSRM în perioada de prealarmare/alarmare pe care îl transmite COSU-MMAP.

3. APM:

- La încetarea stării de prealarmare/alarmare elaborează un raport privind desfășurarea activităților în perioada de prealarmare/alarmare pe care îl transmite LRM-ANPM și COSU-MMAP;
- Organizează și efectuează activitățile în regim de lucru normal (program de rutină).

*3.4.5.5. ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE
FUNȚIEI DE: REFACERE/REABILITARE – RADIOACTIVITATE*

1. MMAP, prin structurile de urgență CMSU și COSU desfășoară următoarele activități

a) CMSU– MMAP:

- Dispune, la solicitarea CNCCI participarea la operațiuni de decontaminare a mediului;
- Participă, împreună cu autoritățile responsabile, la identificarea și evaluarea efectelor asupra mediului de natură non-radiologică și dispune măsuri pentru refacerea factorilor de mediu afectați.

b) COSU-MMAP:

- Primește informările, datele și recomandările transmise de LRM-ANPM ca urmare a participării la operațiile de decontaminare și le transmite autorităților/persoanelor responsabile (CNCCI/CANUR, CNCAN, MAPN, CMSU-MMAP);
- Primește informările și rapoartele GNM-CG, Garda Forestieră, ANAR, ANANP privind efectele asupra mediului de natură non-radiologică și stadiul refacerii factorilor de mediu afectați și le transmite autorităților/persoanelor responsabile (CNCCI/CANUR, CNCAN, MAPN, CMSU-MMAP, ANPM).

2. ANPM:

- Organizează activitatea de măsurare a radioactivității factorilor de mediu în cadrul operațiilor de decontaminare, conform solicitărilor CNCCI, și transmite programul de lucru stabilit SSRM din RNSRM și COSU-MMAP;
- Validează datele furnizate de SSRM rezultate în urma măsurărilor efectuate în cadrul operațiilor de decontaminare și le transmite COSU-MMAP;
- Transmite recomandări privind modul de acțiune către echipele specializate de decontaminare ale MAPN pe baza valorilor măsurate ale radioactivității materialelor contaminate și le transmite COSU-MMAP.

3. APM:

- Efectuează măsurări ale contaminării superficiale în cadrul operațiilor de decontaminare, conform programului de lucru stabilit de LRM-ANPM și transmite datele înregistrate pentru validare către LRM-ANPM.

3. GNM și structurile subordonate, alte instituții: ANAR, ANANP, Garda forestieră și structurile subordonate:

- identifică și evaluează efectele asupra mediului de natură neradiologică și urmăresc aplicarea măsurilor pentru refacerea factorilor de mediu afectați pe zona lor de responsabilitate și informează COSU-MMAP privind constatările efectuate.

3.4.6 FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV (RADIOACTIVITATE)

Studiul situațiilor legate de radioactivitatea mediului cuprinde așa cum s-a văzut analiza unor etape legate de: prevenirea, pregătirea, investigarea și evaluarea post-eveniment dar și refacerea/reabilitarea zonelor afectate în orice situație de urgență nucleară sau radiologică.

Prima etapă în gestionarea situațiilor de urgență rezultate în urma producerii unor evenimente de natură nucleară sau radiologică constă în prevenirea apariției unui astfel de eveniment, iar pentru aceasta este necesară cunoașterea în orice moment a nivelului de radioactivitate al mediului și identificarea din primele momente a situațiilor care pot genera situații de urgență. Pentru realizarea acestei activități este organizată și funcționează RNSRM, structură subordonată ANPM, care monitorizează permanent nivelul de radioactivitate al aerului, apelor de suprafață, solului și vegetației și oferă datele necesare aplicării celor mai eficiente măsuri pentru gestionarea riscurilor nucleare sau radiologice. Din acest punct de vedere, se identifică 2 situații:

a) Situații obișnuite, în care datele se încadrează în limitele normale

În această situație, optimizarea fluxului informațional pentru domeniul radioactivitate constă în interconectarea platformei ANPM și a Aplicației Dispecerat MMAP ceea ce va permite transmiterea rapidă a informațiilor privind nivelul de radioactivitate al mediului de la structurile locale care generează datele până la instituțiile/persoanele cu responsabilități în domeniu sau publicul interesat. Deschiderea și închiderea aplicației se va face de către LRM-ANPM care va posta documentul elaborat (raport, buletin, etc.) pe site-ul ANPM.

Prin conectarea platformei ANPM cu Aplicația Dispecerat MMAP, rapoartele și buletinele vor fi încărcate în aplicație. Aplicația va anunța Dispeceratul MMAP despre încărcarea documentelor și va permite vizualizarea și extragerea de informații de către dispecer.

În mod automat, aplicația va prelua rapoartele și le va trimite persoanelor și instituțiilor cu responsabilități la nivel național prevăzute în OM 1978/2010. Astfel, Aplicația Dispecerat MMAP va transmite zilnic rapoarte către MMAP (secretar de stat cu atribuții legate de radioactivitatea mediului), CNCAN, MAI - IGSU-CANUR, MAPN-NBC.

b) Situații de urgență, în care datele depășesc limitele normale

Creșterea radioactivității mediului peste valorile normale poate fi observată atât ca urmare a verificării datelor înregistrate de stațiile automate de supraveghere a radioactivității mediului cât și în cazul poluărilor radioactive cauzate de activitățile umane, pornind de la sesizările/notificările primite de SSRM/ANPM, de la instituții (IJSU, DSP, etc.) persoane fizice sau juridice cu identitate declarată, mass-media, etc.

Pentru situațiile în care se constată creșteri ale nivelului de radioactivitate a mediului, LRM-ANPM, este instituția care sesizează situația în urma analizei datelor de monitorizare a radioactivității mediului și derulării procedurilor de validare a datelor. LRM-ANPM verifică veridicitatea cazului prin intermediul SSRM, creându-se astfel încă de la început, posibilitatea eliminării informațiilor care se dovedesc a fi false și care produc aglomerarea aplicației cu cazuri inexistente. Astfel, LRM-ANPM este instituția responsabilă pentru deschiderea cazului în Aplicația Dispecerat.

LRM-ANPM va transmite aplicației următoarele informații: numele SSRM unde s-a constatat depășirea limitelor normale, ora la care s-a înregistrat depășirea, tipul de probă și caracteristicile acesteia (locul prelevării, data prelevării, alte caracteristici care au fost identificate până la momentul informării), numele și funcția persoanei care transmite informațiile.

După verificarea datelor din baza de date, LRM-ANPM va decide activitățile de urmat și va transmite prin intermediul aplicației un mesaj de avertizare tip către COSU-MMAP (notificare). În mod automat aplicația Dispecerat va transmite notificarea către CNCCI și celorlalte instituții/persoane cu responsabilități în gestionarea situației de urgență MMAP (Secretar de stat, CNCCI, GNM), MAI - IGSU-CANUR, CNCAN, MS, MEc, MAPN CMSU-MMAP, ANM). Tot cu ajutorul aplicației este anunțată Stația de Supraveghere a Radioactivității Mediului despre instituirea stării de prealarmare/alarmare și după caz, alte SSRM ale RNSRM care vor participa la intervenție.

COSU-MMAP va transmite informații și la nivelul autorităților județene, membre ale CJSU/CLSU (DSP, DSV, Instituția Prefectului, primăria localității unde s-au înregistrat depășiri), instituții care vor asigura Suportul tehnic de specialitate și vor stabili măsurile care vor fi luate pentru protecția populației.

LRM-ANPM va stabili un program de lucru special, diferit de cel standard, care va fi transmis prin aplicație către SSRM, iar stația îl va pune în aplicare imediat. Datele furnizate de stații vor fi monitorizate la fiecare 15 minute (sau alt interval stabilit de către LRM-ANPM). Totodată, din dispoziția LRM-ANPM vor fi alertate și stațiile de supraveghere a radioactivității mediului din județele învecinate pentru a se putea corela datele obținute. Toate datele vor fi la dispoziția COSU-MMAP.

ANM va transmite în aplicație un Comunicat care trebuie să cuprindă datele meteorologice pentru zona contaminată (cel puțin direcția vântului, viteza vântului, cantitatea și felul precipitațiilor, nebulozitatea, temperatura aerului, presiunea atmosferică, clasa de stabilitate atmosferică) precum și, dacă este posibil, prognozele de stare a vremii pentru următoarele ore.

La instituirea stării de prealarmare/alarmare operatorul/operatorii SSRM va/vor transmite către LRM-ANPM datele privind radioactivitatea mediului, fondul de măsură anterior analizei probelor, valoarea factorului de detecție al aparatului, alte informații considerate importante, iar după validarea lor, LRM-ANPM le va încărca în aplicație.

Datele provenite din măsurările realizate în cadrul programului special de supraveghere stabilit (atât cele provenite de la stațiile automate de monitorizare a radioactivității mediului, cât și cele furnizate din măsurătorile realizate de laboratoarele din cadrul SSRM), precum și implementarea măsurilor stabilite sunt monitorizate în permanență, de către LRM-ANPM,

informațiile fiind transmise cu o anumită periodicitate (stabilită de LRM-ANPM, ex 24 ore) către COSU-MMAP (Aplicația Dispecerat MMAP).

Datele obținute în programul special de supraveghere, validate de către LRM-ANPM primite de COSU-MMAP vor fi transmise automat către CNCCI și instituțiile responsabile (MAI-IGSU-CANUR, CNCAN, MEc, MS, MAPN, CMSU-MMAP). Dacă aceste informații sunt solicitate și de alte instituții cu atribuții în domeniu li se va permite accesul acestora în Aplicația Dispecerat MMAP.

La revenirea valorilor măsurate în limite normale, conducătorul LRM-ANPM va informa CMSU-MMAP și va propune Președintelui ANPM încetarea stării de prealarmare/alarmare. Această decizie va fi transmisă și la COSU-MMAP. Cu ajutorul aplicației, COSU-MMAP va transmite automat notificarea încetării stării de prealarmare/alarmare către SSRM dar și către toate persoanele și instituțiile care au fost inițial notificate privind contaminarea sesizată.

După revenirea la regimul normal de lucru (starea de funcționare obișnuită) responsabilul SSRM/înlocuitorul legal va întocmi un raport pe care îl va transmite în maximum două săptămâni către LRM-ANPM și către COSU-MMAP (Aplicația Dispecerat MMAP). Acest raport va cuprinde informații despre modul în care s-au desfășurat activitățile în perioada de prealarmare/alarmare, respectiv post-alarmare, concluziile rezultate, cantități de materiale consumate, estimare stocuri de materiale și îmbunătățirile care se pot aduce procedurilor aplicate, etc.

Aplicația Dispecerat MMAP va transmite Raportul tuturor instituțiilor care au atribuții în domeniu: MAI-IGSU-CANUR, MMAP (Secretar de stat) CNCCI și altor instituții interesate (ex. CNCAN, MAPN, etc).

În conformitate cu necesitățile CNCCI, MMAP este solicitat să participe la activități de evaluare/investigare post eveniment și de refacere/reabilitare a mediului cum ar fi:

- Participarea, prin efectuarea de măsurători și determinări specifice la operații de decontaminare;
- Evaluarea consecințelor radiologice și non-radiologice asupra mediului;
- Managementul deșeurilor radiologice și non –radiologice;

În funcție de tipul de solicitare, CMSU-MMAP va dispune participarea autorităților din subordine cu responsabilități în domeniu (LRM-ANPM, GNM-CG, Garda Forestieră, ANAR, ANANP) și le va informa cu ajutorul COSU-MMAP (Aplicației Dispecerat) privind atribuțiile ce le revin.

După finalizarea activităților de sprijin în etapele de evaluare/investigare post eveniment și de refacere/reabilitare a mediului, autoritățile pentru protecția mediului responsabile vor întocmi un raport pe care îl vor transmite către COSU-MMAP.

Rapoartele privind activitățile desfășurate de MMAP și unitățile din subordine în etapele de evaluare/investigare post eveniment și de refacere/reabilitare în timpul gestionării situațiilor de urgență de natură nucleară sau radiologică vor fi transmise de COSU-MMAP, către CNCCI și către celelalte instituții cu rol principal în gestionarea acestor tipuri de situații de urgență. După finalizarea tuturor activităților de sprijin solicitate de CNCCI, LRM-ANPM va închide cazul (tichetul) din aplicație. Acesta va rămâne în baza de date a Aplicației Dispecerat MMAP pentru ca în viitor să poată fi folosit fie pentru consultare, fie pentru raportări.

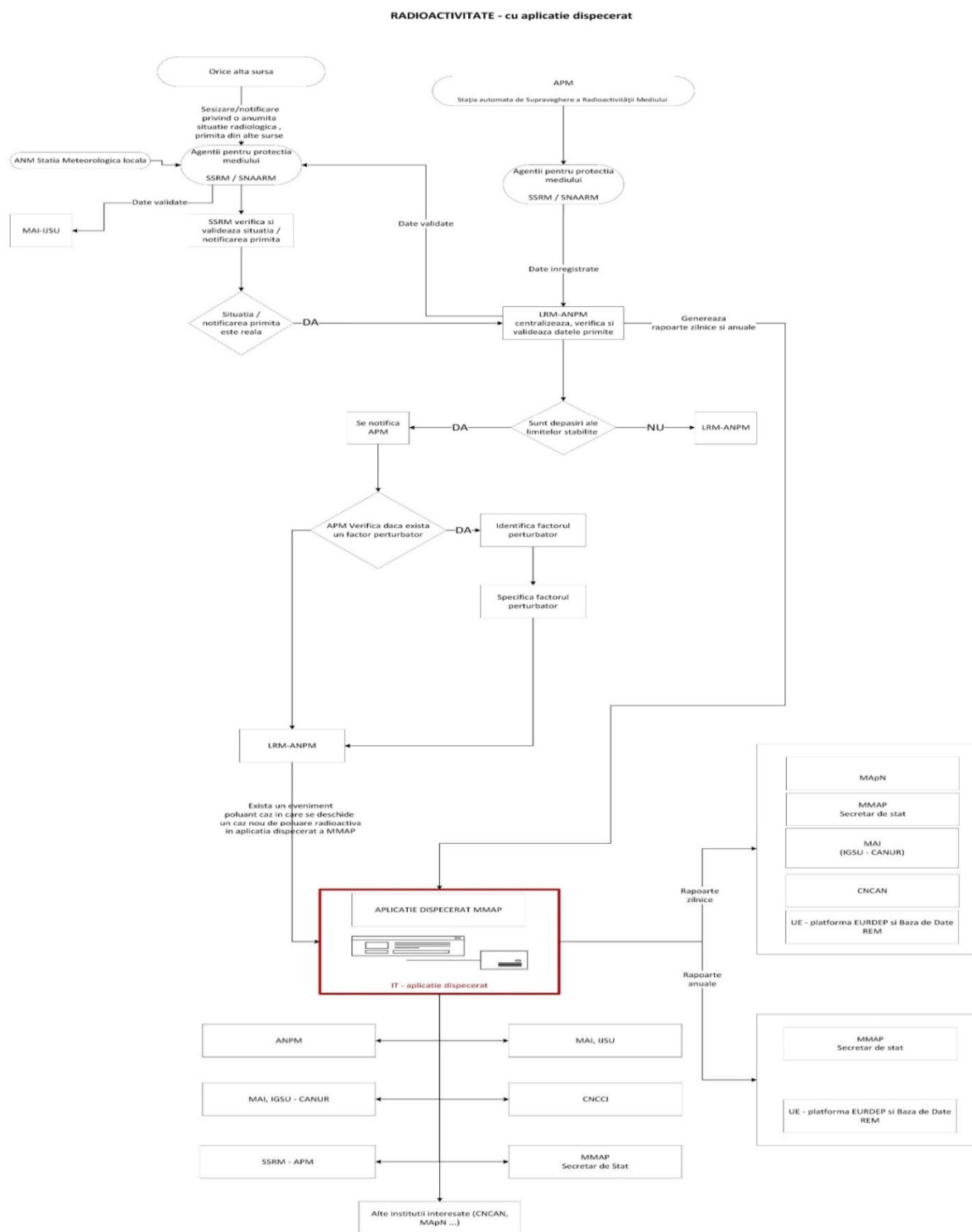

Figura 4 Schemă generală informațională optimizată – Radioactivitate

3.4.7 RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE

Pe baza celor expuse mai sus se observă că rapoartele generate în cursul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență privind radioactivitatea pot fi sintetizate în tabelul următor:

Tabel 2 Sintetizarea fluxului de informații privind radioactivitatea

Nr. Crt.	Instituția care informează Dispeceratul MMAP	Situația existentă	Timp de raportare	Continutul raportarii	Demnitari/ Instituții informate de către Dispeceratul MMAP	Tipul informației
1	LRM-ANPM	normală	zilnic	Evaluarea datelor furnizate de stațiile automate de monitorizare a radioactivității mediului și de laboratoarele SSRM	1.Comitetul Ministerial pentru Situații de Urgență 2. Instituții: -CNCAN, -MAI - IGSU-CANUR, - MAPN-NBC.	pdf / e-mail/ aplicație
2	LRM-ANPM	normală	anual	Evaluarea datelor furnizate de stațiile automate de monitorizare a radioactivității mediului și de laboratoarele SSRM	1.Comitetul Ministerial pentru Situații de Urgență 2. la cerere altor instituții, cu aprobarea CMSU-MMAP	pdf sau e-mail
3	LRM-ANPM	normală	aleator	Alte rapoarte	La solicitare	pdf sau e-mail
4	SSRM(APM)	alarmare	imediat	Raportul va cuprinde: - ora la care s-a înregistrat depășirea; - tipul de probă și caracteristicile acesteia (locul prelevării, data prelevării, alte caracteristici), - numele și funcția persoanei care transmite informațiile	LRM	SMS, telefon
5	LRM-ANPM	alarmare	2 ore	Raportul va cuprinde: - numele SSRM unde s-a constatat depășirea limitelor normale; - ora la care s-a înregistrat depășirea; - tipul de probă și caracteristicile acesteia (locul prelevării, data prelevării, alte caracteristici), - numele și funcția persoanei care transmite informațiile	1. CMSU 2. Instituții: - CNCCI - MAI- IGSU -CANUR, - GNM; - ANM 3. Direcția de comunicare din cadrul MMAP	Aplicație/ SMS

6	SSRM	informare	15 minute (sau în intervalul stabilit de LRM)	- repetarea măsurărilor pentru care au fost depășite valorile limită	LRM	SMS sau e-mail
7	SSRM	Informare	6 ore	Raportul va cuprinde: - radioactivitatea mediului, -fondul de măsură anterior analizei probelor, -valoarea factorului de dectecție al aparatului, -alte informații considerate importante	LRM	pdf sau e-mail
8	LRM-ANPM	Informare	6 ore	Raportul de 6 ore al SSRM validat	Poate fi vizualizat de toate instituțiile care au primit notificarea inițială	pdf /e-mail /aplicație
9	ANM	informare – comunicat meteorologic	6 ore	-Date meteorologice pentru zona contaminată: -direcția vântului, -viteza vântului, -cantitatea și felul precipitațiilor, -nebulozitatea, -temperatura aerului, -presiunea atmosferică, -clasa de stabilitate atmosferică, -dacă este posibil prognozele de stare a vremii pentru următoarele ore.	Poate fi vizualizat de toate instituțiile care au primit notificarea inițială	pdf/ e-mail /aplicație
10	SSRM,	informare	La fiecare 24 ore (sau în intervalul stabilit de LRM)	Raportul informativ va cuprinde: -măsurătorile realizate în cadrul programului special de supraveghere stabilit (atât cele provenite de la stațiile automate de monitorizare a radioactivității mediului, cât și cele furnizate din măsurătorile realizate de laboratoarele din cadrul SSRM), - implementarea măsurilor stabilite de LRM -implementarea măsurilor stabilite de CJSU -informații noi legate de contaminare	LRM	SMS sau e-mail

10	LRM-ANPM	Informare	La fiecare 24 ore (sau în intervalul stabilit de CNCCI)	Raportul de 24 de ore al SSRM validat	Poate fi vizualizat de toate instituțiile care au primit notificarea inițială	Aplicație/e-mail
11	CMSU	Evaluare post eveniment	La solicitarea CNCCI	Decizie pentru participarea la acțiuni de evaluare a prejudiciilor aduse mediului radiologice și non-radiologice	1. LRM 2. GNM 3. Alte instituții după caz: - Garda Forestieră, - ANAR, - ANANP,	Aplicație / e-mail
12	LRM, GNM-CJ, Garda Forestieră, ANAR, ANANP, după caz	Evaluare post eveniment	În maxim 10 zile	Raport privind efectele radiologice și non-radiologice asupra mediului, pe domeniile de competență	Toate instituțiile care au primit notificarea inițială	Aplicație / e-mail
13	CMSU	Refacere-remediere	La solicitarea CNCCI	Decizie pentru participarea la acțiuni de decontaminare	LRM	Aplicație / e-mail
14	LRM-ANPM	Refacere-remediere	Conform programului stabilit cu CNCCI și MAPN	- Date din măsurările de radioactivitate a factorilor de mediu care sunt decontaminați furnizate de SSRM implicate - Recomandări privind modul de acțiune pentru echipele de decontaminare	Pot fi vizualizate de toate instituțiile care au primit notificarea inițială	Aplicație / e-mail
15	LRM-ANPM	Refacere-remediere	La finalizarea operației convenite cu CNCCI și MAPN	Raport privind activitățile desfășurate în cadrul operațiilor de decontaminare	Poate fi vizualizat de toate instituțiile care au primit notificarea inițială	Aplicație / e-mail
16	SSRM	Post alarmare (după restabilirea stării de normalitate)	2 săptămâni	Raportul final va cuprinde: - modul în care s-au desfășurat activitățile în perioada de prealarmare/alarmare, respectiv post-alarmare, - concluziile rezultate, cantități de materiale consumate, - estimare stocuri de material, - îmbunătățirile care se pot aduce procedurilor aplicate.	LRM Toate instituțiile care au primit notificarea inițială	Aplicație/e-mail

3.5 POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO

3.5.1 CADRU NORMATIV GENERAL - GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI - POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO

Cu privire la actele normative ce reglementează aceste situații, adițional cadrului normativ general reprezentat prin OUG nr. 195/2005 și a cadrului specific domeniului calității aerului, menționat în cadrul secțiunilor anterioare, vor fi avute în vedere dispozițiile **Legii nr. 278/2013 privind emisiile industriale⁶, Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase⁷** și actele normative subsecvente, elaborate în scopul aplicării acestora.

Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale are ca scop prevenirea și controlul integrat al poluării rezultate din activitățile industriale, stabilind condițiile pentru prevenirea sau în cazul în care nu este posibil, pentru reducerea emisiilor în aer, apă și sol, precum și pentru prevenirea generării deșeurilor, astfel încât să se atingă un nivel ridicat de protecție a mediului, considerat în întregul său. Această lege transpune în legislația națională prevederile Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale.

În aplicarea dispozițiilor OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, Legea nr. 278/2013 prevede obligativitatea obținerii autorizații integrate de mediu/autorizației de mediu pentru operarea oricărei instalații sau instalații de ardere, instalații de incinerare a deșeurilor sau instalații de coincinerare, care fac obiectul acestei legi. Legea se aplică instalațiilor a căror activitate prezintă un impact semnificativ asupra mediului, care activează în domeniile menționate în Anexa nr. 1 sau Anexa nr. 7 partea I la Lege, cu stabilirea unor cerințe specifice pentru instalațiile mari de ardere, instalațiile de incinerare și coincinerare a deșeurilor, instalațiile și activitățile care utilizează solvenți organici, instalațiile producătoare de dioxid de titan.

Legea prevede că operatorul trebuie să ia toate măsurile necesare astfel încât exploatarea instalației să se realizeze cu respectarea următoarelor prevederi generale:

- Sunt luate toate măsurile necesare pentru prevenirea poluării;
- Se aplică cele mai bune tehnici disponibile;
- Nu se generează nicio poluare semnificativă;
- Se previne gestionarea deșeurilor, iar în situația în care se generează deșeuri, în ordinea priorității și potrivit prevederilor legale, acestea sunt pregătite pentru reutilizare, reciclare, valorificare sau dacă nu este tehnic și economic posibil, sunt eliminate, cu evitarea sau reducerea oricărui impact asupra mediului;
- Se utilizează eficient energia;
- Sunt luate toate măsurile necesare pentru prevenirea accidentelor și limitarea consecințelor acestora;

⁶ Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale (M.Of.nr.671/01.11.2013), cu modificările și completările ulterioare

⁷ Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase (M.Of.nr.290/18.04.2016)

- Sunt luate măsurile necesare pentru ca, în cazul încetării definitive a activității, să se evite orice risc de poluare și să se readucă amplasamentul la o stare satisfăcătoare.

Operatorul are obligația să respecte condițiile prevăzute în autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu. În cazul încălcării oricăreia dintre condițiile prevăzute în autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu, operatorul are obligația să:

- a) informeze imediat autoritatea competentă pentru protecția mediului responsabilă cu emiterea autorizației integrate de mediu/autorizației de mediu;
- b) ia imediat măsurile necesare pentru a restabili conformitatea, în cel mai scurt timp posibil, potrivit condițiilor din autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu.

În aceste situații: autoritatea competentă pentru protecția mediului responsabilă cu emiterea autorizației integrate de mediu/autorizației de mediu impune operatorului să ia orice măsuri suplimentare pe care aceasta le consideră necesare în vederea restabilirii conformității, iar operatorul are obligația să întrerupă operarea instalației, a instalației de ardere, a instalației de incinerare a deșeurilor, a instalației de co-incinerare a deșeurilor sau a unor părți relevante ale acestora, în cazul în care încălcarea condițiilor din autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu reprezintă un pericol imediat pentru sănătatea umană sau riscă să aibă un efect advers semnificativ imediat asupra mediului, până la restabilirea conformării.

În cazul oricărui incident sau accident care afectează mediul în mod semnificativ, operatorul are obligația:

- a) să informeze imediat autoritatea competentă pentru protecția mediului și autoritatea competentă pentru inspecție și control la nivel local;
- b) să ia imediat măsurile pentru limitarea consecințelor asupra mediului și prevenirea altor incidente sau accidente posibile;
- c) să ia orice măsuri suplimentare adecvate, pe care autoritățile competente le solicită și le consideră necesare în vederea limitării consecințelor asupra mediului și a prevenirii altor incidente sau accidente posibile.

Pentru amplasamentele unde sunt prezente substanțe periculoase și există riscul producerii de accidente majore a fost aprobată **Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase**. Legea definește ca *accident major* un eveniment, cum ar fi o emisie majoră, un incendiu sau o explozie ce rezultă din evoluții necontrolate în cursul exploatării oricărui amplasament care intră sub incidența prevederilor prezentei legi și care conduce la pericole grave, imediate sau întârziate, pentru sănătatea umană sau pentru mediu, în interiorul sau în exteriorul amplasamentului, și care implică una sau mai multe substanțe periculoase.

Operatorul unui amplasament care intră sub incidența Legii nr. 59/2016 are următoarele obligații:

- să ia toate măsurile necesare, potrivit prevederilor legislației în vigoare, pentru a preveni accidentele majore și pentru a limita consecințele acestora asupra sănătății umane și asupra mediului;

- să poată dovedi autorităților competente că a luat toate măsurile necesare pentru prevenirea accidentelor majore care implică substanțe periculoase și pentru limitarea consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului;
- să desemneze un responsabil pentru managementul securității la nivelul amplasamentului, în vederea asigurării aplicării prevederilor prezentei legi;
- să transmită secretariatelor de risc înființate la nivelul autorităților locale pentru protecția mediului o notificare în care să fie cuprinse informații privind amplasamentul, vecinătatea acestuia, activitățile desfășurate, substanțele periculoase existente și capacitățile de stocare.

Pentru prevenirea accidentelor majore, legea prevede obligația operatorilor de a elabora documente care să prezinte politica privind prevenirea accidentelor majore, care se revizuiesc periodic.

Pentru amplasamentele în care sunt prezente cantități de substanțe periculoase mai mari decât anumite praguri (amplasamente de nivel superior) operatorul are obligația întocmirii unui raport de securitate prin care să ateste că există un sistem de management al securității pentru punerea în aplicare a politicii de prevenire a accidentelor și sunt luate toate măsurile pentru a se preveni astfel de accidente și pentru a se limita consecințele acestora asupra sănătății umane și asupra mediului elaborării unui plan de urgență internă care să cuprindă măsurile ce trebuie aplicate în interiorul amplasamentului și asigurarea colaborării cu ISU județene pentru a permite elaborarea planului de urgență externă.

Legea stabilește în secțiuni distincte informațiile care trebuie furnizate de către operator și acțiunile care trebuie întreprinse în urma producerii unui accident major precum și acțiunile care trebuie întreprinse de către autoritățile competente în urma producerii unui accident major. Astfel, în cazul producerii unui accident major, operatorul are obligația să ia următoarele măsuri:

- să informeze imediat IJSU privind producerea accidentului;
- să ofere IJSU, imediat ce acestea devin disponibile, dar nu mai târziu de două ore de la producerea accidentului, următoarele informații referitoare la: circumstanțele accidentului, substanțele periculoase implicate, datele disponibile pentru evaluarea efectelor accidentului asupra sănătății umane, asupra mediului și proprietății și măsurile de urgență adoptate;
- să informeze autoritățile competente cu privire la măsurile avute în vedere pentru atenuarea efectelor pe termen mediu și lung ale accidentului, precum și pentru prevenirea repetării unui astfel de accident;
- să actualizeze informațiile furnizate dacă cercetările ulterioare fac cunoscute date suplimentare care modifică informațiile inițiale sau concluziile stabilite.

În urma producerii unui accident major, autoritățile competente au următoarele obligații:

- să se asigure că s-au luat toate măsurile urgente, care s-ar putea dovedi necesare, pe termen mediu și lung;

- să colecteze, prin inspecție, investigație sau prin alte mijloace adecvate, informațiile necesare pentru o analiză completă a aspectelor tehnice, organizaționale și manageriale ale accidentului;
- să se asigure că operatorul a luat toate măsurile necesare de remediere;
- să facă recomandări cu privire la măsurile preventive viitoare;
- să informeze persoanele care ar putea fi afectate cu privire la accidentul care a avut loc și, atunci când este cazul, cu privire la măsurile luate pentru atenuarea consecințelor acestuia;
- să informeze în cel mai scurt timp autoritățile competente prevăzute la art. 6 alin. (1) cu privire la producerea accidentului.

În completarea dispozițiilor legii, legiuitorul român a adoptat **Normele metodologice privind elaborarea și testarea planurilor de urgență în caz de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase**, aprobate prin **OM nr. 156/2017⁸**.

3.5.2 DEFINIRI DE TERMENI SPECIFICI UTILIZAȚI

În cadrul propunerii de act normativ sunt utilizați termeni și expresii având înțelesul cuprins în legislația privind poluările accidentale și poluările accidentale ce implică substanțe periculoase – de tip Seveso, în vigoare.

3.5.3 FACTORI DE RISC – POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO

Poluările accidentale se definesc ca o alterare a caracteristicilor fizice, chimice, biologice sau bacteriologice produse în urma producerii unui accident, avarie sau altei cauze neprevăzută, ca urmare a unei erori, omisiuni, neglijențe sau cauze naturale și în urma căreia sunt afectați factorii de mediu: aer, apă, sol. Poluarea accidentală este în general un eveniment de intensitate mare și de scurtă durată.

Poluările accidentale ale aerului, apei sau solului sunt incidente care generează situații în care este necesară intervenție de urgență și cărora li se poate aplica modul de gestionare general recomandat pentru situații de urgență.

Din punctul de vedere al legislației privind situațiile de urgență, poluările accidentale ale aerului și solului nu sunt considerate tipuri de risc și nu sunt definite autoritățile responsabile și atribuțiile acestora în gestionarea răspunsului în cazul producerii unor astfel de evenimente. Cu toate acestea, așa cum s-a mai precizat, mai multe tipuri de risc au ca efecte poluări ale aerului și solului, acestea constituind totodată factori de risc care pot pune în pericol viața și sănătatea oamenilor, valorile materiale și culturale importante și factorii de mediu.

⁸ OM nr. 156/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice privind elaborarea și testarea planurilor de urgență în caz de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (M.Of.nr.36/16.01.2018)

În capitolul 3.3.3 au fost prezentați factori de risc în cazul deprecierii calității aerului, printre acestea numărându-se și poluările accidentale, iar în cele ce urmează se vor prezenta factori de risc în cazul poluărilor accidentale ale solului.

Marea varietate a solurilor existente în lume se caracterizează prin proprietăți fizice și chimice specifice ceea ce determină un comportament diferit față de poluanții cu care vin în contact, precum și față de acțiunea factorilor climatici.

Strategia UE privind solul distinge un număr de teme legate de procesul general de degradare a solului, precum: eroziunea, deteriorarea materiilor organice, contaminarea, salinizarea, compactarea, reducerea biodiversității din sol, etanșarea, alunecările de teren, inundațiile.

Factorii cei mai importanți care au dus la poluarea/degradarea solurilor sunt: activitățile miniere, iazurile de decantare, haldele de steril, depozitele de deșeuri neconforme, reziduuri și deșeuri anorganice (minerale, materii anorganice, metale, săruri, acizi, baze), apele sărate din industria petrolieră, poluarea cu petrol, substanțe purtate de aer – (hidrocarburi, etilenă, amoniac, dioxid de sulf, cloruri, fluoruri, oxizi de azot, compuși cu plumb etc.).

Generarea și creșterea cantitativă a deșeurilor, precum și a diversității acestora se numără printre consecințele nedorite ale civilizației umane care reprezintă surse de risc asupra stării de sănătate a populației:

a) Riscurile directe legate de prezența în deșeuri a organismelor patogene (bacterii, virusuri, protozoare, helminți), a substanțelor organice în descompunere cu formare de compuși intermediari rău mirositori și cu potențial toxic, și a substanțelor chimice toxice prin ele însele, generatoare de boli infecțioase și de intoxicații, frecvent cu caracter epidemic.

b) Riscuri indirecte care se datorează impurificării surselor de apă și implicit a alimentelor, prin gospodărirea neigienică a deșeurilor.

De-a lungul timpului, pentru a proteja sănătatea populației, au fost introduse diferite sisteme de gestionare a deșeurilor. Toate aceste sisteme de gestionare a deșeurilor au ca obiective principale controlarea emisiilor atmosferice, a deversărilor în apele de suprafață și freatice, protejarea solurilor, dar în ultimii anii accentul s-a pus, din ce în ce mai mult, pe valorificarea deșeurilor.

3.5.4 ORGANIZAREA GESTIONĂRII SITUAȚIILOR PRIVIND POLUĂRILE ACCIDENTALE ȘI SEVESO

A. Poluări accidentale

Având în vedere pericolul pe care poluările accidentale îl reprezintă pentru viața și sănătatea oamenilor, precum și pentru păstrarea și conservarea bunurilor materiale și a mediului natural, evenimentele de acest fel impun acțiuni urgente și coordonate pentru evitarea, limitarea și îndepărtarea efectelor negative asupra populației sau mediului înconjurător, prin aplicarea de mecanisme de gestionare similare celor stabilite pentru situațiile de urgență, așa cum sunt ele reglementate de legislația în domeniu.

Etapele standard în gestionarea situațiilor de urgență aplicabile și evenimentelor de poluare accidentală constau în identificarea și monitorizarea factorilor de mediu afectați, informarea instituțiilor responsabile, avertizarea populației, evaluarea, limitarea, înlăturarea și contracararea factorilor de risc.

Prevenirea și combaterea poluărilor accidentale se realizează prin toate măsurile și acțiunile care implică măsuri de prevenire, de intervenție și de răspândire a cauzei care a produs episodul de poluare, dar și acțiuni operative de colectare, neutralizare și eventual de distrugere a poluanților, măsuri pentru restabilirea situației normale și măsuri pentru refacerea echilibrului ecologic.

Cu toate acestea, printre riscurile care impun aplicarea reglementărilor sistemului național pentru situații de urgență prevăzute de HG 557/2016 este inclusă doar poluarea de ape, poluările celorlalți factori de mediu, cum sunt aerul și solul fiind ignorate.

Analizând condițiile de producere a poluărilor accidentale ale aerului sau solului, care fac obiectul prezentului studiu, se constată că ele sunt consecințe, ale unor tipuri de risc menționate de HG nr. 557/2016 (cum ar fi incendiile și incendiile de vegetație, prăbușirile de construcții și instalații, accidente, avariile, exploziile și incendiile în industrie, în activități de transport, în activități de depozitare produse periculoase) și pot fi considerate, conform definiției prezentate în HG nr. 557/2016, ca riscuri asociate acestor situații.

De aceea, gestionarea situațiilor care au ca urmări poluări ale aerului și/sau solului, trebuie corelată cu prevederile legislației din domeniu privind gestionarea tipurilor de risc care provoacă evenimentele de poluare respective, rolul și atribuțiile fiecărei autorități implicate, fiind clar definite în HG nr. 557/2016 pentru fiecare situație în parte. Exceptând situațiile de urgență generate de incendii și incendii de vegetație, care nu fac obiectul acestui studiu, pentru celelalte tipuri de risc care pot avea ca urmări poluări ale aerului sau solului, MMAP nu figurează ca autoritate cu rol principal, dar este menționată ca participând la gestionarea situațiilor de urgență în domeniile prevenire, cu misiuni de sprijin în intervenție și după caz, investigare/evaluare și restabilirea stării de normalitate.

În calitate de autoritate care efectuează misiuni de sprijin, MMAP trebuie să stabilească structuri și proceduri prin care să asigure capacitatea de răspuns la solicitarea autorităților cu rol principal și să acționeze eficient pentru evitarea producerii poluării aerului și/sau solului și limitarea efectelor acestora asupra mediului.

În acest scop, în baza OUG nr. 21/2004, în MMAP au fost înființate structuri special destinate gestionării situațiilor de urgență, respectiv CMSU și COSU, iar OM nr. 910/2010 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al CMSU și COSU menționează ca obiect de activitate al acestora și managementul situațiilor de urgență generate de poluările accidentale ale tuturor factorilor de mediu, inclusiv aer și sol.

În același timp, luând în considerare statutul de autoritate de stat în domeniul protecției mediului, și responsabilitățile care îi revin pentru protejarea capitalului natural și a cetățenilor la riscurile de mediu, MMAP consideră poluările accidentale ca situații de urgență în care este necesar și este pregătit să se implice prin acțiuni prompte și eficace și a elaborat în acest sens OM nr. 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional - decizional de avertizare – alarmare

În cazul producerii unor situații de urgență generate de riscurile specifice MMP, act normativ în care sunt detaliate rolurile și activitățile care trebuie urmate de autoritățile pentru protecția mediului în cazul producerii unei poluări accidentale.

Un caz particular de poluare, cu implicații deosebit de grave pentru viața și sănătatea oamenilor sau pentru mediul înconjurător îl constituie poluările produse în urma accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase, în special cele produse pe amplasamentele unde sunt comasate cantități semnificative de astfel de substanțe (amplasamente tip Seveso). De aceea pentru activitățile care presupun manipularea, depozitarea sau transportul unor cantități mari de substanțe periculoase au fost emise reglementări speciale, astfel încât riscul producerii de accidente în care aceste substanțe să fie degajate în mediu să fie diminuat la minimum. Actul normativ de bază care reglementează activitățile în care sunt implicate substanțe periculoase este Legea 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, care stabilește măsurile de prevenție care trebuie aplicate de operatorii economici care gestionează cantități mari de substanțe periculoase, autoritățile responsabile, atribuțiile acestora și modul de acțiune în cazul unui accident.

Conform actului normativ menționat responsabilitatea principală pentru prevenirea producerii de accidente majore revine operatorului economic care activează pe amplasamentul respectiv, iar autoritățile pentru protecția mediului au rol de îndrumare a acestuia pentru înțelegerea și aplicarea cerințelor legislative în ceea ce privește identificarea riscurilor, stabilirea celor mai bune măsuri de prevenție și elaborarea documentelor de securitate. În acest scop Legea 59/2016 prevede constituirea la nivelul fiecărei autorități pentru protecția mediului a secretariatelor de risc, structuri specializate pentru înregistrarea, asigurarea conformării și controlul activităților pe amplasamente de tip Seveso.

Coordonarea activităților de gestionare a situațiilor de urgență care generează poluări ale aerului sau solului revine autorității cu rol principal pentru tipul de risc respectiv, și anume:

- MDLPA, MEc, ME - în cazul prăbușirilor de construcții și instalații;
- MEc, MAI - în cazul accidentelor avariilor, exploziilor și incendiilor în industrie;
- MTI, MDLPA, MAI, MAPN - în cazul accidentelor în activități de transport terestre, aeriene sau navale;
- MAI, MDLPA – în cazul incendiilor.

În ceea ce privește gestionarea tipurilor de risc produse de accidente, avarii, explozii și incendii în activități de transport și depozitare de produse periculoase, responsabilitatea pentru gestionarea accidentelor care implică substanțe periculoase este atribuită astfel:

- MEc., MAI și MDLPA - pentru evenimente care se produc pe amplasament,
- MAI, MDLPA, MS, MEc - pentru evenimente care se produc în afara amplasamentului
- MEc., MAI și MT - pentru evenimente care se produc în timpul transportului,

Din punctul de vedere al HG nr. 557/2016 în gestionarea tipurilor de risc care pot produce poluări ale aerului și solului, precum și cele care se referă la accidente în care sunt implicate substanțe periculoase, MMAP poate fi implicat în participarea la activități de sprijin cum sunt:

- Asigurarea monitorizării pericolelor și riscurilor care pot genera evenimente de poluare;
- Recunoașterea și evaluarea consecințelor unor evenimente de poluare;
- Cercetarea situației la locul producerii;
- Urmărirea gradului de poluare în perimetrul zonelor afectate,
- Prioritizarea măsurilor de oprire și reducere a poluării;
- Controlul și investigarea restabilirii stării de normalitate;
- Verificarea eficacității măsurilor implementate.

Fluxul informațional decizional propus în cadrul prezentului proiect, prezentat la cap. 3.5.6 și dispozițiile existente privind responsabilitățile și funcționarea MMAP și a autorităților subordonate asigură în orice moment realizarea acestor capacități, în concordanță atât cu principiile și elementele strategice de bază ale protecției mediului și cât și cu cele ale managementului situațiilor de urgență.

În mod specific în cazul poluărilor rezultate din accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase, în acțiunile efectuate de către MMAP și autoritățile din subordine atât în timpul intervenției cât și în acțiunile de refacere/reabilitare sunt implicate secretariatele de risc care funcționează la nivel local (APM) și central (ANPM, MMAP), având rol în stabilirea cauzelor producerii accidentului și în identificarea măsurilor de prevenție adecvate.

3.5.5 ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR/ INSTITUȚIILOR ȘI STRUCTURILOR OPERATIVE – IMPLICATE ÎN GESTIONAREA SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI – POLUĂRI ACCIDENTALE

Conform fluxului informațional-decizional propus și a atribuțiilor și responsabilităților prevăzute de legislația specifică din domeniul protecției mediului, evenimentele care au ca efect poluări accidentale ale aerului și solului, sunt considerate situații de urgență și sunt tratate conform legislației din acest domeniu, ținându-se totuși seama de faptul că MMAP execută misiuni de sprijin conform dispozițiilor comandantului acțiunii, desemnat din cadrul instituției cu rol principal în gestionarea tipului de risc care a generat poluarea accidentală. În ceea ce privește accidentele majore în care sunt implicate substanțe periculoase, legislația specifică (Legea 59/2016 și actele subsecvente) conține prevederi prin care sunt reglementate responsabilitățile și modul de gestionare al acestui tip de situații de urgență.

Pentru gestionarea situațiilor în care se produc poluări accidentale se stabilesc domeniile de acțiune, autoritățile implicate și atribuțiile acestora astfel:

3.5.5.1 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI SPECIFICE FUNCȚIEI DE REGLEMENTARE -POLUĂRILE ACCIDENTALE

1.MMAP este autoritatea responsabilă pentru

- emiterea actelor de reglementare din domeniile:
 - o controlul poluării industriale și managementul riscului;

- protecția atmosferei;
- protejarea, conservarea și ameliorarea capitalului natural;
- protejarea cetățenilor la riscurile de mediu;
- gestionarea substanțelor și preparatelor periculoase.
- emiterea actelor normative pentru organizarea și funcționarea secretariatelor de risc la nivelul autorităților centrale și locale pentru protecția mediului

2.ANPM instituție aflată în subordinea MMAP

- emite, pentru nivelul său de competență, acte de reglementare a activităților cu potențial impact asupra mediului, inclusiv pentru cele desfășurate pe amplasamente care intră sub incidența Legii 59/2016 (amplasamente Seveso) în care sunt identificate potențialele riscuri asupra mediului ale activităților, mijloacele de prevenire a producerii acestora și modul de acțiune în cazul producerii de poluări accidentale.

3.APM, instituții teritoriale aflate în subordinea ANPM,

- emit, pentru nivelul lor de competență, acte de reglementare a activităților cu impact potențial asupra mediului, inclusiv pentru cele desfășurate pe amplasamente Seveso, în care sunt identificate potențialele riscuri asupra mediului ale activităților, mijloacele de prevenire a producerii acestora și modul de acțiune în cazul producerii de poluări accidentale.

4.GNM, prin structurile sale teritoriale:

- dispune, în condițiile legii, încetarea activităților unităților sau instalațiilor în caz de poluare a factorilor de mediu;
- dispune, în condițiile legii, aplicarea de sancțiuni contravenționale persoanelor fizice sau juridice care nu respectă prevederile legislației de protecție a mediului.

3.5.5.2 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: PREVENIRE- *POLUĂRI ACCIDENTALE*

1.MMAP are următoarele atribuții:

- asigură funcționarea CMSU și a COSU cu activitate permanentă;
- asigură, pe bază de protocol interinstituțional, colaborarea cu SNUAU 112 pentru redirecționarea apelurilor aflate în competența de soluționare a MMAP.
- asigură aplicarea legislației specifice privind managementul riscului în cadrul SR MMAP

2.ANPM:

- coordonează sistemul național de monitorizare a factorilor de mediu;
- asigură suportul tehnic și științific pentru activitatea de monitorizare a factorilor de mediu;
- autorizează activitățile cu impact potențial asupra mediului doar în condițiile în care sunt evidențiate posibilele riscuri ale activității asupra mediului, mijloacele existente pentru

prevenirea și controlul emisiilor de poluanți și măsurile aplicabile în cazul producerii unor poluări accidentale.

- asigură funcționarea SR ANPM și Secretariatului tehnic al Comisiei naționale pentru investigarea accidentelor majore
- asigură aplicarea legislației specifice privind managementul riscului în cadrul SR ANPM

3.APM:

- desfășoară activități de monitorizare a calității mediului înconjurător la nivel teritorial;
- derulează procedura de evaluare a impactului asupra mediului și procedura de evaluare a rapoartelor de securitate pentru proiectele care intră sub incidența legislației privind prevenirea și controlul integrat al poluării;
- verifică luarea măsurilor pentru prevenirea accidentelor cu impact asupra sănătății omului și a mediului și limitarea consecințelor acestora prevăzute în autorizațiile de mediu/autorizațiile integrate de mediu;
- urmăresc îndeplinirea cerințelor legislației de mediu din actele de reglementare emise și în cazul constatării unor neconformități, iau măsurile care se impun;
- asigură resursele materiale și umane necesare efectuării de măsurări ale factorilor de mediu în diferite amplasamente, conform solicitărilor;
- asigură păstrarea în stare de funcționare a autolaboratoarelor și echipamentelor mobile de măsurare și aprovizionarea acestora cu materialele de referință și consumabilele necesare determinărilor.
- asigură funcționarea SR APM și aplicarea legislației specifice privind managementul riscului în cadrul SR ANPM

4.GNM prin structurile sale teritoriale:

- controlează activitățile cu impact asupra mediului și respectarea măsurilor de protecție a mediului prevăzute în actele de reglementare emise de autoritatea competentă pentru protecția mediului;
- controlează măsurile luate de operatorii economici privind prevenirea poluărilor accidentale ale mediului, inclusiv măsurile de securitate pentru activitățile desfășurate pe amplasamente Seveso;
- controlează respectarea obligațiilor ce revin titularilor de activități privind emisiile industriale și asigurarea securității amplasamentelor;
- efectuează controlul respectării prevederilor reglementărilor în domeniul substanțelor și al amestecurilor periculoase;
- asigură resursele materiale, organizatorice și de personal astfel încât să poată răspunde permanent solicitărilor COSU-MMAP;
- derulează activități de perfecționare profesională în domeniu a personalului din cadrul GNM.

5.ANM:

- Realizează diagnoze și prognoze meteorologice și transmite periodic către COSU-MMAP buletine de informare privind starea vremii și prognoza evoluției acesteia la nivel național și pe regiuni.

6.Titularii de activități economice:

- desfășoară activitatea în condițiile prevăzute de autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu;
- iau toate măsurile necesare pentru prevenirea poluării mediului;
- iau toate măsurile necesare pentru prevenirea accidentelor și limitarea consecințelor acestora;
- informează autoritățile publice teritoriale competente pentru protecția mediului cu privire la rezultatele automonitorizării emisiilor de poluanți, precum și cu privire la accidente sau pericole de accidente;
- în cazul în care gestionează substanțe și preparate periculoase identifică și să previn riscurile pe care substanțele și preparatele periculoase le pot reprezenta pentru sănătatea populației și anunță iminența unor descărcări neprevăzute sau accidente autorităților pentru protecția mediului și de apărare civilă;
- furnizează reprezentanților autorității competente toată asistența necesară pentru efectuarea oricăror inspecții ale instalației, pentru prelevarea de probe și pentru culegerea informațiilor necesare;
- dispune de mijloace de intervenție corespunzătoare pentru cazul producerii unui accident, asigură menținerea acestora în bună stare, pentru a putea fi puse în funcțiune în orice moment
- în cazul în care își desfășoară activitatea pe amplasament Seveso:
 - stabilește și implementează în mod corespunzător politica proprie de prevenire a accidentelor majore și o prezintă autorităților competente, iar pentru amplasamentele de nivel superior, întocmește un raport de securitate prin care demonstrează că au fost identificate pericolele de accident major și au fost luate măsurile necesare pentru a se preveni astfel de accidente
 - elaborează și revizuieste periodic planuri de urgență internă care cuprind măsurile ce trebuie aplicate în interiorul amplasamentului pentru controlul și limitarea efectelor dăunătoare ale incidentului asupra sănătății umane, mediului și proprietății
 - asigură informarea publicului cu informații clare, suficiente și inteligibile privind măsurile de securitate și conduita obligatorie în caz de accident major.

7.Operatorul economic cu activitate de transport:

- asigură respectarea normelor privind transportul mărfurilor periculoase care pot afecta mediul înconjurător.

3.5.5.3 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: RĂSPUNS (MĂSURI DE SPRIJIN) - *POLUĂRI ACCIDENTALE*

Coordonarea operațională a activităților în cazuri în care se produc poluări accidentale revine autorităților cu rol principal în gestionarea tipului de risc care a generat evenimentul de poluare, autoritățile pentru protecția mediului, prin structurile de gestionare a situațiilor de urgență desfășurând doar măsuri de sprijin la solicitarea comandantului acțiunii sau, după caz a comandantului intervenției. Principalele activități de sprijin puse la dispoziție de autoritățile pentru protecția mediului constau în monitorizări ale factorilor de mediu afectați, furnizarea de informații privind parametrii de calitate a factorilor de mediu în condiții normale și în timpul evenimentului de poluare, date și prognoze meteorologice, informații privind impactul asupra mediului a activităților din proximitatea evenimentului care pot contribui la extinderea sau limitarea poluării, prognoze privind evoluția evenimentului.

Repartizarea atribuțiilor pentru fiecare dintre autoritățile și organizațiile cu responsabilități privind protecția mediului în cazul intervenției în situații de poluare accidentală a aerului sau solului este următoarea:

1. MMAP prin CMSU și COSU:

a)CMSU – MMAP

- la cunoștință despre situația constatată și în funcție de tipul și gravitatea acesteia informează CNSU, și autoritățile cu rol principal în gestionarea accidentului care a determinat poluarea;
- În funcție de tipul și gravitatea evenimentului desemnează membrii CMSU și consultanții cu expertiză în domeniu;
- Analizează și avizează măsurile stabilite de operatorul economic și autoritățile responsabile cu rol principal pentru gestionarea situației de urgență și propune, după caz, măsuri suplimentare pentru reducerea poluării și limitarea consecințelor asupra mediului;
- Urmărește evoluția situației și dispune, la solicitarea comandantului acțiunii, obținerea de informații suplimentare cum ar fi efectuarea de măsurări ale factorilor de mediu în puncte critice;
- Aprobă comunicatele de informare a populației și cele transmise prin mass-media cu privire la evenimentul de poluare produs, pe domeniul său de activitate.

b)COSU – MMAP

- asigură fluxul informațional prezentat la cap. 3.5.6.
 - primește informarea primară privind producerea unui incident de poluare (cel puțin date privind locul, tipul și sursa poluării) care poate fi transmisă de operatorul economic/de transport responsabil de producerea poluării, de autoritatea responsabilă cu rol principal în gestionarea situației de urgență

respectivă (IGSU/MEc./MTI), de SNUAU 112 sau de alte surse care au constatat evenimentul și o redirecționează către GNM-CJ din județul în care s-a produs evenimentul;

- primește informații colectate de pe teren privind sursa, locul, tipul, aria afectată, amploarea poluării, parametrii de calitate ai factorilor de mediu înainte de producerea evenimentului, și transmite informațiile autorităților interesate (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/MEc./MTI, DSP județeană, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește comunicatele și prognozele ANM și le pune la dispoziție autorităților interesate (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/MEc./MTI, DSP județeană, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește informații privind măsurile aplicate pentru oprirea poluării, limitarea efectelor acesteia și protecția populației și a mediului înconjurător și le transmite autorităților interesate (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/MEc./MTI, DSP județean, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește periodic rapoarte privind evoluția evenimentului în urma măsurilor aplicate și le pune la dispoziție autorităților interesate (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/Mec./MTI, DSP județeană, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- primește informarea privind revenirea la starea de normalitate și o redirecționează către autoritățile interesate (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/MEc./MTI, DSP județeană, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate).

Prin implementarea aplicației care face obiectul acestui proiect, fluxul informațional trebuie să se realizeze automat, reprezentantul COSU-MMAP având obligația să urmărească realizarea fiecărei etape și să intervină prin apeluri telefonice, dacă apar disfuncțiuni.

2.ANPM:

- Verifică informațiile privind starea mediului existente înaintea producerii evenimentului și datele de monitorizare colectate în timpul evenimentului, identifică aria afectată și intensitatea poluării și transmite informațiile către COSU-MMAP;
- În cazul în care CMSU-MMAP, la solicitarea comandantului acțiunii, dispune efectuarea de măsurări suplimentare ale parametrilor de stare a mediului, acordă asistență tehnică APM în stabilirea punctelor de prelevare și măsurare și în efectuarea determinărilor;
- Confirmă revenirea la starea de normalitate în toată aria afectată de incidentul de poluare
- Informează SR MMAP privind producerea unui incident pe un amplasament Seveso

3.APM:

- participă, după caz, la cercetarea la fața locului a accidentelor care au condus la producerea poluării;

- efectuează activități de monitorizare a calității mediului înconjurător la nivel teritorial și transmite informațiile COSU-MMAP;
- propune, împreună cu Operatorul responsabil de producerea poluării, cu structurile locale ale autorităților responsabile cu rol principal (IJSU), cu reprezentanții autorităților administrației publice locale și ai GNM-CJ măsuri aplicabile pentru reducerea emisiilor și limitarea efectelor poluării;
- urmărește starea calității aerului și informează periodic COSU-MMAP în acest sens;
- Poate efectua, la solicitarea CMSU-MMAP, activități de măsurare a parametrilor de calitate a mediului în puncte critice, și informează COSU-MMAP cu privire la rezultatele determinărilor.
- În cazul accidentelor pe amplasamente Seveso, prin SR APM:
 - Informează SR ANPM privind producerea unui accident pe amplasament SEVESO
 - verifică și înregistrează notificarea accidentului
 - colectează și verifică informațiile necesare pentru analiza completă a aspectelor tehnice, organizatorice și manageriale ale accidentului major și le transmite COSU-MMAP

4.GNM-CJ:

- Participă la identificarea sursei de poluare și transmite către COSU-MMAP informațiile primare privind numele operatorului economic responsabil, locul producerii poluării, tipul de poluant, amploarea evenimentului;
- Stabilește, împreună cu operatorul economic responsabil de producerea poluării, cu structurile locale ale autorităților responsabile cu rol principal (IJSU), cu autoritățile administrației publice locale și reprezentanții APM măsurile aplicabile pentru reducerea emisiilor, limitarea efectelor poluării și protejarea populației și mediului înconjurător și informează COSU-MMAP în acest sens;
- Urmărește aplicarea măsurilor stabilite pentru reducerea emisiilor și informează COSU-MMAP în acest sens;
- Urmărește evoluția evenimentului în urma măsurilor aplicate și informează periodic COSU-MMAP.

5.ANM:

- La primirea informației privind producerea unui eveniment de poluare, transmite către COSU-MMAP un comunicat privind condițiile meteorologice locale din zona în care s-a raportat evenimentul;
- Elaborează și transmite COSU-MMAP prognoze meteorologice pe următoarele 6 și 24 de ore pentru zona în care s-a raportat evenimentul.

6. Sistemul de apeluri de urgență 112

- Primește apeluri privind producerea de evenimente de poluare și le redirecționează către COSU-MMAP.

7. Operatorul economic responsabil de producerea evenimentului de poluare:

- informează imediat autoritatea competentă pentru protecția mediului (APM) și autoritatea competentă pentru inspecție și control la nivel local (GNM) și după caz, IJSU, autoritățile administrației publice locale; în cazul poluărilor pe amplasamente Seveso este obligatorie informarea cu prioritate a autorității competente pentru situații de urgență la nivel local (IJSU)
- ia imediat măsurile pentru limitarea consecințelor asupra mediului și prevenirea altor incidente sau accidente posibile precum și orice alte măsuri suplimentare adecvate, pe care autoritățile competente le solicită și le consideră necesare, inclusiv oprirea temporară a activității, dacă este cazul;
- furnizează autorităților responsabile implicate toate informațiile necesare stabilirii cauzei și condițiilor producerii poluării și găsirii celor mai eficace măsuri de intervenție pentru stoparea extinderii acesteia și reducerea efectelor asupra mediului.
- informează autoritățile competente cu privire la măsurile avute în vedere pentru atenuarea efectelor pe termen mediu și lung ale accidentului și pentru prevenirea repetării unui astfel de eveniment

În mod curent, transmiterea informațiilor, rapoartelor, comunicatelor către COSU-MMAP de către instituțiile participante la intervenție se realizează automat cu ajutorul aplicației instalată în urma acestui proiect, care permite totodată participanților să vizualizeze toate informațiile transmise de celelalte entități implicate.

3.5.5.4 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: EVALUARE / INVESTIGARE POSTEVENIMENT (DUPĂ CAZ) – *POLUĂRI ACCIDENTALE*

1. MMAP:

a) CMSU – MMAP

- Analizează rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului de poluare transmise de APM și GNM-CJ, analizează măsurile aplicate și eficiența lor;
- Analizează cauzele producerii poluării, frecvența cu care acesta se poate repeta și identifică măsurile de prevenție adecvate;
- Analizează modul de gestionare a situației și stabilește măsuri pentru îmbunătățirea și eficientizarea răspunsului;
- Dispune actualizarea normelor/procedurilor de gestionare a situațiilor similare cu includerea concluziilor și informațiilor obținute în urma evenimentului;
- Solicită, după caz, autorităților din domeniul agriculturii, silviculturii, ariilor protejate, evaluări ale eventualelor efecte produse asupra vegetației și ecosistemelor și propuneri de măsuri pentru protejarea biodiversității la producerea unor evenimente similare;
- Analizează eventualele prejudicii produse mediului și susține demersurile pentru recuperarea daunelor și revenirea la normal.

b)COSU - MMAP:

- Primește rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ și informează toate entitățile implicate (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/MEc./MTI DSP județeană, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate)despre încetarea poluării;
- Arhivează toate rapoartele, comunicatele și informațiile legate de eveniment și le păstrează pentru eventuale solicitări ulterioare.

2.ANPM:

- Analizează rapoartele referitoare la cauzele, desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ, analizează modul de operare și măsurile aplicate și folosește informațiile obținute pentru îmbunătățirea reglementărilor în cazul activităților cu potențial pericol asupra mediului;
- Actualizează normele/procedurile de monitorizare și control în situații în care se produc poluări accidentale ale aerului sau solului.
- Actualizează datele și informațiile din înregistrările secretariatelor de risc cu privire la accidentele produse pe plan național și întocmește rapoarte privind evenimentul, în vederea diseminării informațiilor la factorii interesați

3.APM

- Identifică momentul revenirii la starea de normalitate privind parametrii de stare a mediului din zona monitorizată și informează COSU-MMAP în acest sens;
- Elaborează un raport privind desfășurarea și finalizarea evenimentului, menționând măsurile aplicate și eficiența lor precum și propuneri de măsuri pentru prevenirea apariției unor situații similare și pentru îmbunătățirea gestionării acestora și îl transmite COSU-MMAP.
- Pentru accidentele produse pe amplasamente Seveso, prin SR APM:
 - stabilește împreună cu titularii activităților măsurile preventive ce se impun pentru evitarea unor viitoare accidente;
 - actualizează registrul privind evidența accidentelor pe amplasamente Seveso, cu menționarea cauzei, experienței acumulate și măsurile de prevenire identificate
 - organizează Comisia pentru investigarea accidentelor majore și participă la lucrările ei
 - întocmește un raport lunar privind activitatea proprie, îl prezintă spre avizare conducerii APM și îl transmite SR ANPM;

4.GNM-CG:

- Analizează rapoartele referitoare la desfășurarea și finalizarea evenimentului transmise de APM și GNM-CJ, analizează modul de operare și măsurile aplicate și folosește informațiile obținute pentru îmbunătățirea activității de gestionare a situațiilor în care se produc poluări accidentale;

- Actualizează normele/procedurile de control și intervenție în situații în de poluare accidentală a aerului sau solului.

5.GNM-CJ

- Elaborează un raport privind desfășurarea și finalizarea evenimentului, menționând măsurile aplicate și eficiența lor precum și propuneri de măsuri pentru prevenirea apariției unor situații similare și pentru îmbunătățirea gestionării acestora și îl transmite COSU-MMAP;
- participă la stabilirea cauzelor poluării și identificarea persoanelor/instituțiilor responsabile și aplică sancțiunile prevăzute de lege;
- Constată eventualele prejudicii produse mediului și susține demersurile pentru recuperarea daunelor de la persoanele vinovate.

3.5.5.5 ATRIBUȚII AUTORITĂȚI / INSTITUȚII ȘI STRUCTURI OPERATIVE SPECIFICE FUNCȚIEI DE: REFACERE/REABILITARE (DUPĂ CAZ) – *POLUĂRI ACCIDENTALE*

1.MMAP:

a)CMSU

- Participă, împreună cu autoritățile responsabile, la identificarea și evaluarea efectelor asupra mediului a evenimentului de poluare și dispune măsuri pentru refacerea factorilor de mediu afectați;
- Dispune, la solicitarea comandantului acțiunii participarea la operațiuni de depoluare a zonelor afectate de evenimentul produs.

b)COSU

- Primește informările, și datele transmise de APM ca urmare a participării la operațiile de depoluare și le transmite autorităților/persoanelor responsabile (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/MEc./MTI DSP județeană, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate);
- Primește informările și rapoartele GNM, Garda Forestieră, ANAR, ANANP privind efectelor asupra mediului produse de poluare și stadiul refacerii factorilor de mediu afectați și le transmite autorităților/persoanelor responsabile (CMSU, ANPM, APM, GNM, ANM, IJSU, IGSU/MEc./MTI DSP județeană, prefect, consiliul județean, primăriile localităților afectate).

2.ANPM:

- Organizează activitatea de măsurare a factorilor de mediu în zonele în care se produc operații de depoluare, conform solicitărilor comandantului acțiunii și transmite programul de lucru stabilit la APM și COSU-MMAP;

- Validează datele rezultate în urma măsurărilor efectuate în cadrul operațiilor de depoluare.

3.APM:

- Efectuează măsurări ale factorilor de mediu în cursul operațiilor de depoluare, conform programului de lucru stabilit de ANPM, în vederea determinării stadiului de refacere a condițiile normale, și transmite datele înregistrate către COSU-MMAP.

4.GNM și structurile subordonate, alte instituții: ANAR, ANANP, Garda forestieră și structurile subordonate:

- identifică și evaluează efectele asupra mediului produse de poluare și urmăresc aplicarea măsurilor pentru refacerea factorilor de mediu afectați pe zona lor de responsabilitate și informează COSU-MMAP privind constatările efectuate.

3.5.6 FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV (POLUĂRI ACCIDENTALE ȘI SEVESO)

3.5.6.1 FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV POLUĂRI ACCIDENTALE ALE AERULUI ȘI SOLULUI

Poluările accidentale sunt evenimente excepționale și imprevizibile, cu evoluții și efecte specifice fenomenului produs, intensității, locului sau perioadei în care se desfășoară. De aceea, elaborarea de norme generale pentru reglementarea acestui domeniu atât în ceea ce privește prevenția, cât și modul de acțiune propriu-zis este dificilă, optându-se pentru particularizarea acestora prin identificarea, impunerea și aplicarea de măsuri specifice pentru fiecare sursă potențială de poluare.

În mod curent, evenimentele de poluare sunt gestionate în general de autoritățile locale de protecția mediului. APM și GNM-CJ au obligația de a transmite lunar și anual, Dispeceratului MMAP un raport legat de poluările accidentale produse în luna anterioară, respectiv anul anterior în județul pe care îl reprezintă. Acest raport se transmite indiferent dacă a avut sau nu loc un episod de poluare și cuprinde informații legate de: data și locul producerii poluări, poluatorul identificat, măsuri întreprinse în vederea limitării consecințelor poluării.

Având în vedere rolul și atribuțiile autorităților pentru protecția mediului în prevenirea și controlul poluării, s-a încercat o abordare unitară în participarea și modul de intervenție în aceste situații și a fost stabilită o procedură cadru de acțiune structurată pe domeniile de acțiune prevăzute de legislația privind situațiile de urgență, respectiv pregătire-prevenire, intervenție, investigare-evaluare, refacere-reabilitare. O primă etapă în acest proces de reglementare a fost emiterea OM 2579/2012, și ulterior a Deciziei Președintelui ANPM nr. 7/2021, prezentul studiu având ca scop optimizarea acestei proceduri și armonizarea sa cu prevederile legislative existente în domeniul gestionării situațiilor de urgență.

Se poate considera însă că poluările accidentale sunt consecințe ale unor evenimente neașteptate, cum sunt incendiile, accidente produse în activități industriale, de depozitare, de

transport sau din construcții, identificate de legislația din domeniu ca riscuri posibile pentru generarea unor situații de urgență și pentru care sunt stabilite autoritățile implicate, responsabilitățile și modul de acțiune al acestora în fiecare etapă.

Conform HG 557/2016 autoritățile responsabile cu rol principal în gestionarea situațiilor de urgență pentru tipurile de risc posibil generatoare de poluări accidentale enunțate mai sus sunt MAI, MEc., MTI, MDLPA, iar MMAP participă în acțiuni de sprijin. Acest tip de evenimente, având în vedere și efectele de poluare asupra mediului sunt în general evenimente complexe pentru care este necesară o conducere unitară și coordonarea acțiunilor entităților implicate, rol care revine, potrivit prevederilor legale, Comandantului acțiunii și Centrelor de coordonare și conducere a intervenției înființate în Centrele operaționale din cadrul structurilor centrale și locale ale MAI -IGSU. Conform legislației privind situațiile de urgență, coordonarea operațională în gestionarea situațiilor de urgență revine MAI-IGSU/IJSU, prin Comandantul acțiunii, iar structurile pentru situații de urgență ale MMAP participă în misiuni de sprijin în conformitate cu solicitările acestuia.

De aceea procedura prezentată în continuare privind participarea autorităților de mediu în cazul poluărilor accidentale se concentrează pe respectarea prevederilor legislației primare din domeniul protecției mediului, îndeplinirea în cadrul acțiunilor de sprijin a sarcinilor specifice domeniului propriu de acțiune și realizarea fluxului informațional necesar unei coordonări eficiente a răspunsului într-o situație de urgență.

Poluarea accidentală poate fi semnalată de poluator, de autoritățile cu responsabilități în gestionarea situațiilor de urgență, de autoritățile cu responsabilități de monitorizare a mediului, de alte instituții și autorități centrale sau locale, mass-media, persoane fizice sau juridice, etc. care constată evenimentul.

Informarea privind producerea unei poluări accidentale poate fi anunțată prin sistemul național unic de apeluri de urgență 112 sau prin centrele de relații cu publicul ale autorităților responsabile cu gestionarea situațiilor de urgență (MAI, IGSU, IJSU), ale administrației publice locale sau la serviciul de permanență ale APM/GNM-CJ care observă producerea sau riscul evident de producere al unui eveniment de poluare. Având în vedere atribuțiile de inspecție și control ale GNM-CJ și rolul acestei autorități în constatarea cauzelor producerii unui incident de poluare, stabilirea măsurilor de limitare și eliminarea efectelor acestuia precum și rolul pe care GNM-CJ îl are în analiza și evaluarea urmărilor evenimentului, cazurile în care sunt sesizate poluări accidentale sunt direcționate de oricare dintre instituțiile care au primit informația inițială către GNM-CJ care devine în acest caz instituția responsabilă de inițierea procedurii în cadrul autorităților de mediu.

La primirea sesizării, GNM-CJ va verifica veridicitatea acesteia și în cazul în care constată că este reală, va deschide în Aplicația Dispecerat MMAP un caz (tichet) în maximum 2 ore de la primirea anunțului privind evenimentul de poluare, menționând cel puțin următoarele informații: locul și momentul producerii evenimentului, tipul și natura evenimentului, factorul de mediu afectat, operatorul implicat, date preliminare despre posibile prejudicii, numele și funcția persoanei care raportează.

Aplicația va selecta automat din lista de instituții deja încărcată în aplicație pe baza tipului de caz (tichet) deschis acele instituții care au atribuții în rezolvarea respectivului caz de poluare accidentală (aplicația va anunța automat membrii CMSU, ANM, APM, ANPM, GNM și IJSU, în calitate de Comandant al acțiunii). Pe lângă autoritățile setate automat să fie anunțate lista poate fi completată manual de către dispecer, după consultarea cu IJSU, cu instituțiile care participă la intervenție sau pot contribui la diminuarea poluării accidentale produse (ANAR, RNP Romsilva, Garda Forestieră, ARBDD, IGSU Poliția Română, MEc./MTI, autoritățile administrației publice locale etc.). Totodată aplicația va atenționa Direcția de comunicare din cadrul MMAP pentru a aproba sau emite după caz un comunicat privind poluarea produsă.

APM și GNM-CJ vor colecta date de pe teren și vor transmite către Aplicația Dispecerat informațiile suplimentare în maxim 6 ore de la identificarea evenimentului de poluare.

Raportarea la 6 ore va conține următoarele informații: date despre localizarea exactă a poluării, datele similare disponibile anterior evenimentului de poluare, ca date de referință, cauza producerii evenimentului de poluare, modul de manifestare a fenomenului (inclusiv rezultatul analizelor factorilor de mediu dacă acestea s-au efectuat), precum și măsurile întreprinse de poluator/autorități pentru limitarea și înlăturarea efectelor poluării, tendința evenimentului de poluare.

Totodată, ANM va emite un comunicat privind evoluția parametrilor meteorologici în zona de producere a evenimentului și îl va transmite către COSU- MMAP.

APM și GNM-CJ vor continua să colecteze date de pe teren și vor actualiza informațiile despre evenimentul de poluare.

Totodată GNM-CJ și APM, precum și, după caz, alte structuri din subordinea MMAP participante la eveniment (ANAR, Garda Forestieră, RNP Romsilva, ARBDD) vor monitoriza permanent atât implementarea măsurilor propuse în vederea diminuării efectelor produse de poluarea accidentală cât și evenimentul în ansamblu până la închiderea acestuia.

Instituțiile implicate vor transmite cu o periodicitate stabilită (de ex. 24 de ore) informații actualizate despre evenimentul de poluare, pe domeniul lor de acțiune. În funcție de situație, ANM va actualiza comunicatul privind evoluția parametrilor meteorologici în zona de producere a evenimentului și-l va retransmite către Aplicația MMAP.

Informații legate de modul în care sunt implementate măsurile propuse sau despre evoluția evenimentului pot fi accesate de către instituțiile interesate nominalizate după deschiderea cazului sau de factorii de decizie interesați pe tot parcursul derulării evenimentului de poluare. La rândul lor aceste instituții pot furniza informații despre desfășurarea evenimentului, despre modul de implementare a măsurilor sau alte informații utile.

La solicitarea comandantului acțiunii autoritățile pentru protecția mediului pot fi implicate în activități de depoluare a zonelor afectate, în principal pentru efectuarea de măsurări ale mediului și identificarea revenirii factorilor de mediu la starea normală.

După finalizarea acțiunilor de înlăturare a efectelor poluării, APM, GNM-CJ și după caz alte structuri din subordinea MMAP care au participat la eveniment vor transmite către Aplicația Dispecerat MMAP în maximum 3 zile de la finalizarea acțiunilor de înlăturare a efectelor poluării un raport final privind acțiunile întreprinse de fiecare autoritate participantă. Acestea vor conține

informații despre localizarea și descrierea fenomenului produs, modul în care au fost afectați factorii de mediu, date de identificare a poluatorului, măsurile adoptate pentru înlăturarea efectelor poluării, inclusiv măsuri propuse pentru prevenirea producerii în viitor a unor evenimente similare. Toate aceste rapoarte și informații vor fi transmise către persoanele cu rol de decizie din conducerea MMAP, ANPM, GNM și către instituții interesate: ANM, ANPM, GNM sau orice altă instituție care a fost implicată în limitarea și înlăturarea efectelor poluării produse.

Evenimentul este închis de către GNM-CJ – instituția care a deschis cazul (tichetul), dar rămâne în baza de date a Aplicației Dispecerat MMAP și va putea fi folosit în viitor pentru consultare sau pentru eventuale raportări.

POLUARI ACCIDENTALE - cu aplicatie dispecerat

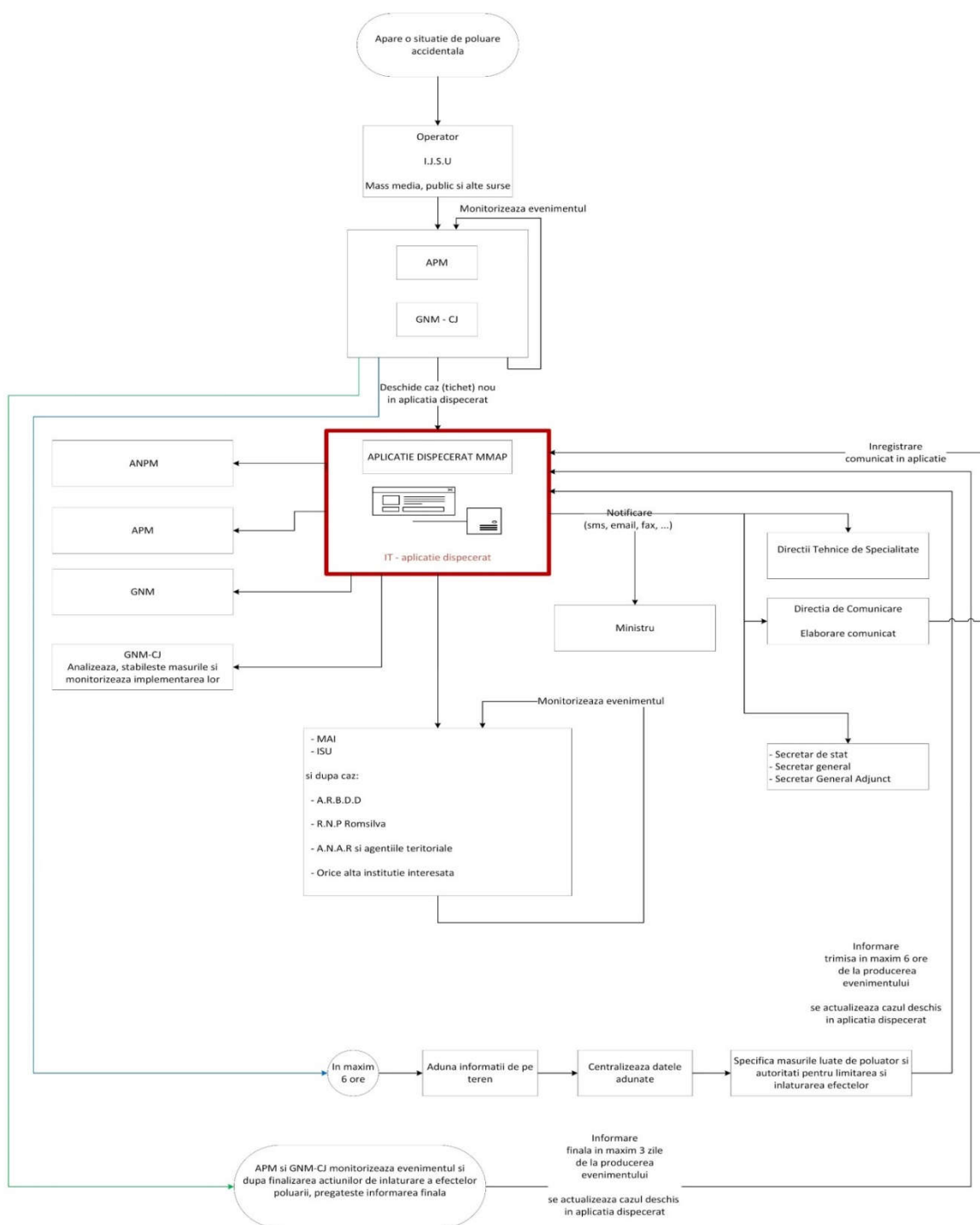

Figura 5 Schema generală flux optimizat – Poluări accidentale

3.5.6.2 FLUX INFORMAȚIONAL OPERATIV – POLUĂRI SEVESO

Având în vedere riscurile de producere a unor accidente majore, cu implicații deosebit de grave asupra vieții și sănătății populației sau mediului înconjurător, pentru amplasamentele unde există cantități semnificative de substanțe periculoase au fost elaborate reglementări speciale prin care să se prevină producerea de evenimente periculoase, iar în cazul existenței unui astfel de eveniment să poată fi luate în cel mai scurt timp măsuri operative de limitare și remediere a efectelor acestora.

Din punctul de vedere al prevenției, pentru amplasamentele care intră sub incidența prevederilor legale care gestionează activitățile SEVESO, operatorul care desfășoară activitățile în care sunt implicate substanțe periculoase are obligația de a elabora un document în care să prezinte politica sa de prevenire a accidentelor majore și să garanteze că aceasta este implementată în mod corespunzător. În cazul amplasamentelor cu risc major se elaborează documente mai complexe (rapoarte de securitate), prin care sunt identificate pericolele de accident major, sunt evidențiate scenariile posibile de accidente majore și măsurile necesare pentru a se preveni și pentru a se limita consecințele acestora, precum și planuri de urgență internă cuprinzând măsurile de control și limitare a efectelor incidentelor periculoase, care sunt puse imediat în aplicare la producerea unui astfel de eveniment.

Pentru scenariile în care există riscul ca incidentul să afecteze zone aflate în afara amplasamentelor gestionate de un operator economic, autoritățile locale pentru situații de urgență, împreună cu autoritățile administrației publice locale care au atribuții în gestionarea situațiilor de urgență pe teritoriul căruia se află amplasamentul elaborează planuri de urgență externă, cuprinzând măsurile care trebuie luate în exteriorul amplasamentului pentru limitarea efectelor și refacerea ecologică a zonei.

În cazul producerii unui accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, responsabilitatea punerii în aplicare a măsurilor din planurile de urgență interne revine operatorilor economici, iar a celor din planurile de urgență externe revine IJSU.

În cazul producerii unui accident major în care sunt implicate substanțe periculoase operatorul economic care gestionează activitățile pe respectivul amplasament are obligația de a notifica IJSU și de a activa planul de urgență intern aprobat de cele trei instituții: IJSU, GNM-CJ și APM. Notificarea legată de producerea unui accident major poate veni și din alte surse cum ar fi mass-media, cetățeni etc.

IGSU/IJSU va verifica veridicitatea datelor primite și va informa imediat celelalte autorități competente prevăzute la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 59/2016, cu completările ulterioare, respectiv: APM, GNM CJ.

La primirea de la IJSU a unei informări privind producerea unui accident de tip SEVESO, GNM-CJ va deschide un caz (tichet) nou în Aplicația Dispecerat MMAP în maximum 2 ore de la anunțarea evenimentului de poluare.

Procedura se derulează în continuare similar celei privind poluările accidentale prezentate la pct. 3.5.6.1, cu mențiunea că în grupul instituțiilor / structurilor interesate care participă la fluxul informațional sunt incluse și secretariatele de risc la nivelul APM, ANPM și MMAP.

POLUARI SEVESO - cu aplicatie dispecerat

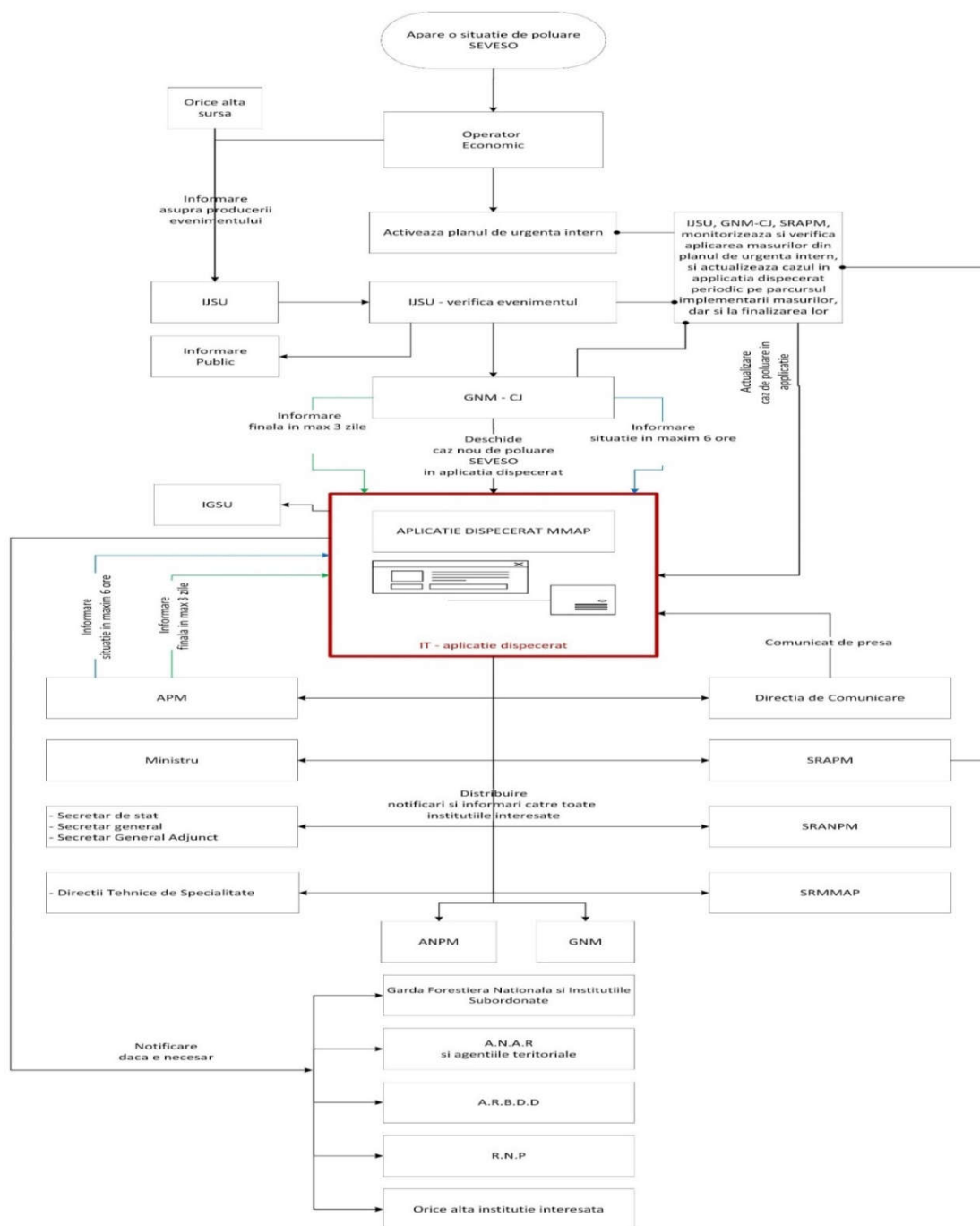

Figura 6 Schema informațională optimizată – SEVESO

3.5.7 RAPOARTE OPERATIVE/INFORMATIVE (POLUARI ACCIDENTALE)

Pe baza celor expuse mai sus se observă că rapoartele generate în cursul procedurii de gestionare a situațiilor de urgență privind poluările accidentale pot fi sintetizate în tabelul următor:

Tabel 3 Sintetizarea fluxului de informații privind poluările accidentale

Nr. crt.	Instituția care informează Dispeceratul MMAP	Situația existentă	Timp de raportare	Continutul raportării	Demnitari/Instituții informate de către Dispeceratul MMAP	Tipul informației
1	Poluator, IJSU, 112, mass-media	Alarmare	Imediat	Semnalarea poluării	GNM CJ	Aplicație/ SMS
2	GNM CJ	alarmare	După constatare în maxim 2 ore	Raportul inițial va cuprinde: -locul și momentul producerii evenimentului, -tipul și natura evenimentului, -factorul de mediu afectat, -operatorul implicat, -date preliminare despre posibile prejudicii, -numele și funcția persoanei care raportează.	1.CMSU 2.Comitetul local/județean pentru situații de urgență 3. Alte instituții cu responsabilități în domeniul - APM, - GNM, - ANPM, - ANM, 4. Alte instituții conform deciziei IJSU (DSP, Poliția Română, ANAR, IGSU, Garda Forestieră, RNP Romsilva, MEc./MTI, autoritățile administrației publice locale etc 5. Direcția de comunicare din cadrul MMAP 6. Secretariatele de risc ale APM, ANPM și MMAP (în cazul poluărilor pe amplasamente SEVESO)	Aplicație/ SMS
3	GNM CJ	informare	În maxim 6 ore de la producerea evenimentului	Raportul informativ va cuprinde:	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis	Aplicație/ e-mail

				-date despre localizarea exactă a poluării; -cauza producerii evenimentului de poluare; -modul de manifestare a fenomenului; -acțiunile întreprinse de poluator/autorități pentru limitarea și înlăturarea efectelor poluării; -tendința evenimentului de poluare.	în maxim 2 ore de la producerea evenimentului	
4	APM	Informare	În maxim 6 ore de la producerea evenimentului	Raportul informativ va cuprinde: -date anterioare producerii evenimentului de poluare ca date de referință, -rezultatul analizelor indicatorilor relevanți pentru factorii de mediu afectați, -tendința indicatorilor monitorizați.	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în maxim 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ e-mail
5	ANM	informare – comunicat meteorologic	În maxim 6 ore de la producerea evenimentului	Comunicat privind situația meteorologică locală și tendința de evoluție	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în maxim 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ e-mail
6	Alte instituții care dețin informații de interes	informare	În maxim 6 ore de la producerea evenimentului	Informații suplimentare utile în realizarea intervenției	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în maxim 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ e-mail
7	APM, GNM CJ ANM, SECRETARIAT UL DE RISC-	informare	La fiecare 24 ore	Informații suplimentare utile în realizarea intervenției	Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în maxim 2 ore de la	Aplicație/ SMS sau e-mail

	APM (după caz) IJSU (după caz)				producerea evenimentului	
8	CMSU	Evaluare post eveniment de poluare	La solicitarea IJSU/CCCI	Decizie pentru participarea la acțiuni de evaluare a prejudiciilor cauzate mediului	1. ANPM, APM 2. GNM, GNM CJ 3. Alte instituții după caz: Garda Forestieră, ANAR, ANANP, etc	Aplicație/ e-mail
9	APM GNM CJ Alte instituții după caz: Garda Forestieră, ANAR, ANANP, etc	Evaluare post eveniment de poluare	În maxim 2 zile	Raport privind efectele asupra mediului, pe domeniile de competență	1.CMSU 2.Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în maxim 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ e-mail
10	CMSU	Refacere-remediere	La solicitarea IJSU/CCCI	Decizie pentru participarea la acțiuni de depoluare	1. ANPM, APM 2. GNM, GNM CJ 3. Alte instituții după caz: Garda Forestieră, ANAR, ANANP, etc	Aplicație/ e-mail
11	APM GNM CJ Alte instituții după caz: Garda Forestieră, ANAR, ANANP, etc	Refacere-remediere	Conform estimărilor tehnice	Raport privind activitățile desfășurate în cadru operațiilor dedepoluare	1.CMSU 2.Pot fi vizualizate de toate persoanele/instituțiile informate prin raportul inițial emis în maxim 2 ore de la producerea evenimentului	Aplicație/ e-mail
12	APM GNM CJ	Informare	În maxim 3 zile de la finalizarea acțiunilor de înlăturare a efectelor poluării	Raportul final va conține: - localizarea și descrierea fenomenului produs, -modul în care au fost afectați factori de mediu, - date de identificare a poluatorului, -măsurile adoptate pentru înlăturarea efectelor poluării, inclusiv măsuri propuse pentru prevenirea producerii în viitor a unor evenimente similare.	1.Comitetul ministerial pentru situații de urgență 2.Comitetul local/județean pentru situații de urgență 3. Alte instituții cu responsabilități în domeniul - APM, - GNM, - ANPM, - ANM, 4. Alte instituții conform deciziei IJSU (DSP, Poliția Română, ANAR, IGSU, Garda Forestieră, RNP Romsilva, MEc./MTI, autoritățile	Aplicație/ e-mail

					administrației publice locale etc 5. Secretariatele de risc ale APM, ANPM și MMAP, 6. Direcția de comunicare din cadrul MMAP	
--	--	--	--	--	--	--

3.6 CORELAREA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE CU ALTE DOCUMENTE NORMATIVE / OPERATIVE / INSTRUCȚIUNI / ORDINE

Propunerile cu caracter procedural și instituțional care fac obiectul prezentului Capitol sunt în concordanță cu actele normative care reglementează protecția mediului în general și cu legislația specifică domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, controlul emisiilor industriale, controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase.

În vederea asigurării implementării propunerilor prezentului proiect, considerăm că este necesară modificarea și completarea cadrului legislativ și procedural actual cu acte normative / instrucțiuni, proceduri operaționale etc, după cum urmează:

1. Modificări cu caracter normativ și instituțional ce exced ariei de competență a MMAP, în colaborare cu autoritățile publice centrale competente, în măsura în care se consideră oportună, în viitor:
 - a. Modificarea și completarea cadrului normativ privind apelurile și comunicațiile cu Serviciul urgență 112;
 - b. Modificarea și completarea cadrului legislativ și instituțional cu privire la atribuții stabilite în sarcina autorităților publice locale – prefect, consiliu județean, președinte de consiliu județean, consiliu local, primar.
2. Modificări cu caracter normativ și instituțional aflate în aria de competență a MMAP, după cum urmează:
 - a. Modificarea și completarea ordinelor și deciziilor ministrului MAP pentru definirea rolului și responsabilităților structurilor din subordine sau sub autoritate în gestionarea situațiilor determinate de deprecieri ale calității aerului, radioactivității mediului sau poluările accidentale.
 - b. Modificarea și completarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter intern, emise de către conducătorii autorităților aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea MMAP, cu privire la fluxul informațional-decizional în cazul gestionării situațiilor de urgență și a situațiilor de risc – Decizia Președintelui ANPM, Ordinul Comisarului General al GNM etc.
3. Promovarea unei proceduri operaționale care să asigure un cadru unitar și eficient cu privire la desfășurarea activităților informatizate de transmitere a datelor și informațiilor referitoare la calitatea aerului, radioactivitate și poluări accidentale, precum și pentru

asigurarea modului de acțiune comun al structurilor MMAP și / sau aflate în subordinea, în coordonarea ori sub autoritatea ministerului, pentru realizarea activităților de colaborare interinstituțională în vederea gestionării eficiente a situațiilor în care se produc degradări ale calității aerului, ale nivelului radioactivității sau poluări accidentale.

3.7 ASPECTE REFERITOARE LA RĂSPUNDEREA PRIVIND APLICAREA INTERVENȚIEI NORMATIVE

Aplicarea intervenției normative va fi asigurată de autoritățile publice cu competențe în domeniile care fac obiectul prezentului capitol precum și de structurile SNMSU organizate la nivelul MMAP, respectiv CMSU și COSU.

La intrarea în vigoare a propunerii de Procedură pentru gestionarea situațiilor privind starea mediului, autoritățile publice identificate vor elabora decizii/ordine/instrucțiuni specifice privind implementarea acestora.

3.8. ALTE PRECIZĂRI PRIVIND NECESITATEA INTERVENȚIEI LEGISLATIVE

Considerăm că ar fi necesară o clarificare a poziției evenimentelor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale) în cadrul situațiilor de urgență și o reevaluare a tipurilor de risc și a riscurilor asociate care au legătură cu aceste domenii, cu precizarea rolului și responsabilităților autorităților de protecție a mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de astfel de factori de risc.

În prezent, situațiile de risc ce afectează calitatea mediului determinate de factorii de risc ce intră în competența MMAP specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale – tip SEVESO nu au fost considerate, în primă etapă, de către legiuitorul național, ca prezentând un grad de pericol suficient de ridicat pentru a fi incluse în categoria situațiilor de urgență.

În situația actuală intervenția legislativă propusă se justifică doar prin eficientizarea răspunsului autorităților de mediu în gestionarea situațiilor privind starea mediului analizate prin asimilarea lor situațiilor de urgență și extinderea aplicației informatice dezvoltată la nivelul MMAP pentru gestionarea situațiilor de urgență și în aceste cazuri.

4 PROPUNERI DE MODIFICARE A CADRULUI GENERAL NORMATIV PRIVIND OPERAȚIONALIZAREA DISPECERATULUI MMAP PENTRU GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE MMAP (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE*)⁹ ȘI A SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI (CALITATEA AERULUI, RADIOACTIVITATE ȘI POLUĂRI ACCIDENTALE, inclusiv accidente SEVESO)

4.1 CADRU NORMATIV GENERAL

În vederea completării atribuțiilor COSU-MMAP (Dispecerat, după caz) pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip SEVESO), este necesară promovarea unor modificări de ordin normativ pe cel puțin două paliere, după cum urmează:

- 1) Modificarea dispozițiilor ROF MMAP, aprobat prin OM nr. 1057/2020;
- 2) Modificarea dispozițiilor OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CMSU și a COSU.

a) Fenomene meteo periculoase

Elaborarea Ordinului MMAP de funcționare a Comitetului ministerial și centrului operativ în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.491/2004, cu modificările ulterioare a *Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență* s-a realizat prin:

- Stabilirea atribuțiilor comitetului și centrului având în vedere faptul că în conformitate art. 133 alin. (1) din ROF MMAP
- Completarea tuturor tipurilor de risc din domeniul de competență al MMAP;
- Completarea Centrului Operativ cu reprezentanți ai ANM;
- Asigurarea corelării cu prevederile ROF al MMAP.

Completarea art. 138 din ROF MMAP:

- *"Compartimentul Dispecerat asigură"* cu atribuții referitoare la asigurarea fluxului informațional – decizional privind transmiterea informărilor, prognozelor și avertizărilor asupra producerii fenomenelor meteorologice periculoase și centralizarea rapoartelor asupra efectelor acestora pentru informarea factorilor de decizie.

⁹ Pe tot parcursul acestui document, *brevitatis causa*, sintagma "Fenomene meteorologice periculoase*" va avea următorul înțeles: "Fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele care fac obiectul OM nr. 458/78/2019"

b) Situații privind starea mediului

Pentru dezvoltarea cadrului instituțional adecvat pentru gestionarea situațiilor care pot afecta calitatea mediului, în mod deosebit privind domeniile calitatea aerului, radioactivitate (ceea ce nu este deja reglementat în HG nr. 557/2016), poluări accidentale (altele decât poluări ale apelor) și poluări accidentale ce implică substanțe periculoase – tip SEVESO, considerăm necesară *actualizarea actelor normative ce reglementează înființarea și funcționarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență* cu respectarea prevederilor HG nr. 1491/2004 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, aribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, în mod deosebit modificarea următoarelor acte:

- HG nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea MMAP;
- Ordin al Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1057/2020 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare (ROF) al MMAP;
- Ordin al ministrului mediului și pădurilor nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CMSU și a COSU.

Astfel, se vor completa cel puțin următoarele:

- Completarea art. 133 alin. (1) din ROF MMAP care, în prezent, asigură "managementul riscului la inundații, la manifestarea fenomenelor hidro-meteorologice periculoase, în situațiile cauzate de accidente la construcții hidrotehnice și de secetă hidrologică, la amenajarea compexă a bazinelor hidrografice și a siguranței în exploatare a construcțiilor și amenajărilor hidrotehnice" prin adăugarea, în alineat distinct, a atribuțiilor privind asigurarea managementului riscurilor specifice domeniilor calitatea aerului, radioactivitate (ce nu este deja reglementat potrivit HG nr. 557/2016), poluări accidentale (altele decât poluări ale apelor) și poluări accidentale ce implică substanțe periculoase – tip SEVESO, ce determină situații de risc privind starea mediului;
- Completarea art. 133 alin. (2) din ROF MMAP prin detalierea tipului de activități și măsuri care sunt subsumate managementului situațiilor de risc determinate de factori de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale ce implică substanțe periculoase – tip SEVESO;
- Completarea art. 138 – Compartimentul Dispecerat, cel puțin prin detalierea următoarelor:
 - o Clarificarea faptului că în activitatea permanentă a COSU-MMAP intră și activitățile privind situațiile în care este afectată calitatea mediului specifice domeniilor – calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale ce implică substanțe periculoase – de tip SEVESO – prin introducerea lit. a¹);
 - o Asigurarea funcționării fluxului informațional-decizional privind situația și evoluția situațiilor de risc, inclusiv pentru situațiile în care este afectată calitatea mediului (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale ce implică substanțe periculoase – de tip SEVESO), prin utilizarea aplicației informatice dedicate – prin introducerea lit. b¹);

- Completarea lit. c) în sensul în care obligația privind transmiterea în timp util a informațiilor, prognozelor și avertizărilor cu privire la producerea unor situații care afectează calitatea mediului, fiind determinate de factori de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentate ce implică substanțe periculoase – de tip Seveso – prin introducerea lit. c¹);
- Transmiterea informațiilor asupra efectelor situațiilor de risc privind starea mediului determinate de factori de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, poluări accidentate ce implică substanțe periculoase – de tip Seveso – către Prim-Ministrul României, IGSU și altor factori interesați – prin introducerea lit. d¹);
- Completarea lit. e) cu privire la informarea operativă a factorilor de decizie din minister, în cazul apariției unor situații de risc privind calitatea mediului, determinate de factori de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale ori poluări accidentate ce implică substanțe periculoase – de tip SEVESO – cu lit. e¹);

În concluzie, este necesară completarea tuturor tipurilor de risc din domeniul de competență al MMAP, stabilirea atribuțiilor CMSU și COSU în sensul includerii atribuțiilor privind managementul situațiilor de risc determinate de factorii de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentate și poluări accidentate ce implică substanțe periculoase – de tip SEVESO, precum și completarea instituțională a COSU, atât cu personal de specialitate (din aparatul propriu al ministerului, în mod deosebit aparținând Direcției / Direcției Generale de specialitate), cât și prin includerea unor reprezentanți ai ANPM și GNM.

De asemenea, este necesară completarea altor acte normative relevante, în speță:

1. Ordinul ministrului nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CMSU și a COSU;

- Actualizare pentru a se armoniza cu HG nr. 1491/2004 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- Actualizare pentru revizuirea denumirii și atribuțiilor instituțiilor participante pentru a fi în acord cu actuala organizare instituțională din România
- Completare cu prevederi care revin în urma implementării noilor fluxuri informațional-decizionale:
 - **Pentru calitatea aerului:**

I - referitor la CMSU actele normative privind organizarea și funcționarea acestuia trebuie să precizeze:

- a) Componenta CMSU, care se stabilește prin Ordin al ministrului MMAP (prin actualizarea OM nr. 910/2012) și respectă structura cadru existentă, după cum urmează:
 - Președinte - Ministrul MMAP;

- Vicepreședinți – secretari de stat dintre care unul cu atribuții în domeniul situațiilor privind calitatea aerului și / sau cu atribuții în domeniul radioactivității și / sau în domeniul poluărilor accidentale, inclusiv accidente de tip Seveso;
 - Membri - persoane cu funcții de conducere și experți din aparatul propriu al ministerului și al autorităților subordonate sau aflate în coordonarea sau sub autoritatea MMAP. Printre membrii CMSU trebuie să se numere Președintele ANPM, dacă nu este nominalizat ca vicepreședinte, Directorul Direcției de Comunicare din MMAP, Directorul Direcției tehnice din MMAP responsabilă de calitatea aerului / radioactivitate / poluări accidentale, Directorul Direcției de monitorizare a mediului din ANPM, persoane cu funcții de conducere/ experți din cadrul ANM;
 - Consultanți - reprezentanți ai IGSU, ai Institutului Național de sănătate publică, experți în domeniul calității aerului, radioactivității și poluărilor accidentale, convocați la solicitarea președintelui CMSU.
- b) Pentru a răspunde eficient în situații de urgență cu impact asupra calității aerului, față de responsabilitățile existente, CMSU trebuie să aibă unele atribuții suplimentare specifice cum sunt:
- analizarea situației și evoluției fenomenelor având ca efect degradarea calității aerului, adoptarea de hotărâri și stabilirea de măsuri în domeniile de competență ale ministerului, pentru evitarea pierderilor de vieți omenești și limitarea pagubelor materiale. Hotărârile adoptate în cadrul CMSU sunt comunicate operativ structurilor implicate în gestionarea situației de urgență create, precum și mass-media;
 - analizarea și avizarea Planurilor de urgență pe termen scurt elaborate și inițiate de autoritățile de protecția mediului județene, la producerea unui eveniment care afectează grav calitatea aerului, în conformitate cu HG 257/2015;
 - includerea în planul anual de acțiuni ale CMSU și Centrului operativ măsuri pentru prevenirea și limitarea emisiilor necontrolate de poluanți în aer și a efectelor acestora asupra calității aerului;
 - analizarea și avizarea de instrucțiuni și normative specifice referitoare la prevenirea, intervenția operativă și înlăturarea efectelor fenomenelor care pot produce degradări ale calității aerului.

II – Referitor la COSU-MMAP, actul normativ pe baza căruia funcționează trebuie completat cu prevederi din care să reiasă că dispune de personal specializat pe tipuri de risc specifice degradării calității aerului și este capabil să îndeplinească atribuțiile suplimentare necesare gestionării situațiilor privind starea mediului, respectiv:

- primește și monitorizează informațiile cu privire la calitatea aerului și le pune la dispoziția celor interesați, conform fluxurilor informaționale stabilite;
- asigură transmiterea operativă a atenționărilor privind calitatea aerului în cazul depășirii valorilor de avertizare către autoritățile administrației publice locale

pentru a lua măsurile de îmbunătățire a calității aerului și de avertizare a populației afectate;

- primește și monitorizează informațiile cu privire la evenimentele care reprezintă situații de urgență sau care sunt potențial generatoare de situații de urgență cu efecte asupra calității aerului și le transmite structurilor responsabile, conform fluxului de informații stabilit;
- asigură legătura permanentă cu serviciul pentru apeluri de urgență 112, cu reprezentanții desemnați pentru situații de urgență din cadrul structurilor subordonate cu responsabilități privind calitatea aerului (ANPM, GNM, APM) și cu centrul operativ al ANM.

▪ **Pentru radioactivitate:**

I - referitor la CMSU actele normative privind organizarea și funcționarea acestuia trebuie să precizeze:

- a) Componenta CMSU, care se stabilește prin Ordin al ministrului MMAP (prin actualizarea OM nr. 910/2012) și respectă structura cadru existentă, după cum urmează:
 - Președinte - Ministrul MMAP (*similar ca la punctul precedent*);
 - Vicepreședinți – secretari de stat dintre care unul cu atribuții în domeniul situațiilor privind domeniul radioactivității;
 - Membri - persoane cu funcții de conducere și experți din aparatul propriu al ministerului și al autorităților subordonate sau aflate în coordonarea sau sub autoritatea MMAP. *Printre membrii CMSU trebuie să se numere Președintele ANPM, dacă nu este nominalizat ca vicepreședinte, Directorul Direcției de Comunicare din MMAP, Directorul Direcției tehnice din MMAP responsabilă de calitatea aerului / radioactivitate / poluări accidentale, Directorul Direcției de monitorizare a mediului din ANPM, persoane cu funcții de conducere/ experți din cadrul ANM (similar ca la punctul precedent);*
 - Consultanți - reprezentanți ai IGSU, ai Institutului Național de Sănătate Publică, experți în domeniul radioactivității (nuclear /radiologic), convocați la solicitarea președintelui CMSU (*similar ca la punctul precedent*);
- b) Pentru a răspunde eficient în situații de urgență cu impact asupra calității aerului, față de responsabilitățile existente, CMSU trebuie să aibă unele atribuții suplimentare specifice cum sunt:
 - Este oportună includerea unor prevederi privind extinderea obiectului de activitate astfel încât să cuprindă și domeniul situațiilor de urgență generate de risc nuclear sau radiologic și menționarea domeniului nuclear/radiologic în activitățile generale ale CMSU și COSU.
 - Includerea unei prevederi privind colaborarea cu autoritățile responsabile în cazul situațiilor de urgență generate de risc nuclear sau radiologic;
 - Includerea printre atribuțiile CMSU a unor activități specifice situațiilor de urgență generate de risc nuclear sau radiologic cum ar fi:

- urmărirea aplicării acțiunilor de protecție a mediului față de riscuri nucleare sau radiologice;
- dezvoltarea și menținerea capabilității de răspuns în situații de risc nuclear sau radiologic;
- participarea la exercițiile și activitățile de pregătire pentru a verifica măsura în care capacitățile proprii de răspuns sunt operaționale, relevante, interoperabile și actualizate;

II – Referitor la COSU-MMAP, actul normativ pe baza căruia funcționează trebuie completat cu prevederi din care să reiasă că dispune de personal specializat pe tipuri de risc specifice domeniului nuclear / radiologic și este capabil să îndeplinească atribuțiile suplimentare necesare gestionării situațiilor privind starea mediului, respectiv:

- colectarea informațiilor privind nivelul de radioactivitate a mediului și punerea acestora la dispoziția celor interesați;
- primirea și transmiterea operativă a notificărilor privind creșterea nivelului de radioactivitate a mediului în cazul depășirii valorilor de atenționare/avertizare/alarmare conform fluxului de informare stabilit;
- primirea informațiilor cu privire la evenimente care reprezintă situații de urgență sau care pot da naștere la situații de urgență de natură nucleară sau radiologică și transmiterea lor structurilor responsabile, conform fluxului de informații stabilit;
- asigurarea legăturii permanente cu Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență (CNSSU), CNCCI, COSUCG, SNUAU 112, cu reprezentanții desemnați pentru situații de urgență în domeniul nuclear și radiologic din cadrul structurilor subordonate (ANPM, APM) și cu centrul operativ al ANM;
- furnizarea informațiilor relevante în timpul situațiilor de urgență cu risc nuclear sau radiologic către CNCAN și MAI.

2. Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional-decizional de avertizare-alarmare în cazul producerii unor situații de privind starea mediului generate de riscurile specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;

- a. În acest sens, poate fi oportun a se avea în vedere propunerea de **procedură operațională pentru gestionarea situațiilor privind starea mediului**, prezentată în Anexa nr. 3 la prezentul raport, care detaliază distinct pentru cele trei domenii – calitatea aerului, radioactivitate și poluări accidentale, inclusiv evenimente de tip Seveso, modul de acțiune al MMAP și al autorităților aflate în subordine, în coordonare ori sub autoritate, după caz, precum și procesul de transmitere informatizată a informațiilor în cadrul activităților de monitorizare, informare și colaborare interinstituțională specifice;

3. Decizia nr. 7/2021 privind fluxul informațional-decizional de avertizare-alarmare ce trebuie asigurat de către APM și ANPM în cazul producerii unor situații de urgență generate de riscurile specifice MMAP;

- a. În momentul punerii în funcțiune a aplicației informatice "Dispecerat", așa cum a fost dezvoltată conceptual în cadrul acestui Proiect, prevederile Deciziei nr. 7/2021 se abrogă implicit (rămânând fără obiect de reglementare); utilizarea Aplicației informatice "Dispecerat" ar putea avea nevoie să fie promovată în cadrul unui act normativ, al unei proceduri operaționale ori pe calea unor instrucțiuni cu caracter intern;
- b. Decizia similară privind fluxul informațional-decizional de avertizare-alarmare ce trebuie asigurat de GNM-CJ, precum și de către GNM-CG, în cazul producerii unor situații de urgență generate de riscurile specifice MMAP;
 - i. În momentul punerii în funcțiune a aplicației informatice "Dispecerat", așa cum a fost dezvoltată conceptual în cadrul acestui Proiect, prevederile acestei Decizii se abrogă implicit (rămânând fără obiect de reglementare); implicit, funcționarea Aplicației informatice "Dispecerat" ar putea avea nevoie să fie promovată în cadrul unui act normativ.

4.2 STABILIREA PRINCIPALELOR RESPONSABILITĂȚI PRIVIND:

4.2.1 ACTIVITATEA PERMANENTĂ A CENTRULUI OPERATIV PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

a) Activitatea privind fenomene meteo periculoase cuprinde:

- Transmiterea în timp util a informațiilor, prognozelor și avertizărilor asupra producerii fenomenelor meteorologice periculoase la IGSU, structurile județene ale ISU și CJSU, în conformitate cu schemele de flux informațional aprobate prin Planurile de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase, accidentelor la construcții hidrotehnice și poluărilor accidentale.
- Centralizarea și transmiterea informărilor asupra efectelor fenomenelor meteorologice periculoase către Prim-Ministrul Guvernului României, IGSU și altor factori interesați.
- Informarea membrilor CMSU și ai COSU
- Completarea și actualizarea planului MMAP de asigurare a resurselor umane, materiale și financiare pentru situații de urgență și transmiterea la IGSU.

b) Activitatea privind starea mediului

În vederea completării atribuțiilor privind asigurarea activității permanente a COSU, este necesară completarea atribuțiilor specifice gestionării situațiilor de urgență cu activitățile privind situațiile generate de riscurile ce afectează calitatea mediului specifice domeniilor – calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale ce implică substanțe

periculoase – de tip SEVESO – prin introducerea lit. a¹) în cuprinsul art. 133 alin. (2) din ROF MMAP.

4.2.2 FUNCȚIONAREA FLUXULUI INFORMAȚIONAL – DECIZIONAL PRIVIND SITUAȚIILE DE URGENȚĂ (FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE) ȘI SITUAȚII PRIVIND STAREA MEDIULUI (POLUĂRI ACCIDENTALE, SEVESO, RADIOACTIVITATE ȘI CALITATEA AERULUI)

a) Fenomene meteo periculoase

Informările, atenționările și avertizările meteorologice care se emit în cazul producerii de fenomene meteorologice periculoase la scară națională și locală se transmit de către Administrația Națională de Meteorologie Centrului operativ pentru situații de urgență al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și mass-mediei.

Centrul operativ pentru situații de urgență al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor transmite, cu maximă operativitate, informările, atenționările și avertizările meteorologice care se emit în cazul producerii de fenomene meteorologice periculoase la scară națională și locală Ministerului Administrației și Internelor - Direcția generală pentru relațiile cu instituțiile prefectului, Centrului Operațional Național din cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și comitetelor județene pentru situații de urgență.

Comitetele județene pentru situații de urgență transmit informările, atenționările și avertizările meteorologice care se emit în cazul producerii de fenomene meteorologice periculoase la scară națională și locală, prin intermediul centrelor operaționale ale inspectoratelor județene pentru situații de urgență, comitetelor locale pentru situații de urgență (primării).

Informările, atenționările și avertizările meteorologice care se emit în cazul producerii de fenomene meteorologice periculoase la scară locală se transmit de către Administrația Națională de Meteorologie centrelor operaționale ale inspectoratelor județene pentru situații de urgență și administrațiilor bazinale de apă (dispecerate/servicii hidrologice/centre de prognoză bazinală).

În intervalele de valabilitate a atenționărilor sau a avertizărilor meteorologice care vizează ploi importante cantitativ, descărcări electrice și grindină, ninsori abundente și viscol, prognoza pe regiuni a fenomenului avertizat se actualizează din 3 în 3 ore și se transmite COSU-MMAP și dispeceratelor administrațiilor bazinale de apă.

Centrele operaționale ale inspectoratelor județene pentru situații de urgență au obligația de a transmite informările, atenționările și avertizările meteorologice care se emit în cazul producerii de fenomene meteorologice periculoase comitetelor locale pentru situații de urgență (primării) din zonele potențial afectabile.

Comitetele locale pentru situații de urgență (primării) au obligația de a asigura avertizarea și alarmarea populației din zonele de risc.

Astefel, în mod concret, avertizările generale și avertizările meteorologice pentru fenomene periculoase imediate nowcasting, precum și detalierea regională, actualizarea la 3 ore a prognozelor regionale, în situații de avertizare meteorologică și prognoză specială regională se transmit prin COSU-MMAP către:

MAI

- Departamentul pentru Situații de Urgență
- Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional
- Centrul Operațional de Comandă
- Centrul de Situații al Guvernului
- Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului

IGSU

- Direcția Prevenirea Dezastrelor
- Centrul Operațional pentru Situații de Urgență

MAE

- Centrul pentru situații speciale de urgență

SRI

- Centrul Operațional de Coordonare Anti-Tero

SPP

- Centrul Operativ pentru Situații de Urgență

STS

- Centrul Operativ pentru Situații de Urgență

MApN

- Centrul Național Militar de Comandă

MADR

- Centrul Operativ pentru Situații de Urgență

MS

- Centrul Operativ pentru Situații de Urgență

Administrația Prezidențială

- Departamentul Securității Naționale

Totodată, prin automatizarea fluxului informațional dintre ANM și Dispecerat MMAP se pot pune la dispoziția factorilor de decizie și personalului de intervenție, direct și operativ, toate datele/informațiile necesare instituțiilor ce desfășoară activități cu rol în gestionarea situațiilor

de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase, în vederea stabilirii măsurilor optime de acțiune și facilitării intervenției și îmbunătățirii comunicării între diferitele paliere decizionale și operaționale.

b) Situații privind starea mediului

În vederea asigurării fluxului informațional – decizional privind gestionarea producerii unor situații de urgență generate de riscurile specifice MMAP, în mod deosebit privind domeniile calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip SEVESO, proiectul de față propune implementarea unei **soluții informatice** care să asigure optimizarea fluxului informațional-decizional privind MMAP, ANPM și GNM-CG, precum și unitățile lor teritoriale.

Odată dezvoltată și implementată această soluție informatică, ce asigură digitalizarea aproape în întregime a procedurii prevăzute în cuprinsul OM nr. nr. 2579/2012 și a deciziilor Președintelui ANPM nr. 7/2021, respectiv a GNM-CG, dispozițiile acestor acte normative vor fi substanțial modificate.

Totodată, proiectul de față prezintă o propunere de **procedură operațională** pentru gestionarea situațiilor de mediu, destinată MMAP și autorităților aflate în subordinea / coordonarea sau sub autoritatea sa și care reglementează următoarele:

- Pentru domeniul calitatea aerului: asigurarea unui cadru unitar pentru desfășurarea activităților informatizate de transmitere a datelor și informațiilor referitoare la calitatea aerului;
- Pentru domeniul radioactivitate: asigurarea unui cadru unitar pentru realizarea atribuțiilor ce revin acestor autorități privind activitățile de monitorizare, informare și colaborare interinstituțională prin utilizarea unui sistem informatic conectat la SNGSU;

Pentru domeniul poluări accidentale: pentru desfășurarea activităților informatizate de transmitere a datelor și informațiilor în situații excepționale rezultate în urma unor accidente sau incidente neprevăzute în care au loc degajări necontrolate de poluanți în mediu, precum și pentru stabilirea modului de acțiune în care MMAP și structurile subordonate, în coordonare sau sub autoritate realizează activități de informare și colaborare inter-instituțională în vederea gestionării eficiente a situațiilor în care se produc evenimente de poluare a aerului sau solului.

4.2.3 TRANSMITEREA ÎN TIMP UTIL A INFORMAȚIILOR, PROGNOZELOR ȘI AVERTIZĂRILOR

a) Fenomene meteo periculoase

Transmiterea în timp util, de către Dispeceratul MMAP, a informațiilor, prognozelor meteorologice și de către COSU a avertizărilor asupra producerii fenomenelor meteorologice periculoase către instituțiile cu rol în gestionarea situațiilor de urgență se realizează prin interconectarea automată cu aplicațiile disponibile în cadrul ANM, respectiv Sistem Avertizări Meteo (SAM) - aplicația de emisie a mesajelor de vreme severă imediată și Meniul Editării Prognozelor (MEP) - aplicația web specializată MEP.

Prin intermediul acestor două aplicații interconectate automat cu Dispeceratul MMAP se reduce timpul de transmitere a informațiilor meteorologice, prognozelor și avertizărilor de vreme severă la câteva secunde, iar transmiterea se face la același moment de timp, către pagina web ANM, www.meteoromania.ro, precum și către instituțiile centrale și locale, grupul reprezentanților mass-media.

b) Situații privind starea mediului

Odată dezvoltată și implementată ***soluția informatică*** ce asigură digitalizarea aproape în întregime a procedurii prevăzute în cuprinsul OM nr. nr. 2579/2012 și a deciziilor Președintelui ANPM nr. 7/2021, respectiv a GNM-CG, se va asigura transmiterea în timp util, de către COSU – MMAP (Dispeceratul MMAP, după caz), a informațiilor privind starea mediului către instituțiile desemnate / identificate cu rol în gestionarea acestor situații de risc, precum și către factorii de decizie din minister.

Utilizarea aplicației informatice va fi susținută și prin implementarea la nivelul MMAP și a autorităților subordonate, aflate în coordonare ori sub autoritate, a ***procedurii operaționale privind gestionarea situațiilor privind mediul***, prezentată cu titlu de propunere în cuprinsul Anexei nr. 3 la prezentul raport.

4.2.4 TRANSMITEREA INFORMAȚIILOR ASUPRA EFECTELOR SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ ȘI A SITUAȚIILOR PRIVIND STAREA MEDIULUI CĂTRE PRIM-MINISTRUL ROMÂNIEI, INSPECTORATUL GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ, ALȚI FACTORI INTERESAȚI

a) Fenomene meteo periculoase

În ceea ce privește efectele situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase, acestea se transmit de către aplicația dispecerat MMAP, în baza informațiilor primite de la ANM, precum și de la celelalte structuri și autorități aflate în subordinea sau coordonarea MMAP, care coordonează activități cu specific în gestionarea situațiilor de urgență.

Astfel, ANM transmite către dispecerat MMAP raportul de dimineață care conține situația meteorologică a ultimelor 24 de ore pentru țară și București și harta de precipitații pentru ultimele 18 ore la nivelul României. Dispeceratul MMAP transmite aceste informații meteorologice către reprezentanții departamentelor din cadrul MMAP (Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Director, Direcția Păduri și Dezvoltare Forestieră, Dispecerat, Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), MAI (Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional, Centrul Operațional de Comandă, Centrul de Situații al Guvernului, Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului, Departamentul pentru Situații de Urgență), ANAR (Dispecerat, Departamentul Situații de Urgență), MAE – (Centrul pentru situații speciale de urgență), IGSU (Direcția Prevenirea Dezastrelor, Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), SRI (Centrul Operațional de Coordonare Anti-Tero), MApN (Centrul Național Militar de Comandă), MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (Centrul Operativ pentru

Situații de Urgență), (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), SPP (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență), STS (Centrul Operativ pentru Situații de Urgență) și ai Administrației Prezidențiale (Departamentul Securității Naționale).

De asemenea, ANM transmite zilnic către dispecerat MMAP harta de precipitații ce conține precipitațiile acumulate la fiecare stație meteorologică în ultimele 24 de ore, precum și harta de strat de zăpadă ce conține grosimea stratului de zăpadă la fiecare stație meteorologică. Acestea se transmit de către dispecerat MMAP către reprezentanții departamentelor din cadrul MMAP (Secretar de Stat, Cabinet Secretar de Stat Ape, Cabinet Ministru, Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția de Comunicare, Transparență și IT), MAI (Departamentul pentru Situații de Urgență, Centrul Național de Conducere Integrată - Direcția Generală Management Operațional), IGSU (Centrul Operațional pentru Situații de Urgență), MAPN (Centrul Național Militar de Comandă).

b) Situații privind starea mediului

Odată dezvoltată și implementată soluția informatică ce asigură digitalizarea aproape în întregime a procedurii prevăzute în cuprinsul OM nr. nr. 2579/2012 și a deciziilor Președintelui ANPM nr. 7/2021, respectiv a Comisarului General al Gărzii Naționale de Mediu, se va asigura transmiterea în timp util, de către COSU – MMAP (Dispeceratul MMAP, după caz), a informațiilor, prognozelor și avertizărilor către instituțiile desemnate / identificate cu rol în gestionarea acestor situații de risc, precum și către factorii de decizie din minister.

Utilizarea aplicației informatice va fi susținută și prin implementarea la nivelul MMAP și a autorităților subordonate, aflate în coordonare ori sub autoritate, a **procedurii operaționale privind gestionarea situațiilor privind mediul**, prezentată cu titlu de propunere în cuprinsul Anexei nr. 3 la prezentul raport, în care sunt identificate în mod specific responsabilitățile și atribuțiile ce revin MMAP și autorităților aflate în subordine, în coordonare sau sub autoritate, precum și personalului dedicat.

4.2.5 INFORMAREA OPERATIVĂ A FACTORILOR DE DECIZIE DIN MINISTER

a) Fenomene meteo periculoase

- Avertizările generale și avertizările meteorologice pentru fenomene periculoase imediate nowcasting, precum și detalierea regională, actualizarea la 3 ore a prognozelor regionale, în situații de avertizare meteorologică și prognoză specială regională se vor transmite prin COSU-MMAP către:

MMAP

- Secretar General
- Ministru
- Direcția Comunicare, Transparență și IT
- Secretar de Stat
- Direcția Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor

- Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării
- Direcția Managementul Resurselor de Apă
- Cabinet Ministru
- Secretar General Adjunct
- Direcția Păduri și Dezvoltare Forestieră
- Consilier Direcția Accesare Fonduri Externe
- Cabinet Secretar de Stat Ape
- Cabinet Ape
- Dispecerat MMAP
- Inspecția și Managementul Resurselor Cinegetice

ANAR

- Departamentul Situații de Urgență

ANM

- Director General

b) Situații privind starea mediului

Odată dezvoltată și implementată soluția informatică ce asigură digitalizarea aproape în întregime a procedurii prevăzute în cuprinsul OM nr. nr. 2579/2012 și a deciziilor Președintelui ANPM nr. 7/2021, respectiv a GNM-CG, se va asigura transmiterea în timp util, de către COSU – MMAP (Dispeceratul MMAP, după caz), a informațiilor, prognozelor și avertizărilor către instituțiile desemnate / identificate cu rol în gestionarea acestor situații de risc, precum și către factorii de decizie din minister.

Utilizarea aplicației informatice va fi susținută și prin implementarea la nivelul MMAP și a autorităților subordonate, aflate în coordonare ori sub autoritate, a **procedurii operaționale privind gestionarea situațiilor privind mediul**, prezentată cu titlu de propunere în cuprinsul Anexei nr. 3 la prezentul raport, în care sunt identificate în mod specific responsabilitățile și atribuțiile ce revin MMAP și autorităților aflate în subordine, în coordonare sau sub autoritate, precum și personalului dedicat.

4.2.6 COLABORAREA CU DIRECȚIILE DE SPECIALITATE DIN CADRUL MINISTERULUI

a) Pentru situațiile privind fenomene meteo periculoase

Colaborarea cu direcțiile de specialitate în următoarele domenii:

- organizarea fluxului informațional-decizional;
- elaborarea și actualizarea regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase;
- stabilirea responsabilităților dispeceratului.

b) Pentru situațiile privind starea mediului

- Colaborarea cu ANPM și APM-uri, respectiv GNM și GNM-CJ, pentru:
 1. asigurarea fluxului informațional- decizional, inclusiv conform propunerii de procedură operațională;
 2. stabilirea responsabilităților specifice dispeceratului;
- Colaborarea cu ANM pentru:
 1. Organizarea fluxului informațional-decizional în ceea ce privește transmiterea / primirea avertizărilor, prognozelor meteo necesare
- Colaborarea cu Direcția / Direcția Generală de specialitate din minister (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase - de tip Seveso);
- Colaborarea cu direcția de comunicare pentru:
 1. Identificarea grupurilor țintă cărora li se vor transmite informații și mesaje și a mijloacelor folosite în fiecare caz
 2. elaborarea informațiilor și comunicatelor privind situația stării mediului

4.2.7 COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR TEHNICE DE SPECIALITATE DIN CADRUL UNOR PROIECTE ȘI ALTE RESPONSABILĂȚI SPECIFICE

a) Pentru situațiile privind fenomene meteo periculoase

Elaborarea proiectelor de acte normative, regulamente, instrucțiuni și norme tehnice specifice domeniului managementului situațiilor de urgență generate de riscurile specifice Ministerului.

b) Pentru situațiile privind starea mediului

Elaborarea proiectelor de acte normative, regulamente, instrucțiuni și norme tehnice specifice domeniului situațiilor de urgență privind starea mediului, determinate de factori de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tipul Seveso.

4.3 IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR INTERVENȚII LEGISLATIVE SAU PROCEDURALE PENTRU OPERAȚIONALIZAREA DISPECERATULUI MMAP

- a) Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin ordin nr. 459/78/2019;
- b) Procedură operațională privind gestionarea situațiilor privind starea mediului generate de factori de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări

accidentale, poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip SEVESO;

- c) Completare ROF MMAP;
- d) Completare Ordin MMAP nr. 844/2021;
- e) Modificarea Ordinului MMAP nr. 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional-decizional de avertizare-alarmare în cazul producerii unor situații de urgență generate de riscurile specifice MMAP;
- f) *Modificarea OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CMSU și a COSU.*

În ceea ce privește modificarea OM nr. 910/2010 privind aprobarea ROF a CMSU și a COSU, se observă următoarele:

- O primă modificare privind completarea atribuțiilor CMSU și respectiv COSU a fost realizată în cuprinsul **Ordinului comun MMAP / MAI nr. 459/78/2019** pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră;
- Următoarea serie de modificări este propusă în cuprinsul **Regulamentului** privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase, altele decât cele care fac obiectul OM MMAP / MAI nr. 459/78/2019 – care face obiectul **Anexei nr. 1 la prezentul Raport**;
- În ultimă etapă, este necesară modificarea OM nr. 910/2010, pentru a asigura implementarea corespunzătoare a normelor **la nivelul MMAP și a autorităților aflate în subordinea, în coordonarea ori sub autoritatea sa, așa cum sunt** cuprinse în propunerea de **Procedură operațională privind gestionarea situațiilor privind starea mediului** generate de factori de risc specifici MMAP (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip SEVESO) - care face obiectul **Anexei nr. 3 la prezentul Raport**.

Pentru asigurarea unei coerențe și logici unitare din punct de vedere juridic și instituțional, propunem legiuitorului analiza oportunității reglementării centralizate, într-un singur Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor, a tuturor acestor atribuții ale COSU -MMAP/ CMSU – MMAP, preferabil prin modificarea și completarea OM nr. 910/2010 care să conțină toate atribuțiile privind gestionarea situațiilor de urgență specifice MMAP într-un singur act normativ.

4.4 ALTE INTERVENȚII LEGISLATIVE CONSIDERATE NECESARE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A PROPUNERILOR DE MODIFICĂRI LEGISLATIVE (LEGISLATIV ȘI INSTITUȚIONAL)

Completarea Anexei nr. 2 la Ordinul MMAP nr. 844/2021 la lit. A cu un pct. - *Pentru fenomenele meteorologice periculoase* cu reprezentanți ANM.

5 CONCLUZII

Cadrul legislativ în domeniul situațiilor de urgență stabilește organizarea și funcționarea SNMSU. Cadrul legislativ și instituțional general privind gestionarea situațiilor de urgență determinate de fenomene meteorologice periculoase (hidrometeorologice și de altă natură) este deja asigurat în cadrul HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.

În ceea ce privește gestionarea situațiilor privind starea mediului determinate de factori de risc aflați în competența MMAP (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip SEVESO), cadrul legislativ și instituțional în vigoare este determinat de prevederile legislației specifice domeniilor respective, fiind mai puțin integrat în actele normative ce reglementează domeniul situațiilor de urgență .

În vederea abordării de o manieră integrată, unitară și sinergică a gestionării situațiilor de urgență și a situațiilor privind starea mediului determinate de factori de risc aflați în competența MMAP (privind calitatea aerului, poluări accidentale, inclusiv evenimente de tip SEVESO, radioactivitate), ținând totuși cont de specificitățile fiecărui tip de proces și de acțiune ce cade în sarcina autorităților responsabile pe cele două direcții – situații de urgență și situațiile determinate de factorii de risc ce pot afecta calitatea aerului, radioactivitatea sau pot determina poluări, am propus, în cuprinsul Raportului de față, în cadrul unui proiect de Procedură operațională, includerea, pe de o parte, a tipurilor de riscuri aflate în competența MMAP și specifice domeniilor care fac obiectul acestui proiect, precum și stabilirea responsabilităților ce revin autorităților competente de mediu, la nivel național, județean și local, în gestionarea acestor tipuri de riscuri, prin utilizarea centralizată a aplicației informatice "Dispecerat", în vederea facilitării și eficientizării fluxului informațional-decizional între toate autoritățile responsabile. Propunerile de acte normative (Regulamente), respectiv propunerea de Procedură operațională, anexate prezentului raport, au fost dezvoltate urmărind această logică.

Totodată, am urmărit optimizarea fluxurilor informațional-decizionale, atât în cazul gestionării situațiilor de urgență determinate de fenomenele meteorologice, altele decât fenomenele hidrometeorologice periculoase, cât și a gestionării situațiilor privind starea mediului determinate de factori de risc specifice domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip Seveso, prin promovarea utilizării aplicației informatice dezvoltate din punct de vedere conceptual (dezvoltarea soluției tehnice propriu-zise face obiectul altui proiect), în acest proces.

Implementarea acestei aplicații informatice urmărește facilitarea și asigurarea coerenței procesului de gestionare a situațiilor de urgență și a situațiilor privind starea mediului pentru toate autoritățile competente de mediu, atât la nivelul MMAP, cât și la nivelul autorităților aflate în subordinea, coordonarea ori sub autoritatea instituției, respectiv ANPM și GNM-CG unitățile lor teritoriale, inclusiv unitățile lor teritoriale, ANM, precum și reglementarea aspectelor instituționale în ceea ce privește alte autorități publice centrale, județene și locale, relevante (alte ministere, DSU/ IGSU/SNUAU 112, prefecturi, consilii județene/președinți ai consiliilor județene, consilii locale/ primari etc.).

6 ANEXE

Anexa nr. 1 Propunere de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră

Anexa nr. 2 - Propunere de ORDIN privind aprobarea procedurii de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice și a fluxului informațional operativ

Anexa nr. 3 – Propunere de procedură operațională privind gestionarea situațiilor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitate poluări accidentale)